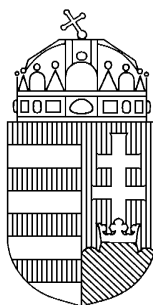

MAGYAR

KÖZLÖNY

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

Budapest,
2002. január 15.,
kedd

4. szám
II. kötet

Ára: 1484,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

A Magyar Akkreditációs Bizottság Szervezeti és Működési
Szabályzata

V. rész

**KÖZLEMÉNYEK,
HIRDETMÉNYEK**

A Magyar Akkreditációs Bizottság Szervezeti és Működési Szabályzata

Jóváhagyom:

2001. október 9.

Dr. Pálincás József s. k.,
oktatási miniszter

TARTALOMJEGYZÉK

I.	A MAB SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE.....	3
I.1.	A MAB TESTÜLETE	3
I.2.	PLÉNUM.....	3
I.2.1.	A plénum tagjai.....	4
I.2.2.	A plénumtagok tiszteletdíja.....	4
I.3.	A MAB TESTÜLET JOGKÖRE	4
I.4.	ELNÖKSÉG	5
I.4.1.	Elnök	5
I.4.2.	Alelnökök	5
I.4.3.	Tudományterületi szakbizottságok elnökei	6
I.5.	DÖNTÉS-ELŐKÉSZÍTŐ BIZOTTSÁGOK.....	6
I.5.1.	Tudományterületi szakbizottságok.....	6
I.5.2.	Doktori bizottság.....	6
I.5.3.	Egyetemi, főiskolai tanári kinevezések véleményezését koordináló bizottság (EFT bizottság)	7
I.5.4.	Tudományági bizottságok	7
I.5.5.	Ad hoc bizottságok	8
I.5.6.	Látogató bizottságok (LB-k).....	8
I.5.7.	Különbizottságok.....	9
I.6.	NEMZETKÖZI TANÁCSADÓ TESTÜLET	9
I.7.	SZAKÉRTŐI HÁLÓZAT	9
I.8.	TITKÁRSÁG	9
II.	A MAB MŰKÖDÉSI RENDJE.....	10
II.1.	PLÉNUM.....	10
II.1.1.	A plénum ülése.....	10
II.1.2.	Határozathozatal	10
II.2.	ELNÖKSÉG	11
II.3.	TUDOMÁNYTERÜLETI SZAKBIZOTTSÁGOK	11
II.3.1.	A tudományterületi szakbizottság elnökének jogköre.....	11
II.3.2.	A tudományterületi szakbizottságok működési rendje	11
II.4.	DOKTORI BIZOTTSÁG.....	12
II.4.1.	A Doktori bizottság elnökének jogköre.....	12
II.4.2.	A Doktori bizottság működési rendje	12
II.5.	EFT BIZOTTSÁG.....	13
II.5.1.	Az EFT bizottság elnökének jogköre.....	13
II.5.2.	Az EFT bizottság működési rendje	13
II.6.	TUDOMÁNYÁGI BIZOTTSÁGOK.....	13
II.6.1.	A tudományági bizottság elnökének jogköre.....	13
II.6.2.	A tudományági bizottságok működési rendje.....	14
II.7.	AD HOC BIZOTTSÁGOK.....	14
II.8.	LÁTOGATÓ BIZOTTSÁGOK	14
II.9.	KÜLÖN BIZOTTSÁGOK.....	15
II.10.	A SZAKÉRTŐI HÁLÓZAT MŰKÖDTETÉSE	15
III.	VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	16
III.1.	A Tudományági Bizottságok feladatai.....	16
III.2.	A Távközlési Különbizottság feladatai.....	16
III.3.	A Tudományterületi Szakbizottságok feladatai.....	16
III.4.	MAB ÁLLÁSFOGLALÁSOK INDOKLÁSA	16
III.5.	FELSZÓLAMLÁS TÁRGYI TÉVEDÉS ÜGYÉBEN	17
III.6.	MAB HATÁROZAT MEGTÁMADÁSA	17
III.7.	A MAB TAGOK VÁLASZTÁSAKOR ESEDÉKES JELÖLTÁLLÍTÁS RÉSZLETES SZABÁLYAI.....	17
III.8.	AZ SZMSZ HATÁLYBALÉPÉSE	18
IV.	A MAB FELADATAL.....	19
A.	AKKREDITÁCIÓS TEVÉKENYSÉG.....	19
B.	A FELSŐOKTATÁS MINŐSÉGÉT ÉRINTŐ EGYÉB TEVÉKENYSÉG.....	19
V.	A MAB BIZOTTSÁGI RENDSZERE.....	20
VI.	A MAB DÖNTÉSHOZATALI MECHANIZMUSA.....	20
VII.	AZ SZMSZ MELLÉKLETEINEK FELSOROLÁSA (ELJÁRÁSI RENDEK).....	22

A felsőoktatásban a képzés és a tudományos tevékenység minőségének hitelesítésére és a minősítés elvégzésére a Kormány Magyar Akkreditációs Bizottságot (MAB) hoz létre. A MAB a magyar felsőoktatást szolgáló független szakmai testület. Feladatait, működését a felsőoktatásról szóló, többször módosított 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban Ftv.), valamint a Magyar Akkreditációs Bizottság működéséről szóló 199/2000. (XI. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: MAB Korm. rend.) határozza meg. A MAB szervezeti felépítését és működési rendjét a tagjainak kétharmados többségi szavazatával jóváhagyott jelen Szervezeti és Működési Szabályzata, az akkreditációs tevékenységek eljárási rendjét annak melléklete tartalmazza. A szabályzat 9. számú melléklete 2002. évi egyetemi és főiskolai tanári pályázati eljárásban hatályos. (Az SzMSz-ben az Ftv.-ből, illetve a MAB Korm. rendeletről szó szerint idézett szöveg dőlt betűs.)

I. A MAB szervezeti felépítése

I.1. A MAB testülete

1. *A Magyar Akkreditációs Bizottság a Kormány által az Ftv. 81. §-ában meghatározott feladatok ellátására létrehozott 30 tagból álló független szakmai testület, amelynek tagjai legalább doktori (mester) fokozattal rendelkeznek.*
2. *A MAB testületi ülésein a MAB minden tagja szavazati joggal rendelkezik. Sem a szavazati jog, sem a MAB-tagsággal összefüggő egyéb jogok nem ruházhatók át.*
3. *A MAB testülete megfelelő szakmai összetételének biztosítása érdekében a MAB tanácskozási jogú tagokat kérhet fel.*
4. *A MAB ülésein – tanácskozási joggal – a HÖÖK egy küldöttje is részt vesz.*
5. *A MAB ülésein állandó meghívottként, tanácskozási joggal az FTT, illetve az ODHT egy-egy képviselője is részt vesz.*
6. *Tanácskozási joggal vehetnek részt a MAB ülésein egyes napirendi pontok tárgyalásánál a jogszabályok által meghatározottakon és az állandó meghívottakon túl a MAB által erre felkért személyek, akikre a MAB elnöke tesz javaslatot.*
7. *A MAB állásfoglalásának kialakítására vonatkozó döntés meghozatalában, továbbá a bizottságok javaslatának meghozatalában szavazati joggal nem vehet részt a MAB, illetve a bizottság azon tagja, aki valamely ügyben összeférhetetlennek tekintendő.*
8. *Az a tag, aki esetében valamely ügy tárgyalásánál összeférhetetlenségi ok áll fenn, az összeférhetetlenségét az (ülést levezető) elnöknek köteles bejelenteni.*
9. *A MAB ülésein a titkársági munkatársak hivatalból jelen vannak.*

I.2. Plénum

A MAB plénuma a MAB tagokból és a MAB által felkért tanácskozási jogú tagokból álló testület.

I.2.1. A plénum tagjai

1. MAB tagok
 - a) A MAB tagok megválasztásának rendjét a MAB Korm. rend. 21–23. §-ai szabályozzák.
 - b) *A MAB tagjait és elnökét az oktatási miniszter előterjesztésére a miniszterelnök három évre bízta meg. A megbízás egy ízben meghosszabbítható.*
 - c) *A MAB-tagság megszűnik:*
 - (i) *a megbízás időtartamának elteltével;*
 - (ii) *lemondással;*
 - (iii) *a tag halálával;*
 - (iv) *felmentéssel;*
 - (v) *összeférhetetlenségi ok keletkezésével.*
2. Tanácskozási jogú tagok
 - a) A MAB tagok által le nem fedett tudományágak képviselőjét, illetve egyéb szakmai feladat ellátását biztosítandó a MAB elnöke tanácskozási jogú tagok személyére tesz javaslatot. A tanácskozási jogú tagok legalább doktori (mester) fokozattal rendelkeznek. Megválasztásuk titkos szavazással, egyszerű többséggel történik.
 - b) A tanácskozási jogú plénumtagokat a MAB elnöke kéri fel a MAB munkájában való részvételre.
 - c) A tanácskozási joggal rendelkező tagok megbízatásának ideje megegyezik a MAB tagok megbízatásának idejével.
 - d) Tanácskozási jogú tagság megszűnésének szabálya a MAB-tagság megszűnésének szabályával megegyezik.
3. *Felmentésre tesz javaslatot a MAB elnöke, ha a plénum valamely tagja fél éven keresztül személyesen nem vesz részt a MAB munkájában. A felmentés a megbízással azonos rendben akkor kezdeményezhető, ha a MAB jelenlevő tagjai azt egyszerű többséggel megszavazzák.*
4. Plénum-, illetve bizottsági tag valamely ügyben összeférhetetlennek tekintendő, ha a tag *az ügyben érintett intézménnyel munkaviszonyban vagy más anyagi ellenszolgáltatással járó szerződéses viszonyban áll, továbbá akitől bármely más oknál fogva az ügy tárgyilagosa megítélése nem várható el.* Az összeférhetetlenség eseteit a MAB etikai kódexe részletezi.

I.2.2. A plénumtagok tiszteletdíja

1. A plénum tagjai tiszteletdíjban részesülnek.
2. *A MAB elnökének, alelnökeinek és tagjainak tiszteletdíja a költségvetési törvényben meghatározott köztisztviselői illetményalap nyolcszorosa, négyszerese, illetve kétszerese.*
3. A plénum tanácskozási jogú tagjainak tiszteletdíja a költségvetési törvényben meghatározott köztisztviselői illetményalap kétszerese.
4. A tiszteletdíj kifizetésének módját a titkárság gazdasági szabályzata rögzíti.
5. Az egyéb feladatokért járó díjról és a kifizetés feltételeiről a titkárság gazdasági szabályzata rendelkezik.

I.3. A MAB testület jogköre

1. A MAB jogszabályban biztosított jogkörét a MAB testülete gyakorolja.
2. A testület feladat- és jogkörébe tartozó kérdésben:
 - a) **jóváhagyja** doktori iskolák létesítését és működését;
 - b) **dönt** arról, hogy az egyetem melyik tudományterületen, azon belül mely tudományágban folytathat doktori képzést, ítélhet oda doktori fokozatot;
 - c) **állást foglal** olyan kérdésekben, amelyek a felsőoktatási törvény végrehajtása során az oktatás minőségét érintik;
 - d) **véleményt nyilvánít** az Ftv. 81. § (2) bekezdés a)–j) pontjaiban felsorolt kérdésekben;

- e) továbbá *rendszeresen, de legalább nyolcévenként hitelesíti (akkreditálja) az egyes felsőoktatási intézményekben a képzés és a tudományos tevékenység minőségét.*
- 3. A testület további feladat- és jogköre:
 - a) SzMSz megalkotása, módosítása;
 - b) döntés személyi kérdésekben;
 - c) állásfoglalás a felsőoktatási képzés szempontjából az engedélyezett alapképzési, illetve szakirányú továbbképzési szakok, továbbá akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzési programok, valamint a doktori iskolák tudományterületi, ezen belül tudományági, illetve művészeti területi besorolásáról;
 - d) a MAB költségvetés-tervezetének és a költségvetési beszámolónak elfogadása.
- 4. A testület személyi kérdésekben a döntési jogkörét két esetben ruházhatja át az elnökségre:
 - a) ha új látogató bizottsági tag kijelölése válik szükségessé, vagy
 - b) ha valamely ügyben ad hoc bizottság felállítása válik szükségessé.
- 5. Az átruházott jogkörben hozott állásfoglalásról a plénumot soron következő ülésen tájékoztatni kell. A testület jogosult az átruházott jogkörben hozott állásfoglalás felülvizsgálatára.

I.4. Elnökség

Az elnökség az elnökből, az alelnökökből és a tudományterületi szakbizottságok elnökeiből áll.

I.4.1. Elnök

- 1. A MAB-ot az elnök képviseli.
- 2. *A MAB elnökét – a MAB Korm. rend. 25. § által szabályozottan – a MAB titkos szavazással, saját tagjai közül választja, majd az oktatási miniszter előterjesztésére a miniszterelnök bízza meg.*
- 3. Az elnök összehívja és vezeti a plénum üléseit, koordinálja a tudományterületi szakbizottságok, a tudományági bizottságok, továbbá a különbizottságok, valamint a Nemzetközi Tanácsadó Testület tevékenységét, irányítja a titkárság szakmai tevékenységét és gyakorolja az Ftv. 81. § (6) bekezdésben meghatározott munkáltatói jogokat. Az elnök átruházhatja a munkáltatói jogokat – a kinevezés és felmentés kivételével – a titkárság vezetőjére.
- 4. Az elnököt – akadályoztatása esetén – az általa esetenként felkért alelnök, illetve az alelnökök megállapodása alapján javasolt, a MAB által jóváhagyott alelnök helyettesíti.
- 5. A megbízása lejártával leköszönő MAB elnök – amennyiben erre az új testület felkéri – a következő ciklusban a MAB tiszteletbeli elnökeként segíti az elnök, az elnökség és a testület munkáját.
- 6. A MAB tiszteletbeli elnöke tanácskozási joggal vesz részt a plénum ülésein.

I.4.2. Alelnökök

- 1. Három alelnök segíti az elnök munkáját:
 - a) a MAB szervezésére és működésére vonatkozó szabályozási feladatok ellátásában;
 - b) a MAB feladatai ellátását szabályzó eljárási rend és akkreditációs követelményrendszer felülvizsgálatában, harmonizálásában;
 - c) a MAB testület képviselőjében más testületeknél (FFK, MRK, MERSZ, FTT stb.);
 - d) egyéb, a MAB elnöke által megjelölt feladatokban.
- 2. Alelnök csak MAB tag lehet. Az alelnökök személyére a MAB elnöke tesz javaslatot. Az alelnökök megválasztása titkos szavazással, egyszerű többséggel történik.
- 3. Az alelnököket a MAB elnöke kéri fel a ciklus időtartamára az alelnöki teendők ellátására.

I.4.3. Tudományterületi szakbizottságok elnökei

1. A tudományterületi szakbizottság elnöke feladatkörében eljárva koordinálja a tudományterületéhez tartozó tudományági bizottságok és látogató bizottságok munkáját.
2. Az elnök csak MAB tag lehet. Személyére a MAB elnöke tesz javaslatot. Megválasztása titkos szavazással, egyszerű többséggel történik.
3. A tudományterületi szakbizottsági elnököket a MAB elnöke kéri fel a ciklus időtartamára a szakbizottsági munka vezetésére.
4. A tudományterületi szakbizottságok elnökei – a szakbizottsági munka vezetéséből adódó többletfeladatok elvégzéséért – díjazásban részesülnek. A kifizetés feltételeit a MAB titkárság gazdasági szabályzata rögzíti.

I.5. Döntés-előkészítő bizottságok

I.5.1. Tudományterületi szakbizottságok

1. A MAB meghatározott feladatok ellátására az *Ftv. 124/E. §-ának m) pontjában meghatározott tudományterületi rendszert* követve összevont tudományterületi szakbizottságokat működtet. A tudományterületi szakbizottságok a MAB véleményező, javaslattevő, döntés-előkészítő bizottságai.
2. A tudományterületi szakbizottságok rendszerét a MAB elnökének javaslatára a testület határozattal hagyja jóvá.
3. A tudományterületi szakbizottságok tagjai a MAB tagjai, továbbá a plénum tanácskozási jogú tagjai, mint külső tagok.
4. A tudományterületi szakbizottsági tagokat a ciklus időtartamára a MAB elnöke kéri fel a szakbizottsági munkában való részvételre.
5. A szakbizottság tagjai a bizottság munkájában való részvételért nem részesülnek díjazásban.
6. A MAB tudományterületi szakbizottságainak felsorolását a B. FÜGGELÉK tartalmazza.

I.5.2. Doktori bizottság

1. A MAB doktori iskolák létesítésének, működésének véleményezésére, a doktori iskolák minőségihitelesítésére Doktori bizottságot állít fel, mely bizottság a MAB véleményező, javaslattevő, döntés-előkészítő bizottsága.
2. A bizottság plénumtag elnökének személyére a MAB elnöke tesz javaslatot. Az elnök megválasztása titkos szavazással, egyszerű többséggel történik.
3. A Doktori bizottság tagjai – a művészetek, illetve a hittudományok képviselőjét kivéve – a korábbi és a jelen MAB testület akadémikus tagjai közül kerülnek ki. A tagok kiválasztásánál törekedni kell az egyes tudományterületek arányos képviseletére.
4. A Doktori bizottság tagjait a bizottság elnökének javaslatára a MAB egyszerű többséggel választja meg. A bizottság elnökét és tagjait a bizottság munkájában való részvételre a ciklus időtartamára a MAB elnöke kéri fel.
5. A bizottsági tagság megszűnik:
 - a) a megbízás időtartamának elteltével;
 - b) lemondással;
 - c) a tag halálával;
 - d) felmentéssel;
 - e) összeférhetlenségi ok keletkezésével.
6. A bizottság elnöke felmentésre tesz javaslatot, ha valamely tagja fél éven keresztül nem vesz részt a bizottság munkájában.
7. A bizottság eljárási és működési rendjét a MAB által megállapított eljárási rend rögzíti.
8. A bizottság tagjai a bizottság munkájában való részvételért nem részesülnek díjazásban.

I.5.3. Egyetemi, főiskolai tanári kinevezések véleményezését koordináló bizottság (EFT bizottság)

1. Az egyetemi, illetve a főiskolai tanárok kinevezésének véleményezésével kapcsolatos törvényi előírás teljesítésére a MAB egy állandó bizottságot működtet, az egyetemi, főiskolai tanári kinevezések véleményezését koordináló bizottságot (a továbbiakban: EFT bizottság). Az EFT bizottság a MAB véleményező, javaslattevő, döntés-előkészítő bizottsága.
2. Az EFT bizottság elnöke és tagjai plénumtagok. Az egyetemek, a főiskolák, valamint a kutatói és felhasználói szféra képviselőiben azonos számú plénumtag vesz részt a bizottság munkájában.
3. Az EFT bizottság elnökének személyére a MAB elnöke tesz javaslatot. Az elnök megválasztása titkos szavazással, egyszerű többséggel történik.
4. A bizottság tagjait a bizottság elnökének javaslatára a MAB listára történő titkos szavazással, egyszerű többséggel választja meg.
5. A bizottság elnökét és tagjait a bizottság munkájában való részvételre a ciklus időtartamára a MAB elnöke kéri fel.
6. A bizottság eljárási és működési rendjét a MAB által megállapított eljárási rend rögzíti.
7. A bizottság tagjai a bizottság munkájában való részvételért nem részesülnek díjazásban.

I.5.4. Tudományági bizottságok

1. A tudományági bizottságok a tudományterületi szakbizottságok döntés-előkészítő bizottságai. A tudományági bizottságok rendszere az egyes tudományterülethez tartozó tudományágak, valamint művészeti ágak felsorolását tartalmazó 169/2000. (IX. 29.) Korm. rendeletben meghatározott tudományági rendszert követi. A tudományági bizottsági rendszert a MAB elnökének javaslatára a MAB határozattal hagyja jóvá.
2. A tudományági bizottságok összetételének szabályozásánál a MAB Korm. rendelet 28. § (1)–(2) bekezdés szerinti szabályozása az irányadó.
3. A tudományági bizottság elnöke plénumtag, akit MAB elnökének előterjesztésére a testület titkos szavazással, egyszerű többséggel választ meg.
4. A tudományági bizottsági tagok száma legfeljebb 15 fő. A bizottságnak lehet doktori (mester) fokozattal nem rendelkező tagja is.
5. A tudományági bizottság tagjai a felsőoktatási intézmények, valamint a kutatói és felhasználói szféra jelöltjei közül választandók.
6. A felsőoktatási intézmények jelöltjei:
 - a) Minden olyan tudományág (művészeti ág) képviselőjében egy-egy személyt jelölhet az intézmény, amely tudományágban (művészeti ágban) az intézményben folyik képzés.
 - b) Ha az intézményben valamely tudományágban egyetemi és főiskolai karon is folyik képzés, akkor az intézmény az adott tudományágban képzési szintenként adhat meg jelölteket.
7. A kutatói, felhasználói szféra jelöltjei a MAB Korm. rendelet 22. § (4)–(5) bekezdésében nevesített jelöltállító testületek, továbbá más országos testületek jelöltjei, akiknek a bevonását a tudományági bizottság elnöke szükségesnek tart. A jelöltállító testületek a tudományági illetékességük alapján tudományáganként (művészeti áganként) egy-egy jelöltet állíthatnak.
8. A tagok kiválasztásakor a létszámhatáron belül biztosítani kell
 - a) a tudományágon belül a szakterületek megfelelő képviselőjét,
 - b) a képzési szintek arányos képviselőjét,
 - c) a felhasználói szféra minél szélesebb körének képviselőjét, továbbá
 - d) a földrajzi régiók képviselőjét.
9. A MAB tagok hivatalból tagjai a tudományáguk szerint illetékes tudományági bizottságnak.
10. A tudományági bizottságok tagjait a bizottsági elnökök előterjesztése alapján a MAB listára történő szavazással, egyszerű többséggel választja meg.
11. A bizottsági elnököt és tagokat a bizottság munkájában való részvételre a ciklus időtartamára a MAB elnöke kéri fel.

12. A bizottsági tagság megszûnik:
 - a) a megbízás időtartamának elteltével;
 - b) lemondással;
 - c) a tag halálával;
 - d) felmentéssel;
 - e) összeférhetetlenségi ok keletkezésével.
13. A bizottság elnöke felmentésre tesz javaslatot, ha a bizottság valamely tagja fél éven keresztül nem vesz részt a bizottság munkájában.
14. A bizottságok eljárási és működési rendjének részletes szabályait a MAB által megállapított eljárási rend rögzíti.
15. A bizottság tagjai a bizottság munkájában való részvételért nem részesülnek díjazásban.
16. A MAB tudományági bizottságainak felsorolását a B. FÜGGELÉK tartalmazza.

I.5.5. Ad hoc bizottságok

1. A MAB elnöke – a feladat megjelölésével – ad hoc bizottságot hozhat létre, elsősorban interdiszciplináris jellegű feladatok elvégzésére.
2. Az ad hoc bizottság elnöke plénumtag, akit – az elnökség egyetértésével – a MAB elnöke bíz meg.
3. Az ad hoc bizottság tagjait a feladat szempontjából illetékes tudományterületi szakbizottságok tagjai közül kell választani. Az ad hoc bizottság elnöke az illetékes tudományterületi szakbizottság elnökével történt egyeztetést követően kéri fel a szakbizottsági tagot az ad hoc bizottság munkájában való részvételre.
4. Az ad hoc bizottság felállításáról a MAB elnöke a plénumot tájékoztatni köteles.
5. Az ad hoc bizottság az adott ügyben kialakított állásfoglalását határozati javaslatként a MAB testülete elé terjeszti. Egyéb vonatkozásban az eljárási és működési rendjére a tudományági bizottság/tudományterületi szakbizottság eljárási rendje az irányadó.
6. Az ad hoc bizottság tagjai a bizottság munkájában való részvételért nem részesülnek díjazásban.

I.5.6. Látogató bizottságok (LB-k)

1. Az intézményi akkreditáció lefolytatása érdekében a MAB intézményenként, többkarú intézmények esetében általában karonként, 2–5 fős látogató bizottságot (a továbbiakban: LB) hoz létre.
2. Az LB az intézményi akkreditációra vonatkozó döntés tekintetében a MAB döntés-előkészítő, véleményező-javaslattevő bizottsága.
3. Az LB elnökének személyére – az illetékes tudományterületi szakbizottság elnökének előterjesztésére – a MAB elnöke tesz javaslatot. Hitéleti képzést folytató egyházi felsőoktatási intézmény/kar LB elnökének személyére a Fenntartó képviselőjével egyetértésben tesz javaslatot a MAB elnöke.
4. Az LB elnök megválasztása egyszerű többséggel történik.
5. Az LB tagjaira az LB elnöke tesz javaslatot. Adott szak értékelésére az illetékes tudományági bizottsági elnök egyetértésével jelölhető LB tag. Nem jelölhető látogató bizottsági tagnak olyan személy, aki *az érintett intézménnyel munkaviszonyban, vagy más, anyagi ellenszolgáltatással járó szerződéses viszonyban áll, továbbá akitől bármely más oknál fogva az ügy tárgyilagossága megítélése nem várható el.*
6. *A látogató bizottságok tagjairól – legalább 30 nappal a látogatást megelőzően – értesíteni kell az intézményt. Az intézmény vezetője a tagokkal kapcsolatban 15 napon belül, indoklással ellátott összeférhetetlenségi kifogást tehet a MAB elnökénél.*
7. Az LB tagokat a MAB listára történő szavazással, egyszerű többséggel választja meg. Ha új látogató bizottsági tag kijelölése válik szükségessé, a MAB elnöke a látogató bizottság elnökének javaslatára új tagot úgy kérhet fel, hogy erről a plénumot a soron következő ülésen tájékoztatja.
8. A látogató bizottság elnökét és tagjait a bizottság munkájában való részvételre a MAB elnöke kéri fel.

9. Az LB eljárási és működési rendjét a MAB által megállapított eljárási rend rögzíti.
10. A látogató bizottságok tagjai munkájukért díjazásban részesülnek. A kifizetés feltételeit a MAB titkárság gazdasági szabályzata rögzíti.

I.5.7. Különbizottságok

1. A különbizottságok a MAB véleményező-javaslattevő, döntés-előkészítő bizottságai.
2. A különbizottság elnöke plénumtag, személyére a MAB elnöke tesz javaslatot. Megválasztása titkos szavazással, egyszerű többséggel történik.
3. A különbizottságok tagjait (plénumtagok és/vagy külső szakértők) a bizottság elnökének javaslatára a MAB listára történő szavazással, egyszerű többséggel választja meg.
4. A különbizottságok elnökeit és tagjait a MAB elnöke kéri fel a ciklus időtartamára a bizottság munkájában való részvételre.
5. A különbizottsági tagság megszűnésének szabálya azonos a tudományági bizottsági tagság megszűnésének szabályával.
6. A különbizottságok eljárási és működési rendjüket maguk állapítják meg, és azokat a MAB hagyja jóvá.
7. A különbizottságok tagjai a bizottság munkájában való részvételért nem részesülnek díjazásban.
8. A MAB különbizottságainak felsorolását a B. FÜGGELÉK tartalmazza.

I.6. Nemzetközi Tanácsadó Testület

1. *A MAB mellett egy (legfeljebb tizenegy tagú) Nemzetközi Tanácsadó Testület (a továbbiakban: NTT) működik.*
2. *Az NTT feladata elsősorban a MAB működési elveinek, eljárási rendjének, akkreditációs követelményeinek és gyakorlatának véleményezése és értékelése, különösen a nemzetközi követelményekkel való összhang szempontjából.*
3. *Az NTT tagjait a MAB állásfoglalását kikérve, a MAB elnöke kéri fel a ciklus időtartamára a 2. pontban foglalt feladatokra való alkalmasságot szem előtt tartva.*
4. *Az NTT tagjai rendszeres tájékoztatást kapnak a MAB munkájáról.*
5. *Az NTT szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal tart ülést. Az ülést a MAB elnöke vezeti. A testület maga állapítja meg eljárási és működési rendjét.*
6. A testület ajánlások formájában fogalmazza meg álláspontját, amelyet a plénumtagok és az oktatási miniszter hivatalból megkapnak.
7. A NTT tagjai a bizottság munkájában való részvételért nem részesülnek díjazásban. Az ülésen való részvételük biztosítását fedező költségeik kifizetésének feltételeit a MAB titkárság gazdasági szabályzata rögzíti.

I.7. Szakértői hálózat

1. A MAB a törvényben meghatározott feladatai ellátásához külső – indokolt esetben külföldi – szakértőket (bírálókat) is bevonhat.
2. A MAB szakértői hálózata a felsőoktatási intézmények, valamint a kutatói és felhasználói szféra által a tudományági bizottságokba jelölt, de azokba taggá nem választottakból, továbbá más külső szakértőkből áll.
3. Szakértőt a MAB elnöke/alelnöke, valamint a döntés-előkészítő bizottságok elnökei kérhetnek fel. Külföldi szakértőt a MAB elnöke vagy – meghatalmazása alapján – valamelyik alelnök kérhet fel.
4. A felkéréshez a titkárság vezetőjének ellenjegyzése szükséges.
5. A külső szakértők munkájukért díjazásban részesülnek. A kifizetés feltételeit a MAB titkárság gazdasági szabályzata rögzíti.

I.8. Titkárság

1. *A MAB ügyintézésének feladatait titkárság látja el. A titkárság teljes jogkörrel rendelkező központi költségvetési szerv.*
2. A titkárság szervezeti és működési rendjét külön SzMSz szabályozza.

II. A MAB működési rendje

II.1. Plénium

II.1.1. A plénium ülése

1. A plénium ülését az elnök hívja össze. Az ülés tervezett napirendjét is tartalmazó meghívót a tagok az ülést megelőzően legalább hét nappal kézhez kapják.
2. Bármely pléniumtag javaslatot tehet valamely ügy napirendre tűzésére. A napirendi javaslatot a pléniumülést előkészítő elnökségi ülés előtt legkésőbb 2 munkanappal a MAB elnökéhez írásban kell eljuttatni. A javaslat napirendre tűzéséről az elnökség dönt.
3. A plénium üléseit szükség szerint, de évente legalább hat alkalommal össze kell hívni.
4. Az elnök köteles összehívni a plénium ülését akkor, ha azt – a napirend megjelölésével – a MAB tagok legalább egyharmada írásban kezdeményezte.
5. A plénium ülését az elnök – akadályoztatása esetén az általa kijelölt alelnök – vezeti.
6. Az ülés megnyitása után az elnök megállapítja a határozatképességet, majd javaslatot tesz a napirend elfogadására.
7. A MAB testülete határozatképes, ha azon a MAB tagok több mint a fele jelen van.
8. Valamely ügyben összeférhetetlen pléniumtag a kérdéses napirendi pont tárgyalásánál nem lehet jelen.
9. A levezető elnök egyes napirendi pontok tárgyalásánál – az indok megjelölésével – zárt ülést rendelhet el. A zárt ülésen a pléniumtagok, a HÖÖK képviselője és a titkársági munkatársak vehetnek részt.

II.1.2. Határozathozatal

1. A MAB a határozatait általában egyszerű többséggel hozza meg, titkos vagy nyílt szavazással. A tagok a javaslatokról „igen”, vagy „nem” szavazással foglalnak állást. Szavazategyenlőség esetén a javaslat nem kapott többséget (kivéve az egyetemi, főiskolai tanári pályázatokkal kapcsolatos szavazáskor).
2. Egyetemi, főiskolai tanári pályázatokkal kapcsolatos határozati javaslatok szavazása során szavazategyenlőség esetén a szavazást egy ízben meg kell ismételni. Ha ismét szavazategyenlőség van, akkor a jelölt számára kedvezőbb a MAB döntése.
3. A MAB egyszerű többséggel, titkos szavazással dönt:
 - a) a plénium tagjainak személyét illető ügyekben;
 - b) egyetemi, főiskolai tanári kinevezésekről;
 - c) intézményi akkreditációs ügyekben.
4. A fentiekben túlmenően a MAB titkos szavazást rendelhet el akkor, ha azt az ülésen jelenlevő MAB tagok legalább egyharmada kéri, illetve, ha azt a MAB elnöke kezdeményezi.
5. Minősített többség, azaz a MAB tagok legalább kétharmadának „igen” szavazata szükséges
 - a) az SzMSz elfogadásához és módosításához;
 - b) a főtitkár felmentéséhez történő hozzájáruláshoz. A főtitkár felmentése kérdésben a MAB titkos szavazással dönt.
6. *Az éves költségvetési keret figyelembevételével a MAB költségvetésének tervezetét és költségvetési beszámolóját a főtitkár előterjesztésére a MAB testülete hagyja jóvá a MAB tagok több mint felének igenlő szavazata alapján.*
7. Határozattal már lezárt ügyben új tény vagy tárgyi tévedés felmerülése esetén újrászavazásra a MAB elnöke tehet javaslatot az indok megjelölésével. Az újrászavazás elrendeléséről a MAB egyszerű többséggel dönt.
8. A szavazás eredményét háromtagú szavazatszedő és számláló bizottság állapítja meg. A bizottság elnöke és két tagjára a MAB elnöke tesz javaslatot. Megbízásukról a MAB egyszerű többséggel határoz. A szavazatszedő bizottság munkáját a titkárság segíti.

II.2. Elnökség

1. A MAB elnöke a plénum ülést legkésőbb tíz nappal megelőzően elnökségi ülést hív össze, melynek feladata a soron következő plénumülés előkészítése.
2. A MAB elnöke indokolt esetben rendkívüli elnökségi ülést hívhat össze.

II.3. Tudományterületi szakbizottságok

II.3.1. A tudományterületi szakbizottság elnökének jogköre

1. Kérelem véleményezésére az illetékes tudományági bizottság(ok) kijelölése.
 - a) Ha a kérelem elbírálására háromnál több tudományági bizottság illetékes, akkor a MAB elnöke ad hoc bizottságot jelöl ki a kérelem véleményezésére.
 - b) Ha a kérelem távoktatási képzéssel kapcsolatos, akkor a Távoktatási bizottság véleményét is ki kell kérni.
2. Intézményi akkreditációs ügyekben szakbizottságának egy tagját az LB jelentés előterjesztésre felkérni.

II.3.2. A tudományterületi szakbizottságok működési rendje

1. A tudományterületi szakbizottság ülést lehetőleg a plénum ülésének napjára kell összehívni. Szükség esetén – az ügyek határidejére és számára tekintettel – rendkívüli ülés összehívására is sor kerülhet.
2. Az ülést a szakbizottság elnöke hívja össze oly módon, hogy a tervezett napirendet is tartalmazó meghívót a tagok az ülés előtt legalább 5 nappal kézhez vehessék.
3. A szakbizottsági ülés határozatképes, ha a tagok több mint a fele jelen van.
4. A bizottsági ülésen a napirend ismertetésekor új napirendi pont felvételére bármely bizottsági tag javaslatot tehet. Az új napirendi pont felvételéről a bizottság egyszerű többséggel határoz.
5. A napirenden szereplő ügyek ki nem küldött írásos anyaga (kérelmek, beadványok, bírálatok stb.) betekintésre a MAB titkárságon a tagok rendelkezésére áll.
6. Valamely ügyben összeférhetetlen bizottsági tag a kérdéses napirendi pont tárgyalásánál nem lehet jelen.
7. A napirenden szereplő ügyek előterjesztője:
 - a) a tudományági bizottság által tárgyalt ügyek estében a tudományági bizottság elnöke. Ha a szakbizottsági ülésen valamely ügyben az adott szakterület képviselője nélkül marad, akkor a kérdéses napirendi pont vitájához meg lehet hívni az illetékes tudományági bizottságból azt a tagot, akit az ügyet tárgyaló tudományági ülés (levezető) elnöke kijelöl. A kijelölt képviselőnek jogában áll a tudományági bizottság álláspontját – az illetékes alelnök közvetítésével – írásban a plénum elé terjeszteni;
 - b) intézményi akkreditációs ügyekben a szakbizottság elnöke által felkért szakbizottsági tag. Adott intézmény/kar LB jelentésének vitája csak az előterjesztésre felkért taggal egyeztetett időpontra meghirdetett ülés napirendjén szerepelhet. Az előterjesztésre felkért bizottsági tag a szakbizottsági vitát megelőzően kérheti az illetékes tudományági bizottság(ok), a távoktatási különbizottság LB jelentéssel kapcsolatos szakvéleményét. Az előterjesztő javaslatára a szakbizottság elnöke a napirendi pont vitájára az LB képviselőjét meghívhatja.
8. A tudományterületi szakbizottság a tudományági/látogató bizottsági állásfoglalás(ok) ismeretében:
 - a) írásos indoklással új tárgyalásra visszaadhatja az ügyet az előterjesztő bizottság(ok)nak;
 - b) határozati javaslat formájában az ügyben hozott állásfoglalását a plénum elé terjeszti.
9. A szakbizottság állásfoglalásait nyílt szavazással, egyszerű többséggel hozza meg. A szavazás titkos, ha azt legalább egy tag kéri. A tagok a javaslatról „igen”, vagy „nem” szavazással foglalnak állást. Szavazategyenlőség esetén a javaslat nem kapott többséget.

10. A szakbizottsági ülésről emlékeztető készül, melyet az elnök, összeférhetetlenség vagy akadályoztatása esetén az általa felkért levezető elnök ellenjegyez.
11. Az emlékeztető mellékletei az ülés napirendjén szereplő intézményi akkreditációs jelentések. A tudományterületi szakbizottság által elfogadott intézményi akkreditációs jelentést a MAB elnöke megjegyzéstétel céljából megküldi az intézmény vezetőjének. A szakbizottság elnöke az intézményi akkreditációs jelentést és az intézményvezető erre küldött megjegyzéseit terjeszti a MAB elé.
12. A MAB elnöke felkérésére végzett egyéb bizottsági feladat ellátása esetén a működési rendet a bizottság elnöke a feladatot meghatározó MAB-döntés előírásait figyelembe véve alakítja ki.

II.4. Doktori bizottság

A Doktori bizottság feladatát, működési rendjét a MAB Korm. rend. 10. §-a által szabályozott módon határozza meg.

II.4.1. A Doktori bizottság elnökének jogköre

1. Bíráló felkérése. A bíráló a bizottság egyik, a doktori iskola tudományterületi hovatartozása szerint illetékes tagja vagy – összeférhetetlenség esetén – külső szakértő.
2. A pályázat ügyében az érintett tudományági bizottsági elnök(ök) véleménye bizottsági döntés nélkül kikérhető.
3. A pályázat véleményezésére felkért szakértő javaslatára a helyszínen tájékozódás céljából egy legalább két tagú látogató bizottság felkérése.
4. Döntés a pályázó – bizottság előtt történő – személyes meghallgatásának szükségességéről. Ilyen esetben a meghallgatást a bizottság elnöke vezeti le és arról írásos jegyzőkönyv készül.
5. A pályázatnak helyt adó pozitív javaslatot a bíráló támogató véleménye alapján hozhat az elnök úgy, hogy erről a bizottságát utólag tájékoztatja. A pályázat elutasításához a bizottság többségi határozata szükséges.

II.4.2. A Doktori bizottság működési rendje

1. Bizottsági ülést az ügyek határidejére és számára tekintettel kell összehívni. Az ülést a bizottság elnöke hívja össze oly módon, hogy a tervezett napirendet is tartalmazó meghívót a tagok az ülés előtt legalább 5 nappal kézhez vehessék.
2. A bizottsági ülés határozatképes, ha a tagoknak több mint fele jelen van.
3. A bizottsági ülésen a napirend ismertetésekor új napirendi pont felvételére bármely bizottsági tag javaslatot tehet. Az új napirendi pont felvételéről a bizottság határoz.
4. A napirenden szereplő ügyek ki nem küldött írásos anyaga (pályázatok, bírálatok) a nem összeférhetetlen bizottsági tagok számára betekintésre a MAB titkárságon rendelkezésre áll.
5. Valamely ügyben összeférhetetlen bizottsági tag a kérdéses napirendi pont tárgyalásánál nem lehet jelen.
6. A Doktori bizottság ülésén a napirenden szereplő pályázatok előterjesztője a véleményezésre felkért szakértő. Ha a szakértő külső, akkor a kérdéses napirendi pont tárgyalására meghívást kap.
7. A bizottság állásfoglalásait nyílt szavazással, egyszerű többséggel hozza meg. Titkos szavazást akkor kell tartani, ha azt legalább egy bizottsági tag kéri. A tagok a javaslatról „igen”, vagy „nem” szavazással foglalnak állást. Szavazategyenlőség esetén a javaslat nem kapott többséget.
8. A bizottság üléséről emlékeztető készül, melyet az elnök, összeférhetetlenség vagy akadályoztatása esetén az általa felkért levezető elnök ellenjegyez.
9. A MAB elnöke felkérésére végzett egyéb bizottsági feladat ellátása esetén a működési rendet a bizottság elnöke a feladatot meghatározó MAB-döntés előírásait figyelembe véve alakítja ki.

II.5. EFT bizottság

II.5.1. Az EFT bizottság elnökének jogköre

1. Az egyetemi, főiskolai tanári pályázat véleményezésére a pályázati kiírás által meghatározott tudományág szerint az illetékes tudományági bizottság kijelölése.
2. EFT bizottsági tag kijelölése – tudományterületi illetékesség alapján – a pályázat bizottsági ülésen történő előterjesztésére.
3. A véleményező tudományági bizottságtól pótlólagos vélemény kérése, amennyiben egy adott ügyben az EFT bizottság nem látja kellően megalapozottnak a tudományági bizottság álláspontját.

II.5.2. Az EFT bizottság működési rendje

1. Bizottsági ülést az ügyek határidejére és számára tekintettel kell összehívni. Az ülést a bizottság elnöke hívja össze oly módon, hogy a tervezett napirendet is tartalmazó meghívót a tagok az ülés előtt legalább 5 nappal kézhez vehessék.
2. A bizottsági ülés határozatképes, ha a tagoknak több mint fele jelen van.
3. A napirenden szereplő ügyek ki nem küldött írásos anyaga (pályázatok, bírálatok) az összeférhetetlenségtől mentes bizottsági tagok számára betekintésre a MAB titkárságon rendelkezésre áll.
4. Valamely ügyben összeférhetetlennek minősülő bizottsági tag a kérdéses napirendi pont tárgyalásánál nem lehet jelen.
5. Az EFT bizottság ülésén a napirenden szereplő pályázatok előterjesztője a bizottság elnöke által kijelölt bizottsági tag.
6. Az EFT bizottság a tudományági bizottságok javaslatait megvitatja. Amennyiben az EFT bizottság többségi álláspontja szerint a tudományági bizottság véleménye egy adott ügyben nem kellően megalapozott, úgy az EFT vagy pótlólagos véleményt kér a bizottságtól, vagy/és e tényre a plénum figyelmét felhívja.
7. Az EFT bizottság elnöke az egyes tudományágak/szakterületek közötti harmonizációra is tekintettel, a bírálók és a tudományági bizottságok véleményének figyelembevételével pályázatonként többségi titkos szavazással hozza meg az állásfoglalását. Szavazategyenlőség esetén a szavazást egy ízben meg kell ismételni. Másodszori szavazategyenlőség esetén az ügyet ezzel a megjegyzéssel kell a MAB elé terjeszteni.
8. Az EFT bizottság elnöke pályázatonként a bizottsági állásfoglalást és a szavazati arányt a MAB testülete elé terjeszti.
9. A bizottság üléséről emlékeztető készül, melyet az elnök, összeférhetetlenség vagy akadályoztatása esetén az általa felkért levezető elnök ellenjegyez.
10. A MAB elnöke felkérésére végzett egyéb bizottsági feladat ellátása esetén a működési rendet a bizottság elnöke a feladatot meghatározó MAB-döntés előírásait figyelembe véve alakítja ki.

II.6. Tudományági bizottságok

II.6.1. A tudományági bizottság elnökének jogköre

1. A bizottsági elnök jogosult:
 - a) szakértőket felkérni (az egyetemi tanári pályázatok bírálói lehetőleg akadémikusok, illetőleg akadémiai doktorok közül kerüljenek ki);
 - b) bizottsági elnök(ök) véleményét bizottsága döntése nélkül kikérni;
 - c) akkreditációs kérelem elbírálásához a helyszínen tájékozódni;
 - d) akkreditációs kérelem esetén a kérelmező – bizottság előtt történő – személyes meghallgatásának szükségességéről dönteni (ilyen esetben a meghallgatást a bizottság elnöke vezeti le és arról írásos jegyzőkönyv készül);

- e) a bírálók támogató véleménye alapján az akkreditációs kérelemnek helyt adó pozitív javaslatot hozni és ezt az illetékes tudományterületi szakbizottság elé terjeszteni úgy, hogy erről a bizottságát utólag tájékoztatja.
2. Egyetemi, főiskolai tanári pályázattal kapcsolatos állásfoglalás meghozatalához, valamint akkreditációs kérelem elutasításához a bizottság többségi határozata szükséges.

II.6.2. A tudományági bizottságok működési rendje

1. Tudományági bizottsági ülést szükség szerint (az ügyek határidejére és számára tekintettel) kell összehívni. A szakbizottsági ülést a szakbizottság elnöke hívja össze oly módon, hogy a tervezett napirendet is tartalmazó meghívót a tagok az ülés előtt legalább 5 nappal kézhez vehessék.
2. A szakbizottsági ülés akkor határozatképes, ha a tagoknak több mint fele jelen van.
3. A bizottsági ülésen a napirend ismertetésekor új napirendi pont felvételére bármely bizottsági tag javaslatot tehet. Az új napirendi pont felvételéről a bizottság határoz.
4. A napirenden szereplő ügyek írásos anyagai (kérelmek, pályázatok, bírálatok) betekintésre a MAB titkárságon a tagok rendelkezésére állnak.
5. Valamely ügyben összeférhetetlennek minősülő bizottsági tag a kérdéses napirendi pont tárgyalásánál nem lehet jelen.
6. A bizottság az állásfoglalásait általában nyílt szavazással, egyszerű többséggel hozza meg. Titkos szavazást akkor kell tartani, ha azt legalább egy bizottsági tag kéri. A tagok a javaslatról „igen”, vagy „nem” szavazással foglalnak állást. Szavazategyenlőség esetén a javaslat nem kapott többséget.
7. Egyetemi, főiskolai tanári pályázatokkal kapcsolatosan a bizottsági állásfoglalást titkos szavazással, egyszerű többséggel hozza meg. Szavazategyenlőség esetén a szavazást egy ízben meg kell ismételni. Másodszori szavazategyenlőség esetén az ügyet ezzel a megjegyzéssel kell az EFT bizottság és a MAB elé terjeszteni.
8. Akkreditációs kérelem ügyében hozott bizottsági javaslatot a tudományági bizottság elnöke az illetékes tudományterületi szakbizottság elé terjeszti.
9. Egyetemi, főiskolai tanári pályázatokkal kapcsolatos bizottsági állásfoglalást és a szavazati arányt a tudományági bizottság elnöke eljuttatja az EFT bizottság elnökének.
10. A bizottsági ülésről emlékeztető készül, melyet a bizottság elnöke, összeférhetetlenség vagy akadályoztatás esetén az általa felkért levezető elnök ellenjegyez.
11. A MAB elnöke felkérésére végzett egyéb bizottsági feladat ellátása esetén a működési rendet a bizottság elnöke a feladatot meghatározó MAB-döntés előírásait figyelembe véve alakítja ki.

II.7. Ad hoc bizottságok

1. Az ad hoc bizottság többnyire interdiszciplináris jellegű kérelem/LB jelentés véleményezésére felkért bizottság.
2. Adott ügyben kialakított állásfoglalását határozati javaslatként a MAB elé terjeszti. Az eljárási és működési rendjére egyéb vonatkozásban a tudományági bizottság/tudományterületi szakbizottság eljárási rendje az irányadó.
3. A MAB elnöke felkérésére végzett egyéb bizottsági feladat ellátása esetén a működési rendet a bizottság elnöke a feladatot meghatározó MAB-döntés előírásait figyelembe véve alakítja ki.

II.8. Látogató bizottságok

1. Az LB tagjai, mint az akkreditációban részt vevő szakemberek kötelesek részt venni a MAB akkreditációs szabály- és követelményrendszerét ismertető felkészítő ülésen.
2. Az LB-nek a látogatást megelőzően ismernie kell az intézmény/kar által készített önértékelést és az intézmény/kar éves jelentéseit.

3. Az LB tagok közötti feladatmegosztást a tagokkal egyeztetve az elnök határozza meg.
4. A látogatás szükségességéről, annak menetrendjéről – az érintett intézmény/kar vezetőjével egyeztetve – az LB elnök dönt.
5. Az LB az adott intézmény/kar és/vagy annak meghatározott szakjainak akkreditációs értékelését elvégzi és erről jelentést készít. Az LB elnök által készített akkreditációs jelentés az LB tagok rész-jelentései alapján készül.
6. Az LB jelentés tudományterületi szakbizottsági vitáján – ha a szakbizottság elnöke az LB képviseletének szükségét látja – a LB-t az elnök vagy az elnök által felkért LB tag képviseli.

II.9. Különbizottságok

1. Bizottsági ülést a bizottság elnöke hív össze oly módon, hogy a tervezett napirendet is tartalmazó meghívót a tagok az ülés előtt legalább 5 nappal kézhez vehessék.
2. A bizottsági ülés határozatképes, ha a tagok több mint a fele jelen van.
3. A bizottsági ülésen a napirend ismertetésekor új napirendi pont felvételére bármely bizottsági tag javaslatot tehet. Az új napirendi pont felvételéről a bizottság határoz.
4. A bizottság az állásfoglalásait nyílt szavazással, egyszerű többséggel hozza meg. Titkos szavazást akkor kell tartani, ha azt legalább egy bizottsági tag kéri. A tagok a javaslatról „igen”, vagy „nem” szavazással foglalnak állást. Szavazategyenlőség esetén a javaslat nem kapott többséget.
5. A bizottság üléséről emlékeztető készül, melyet az elnök, összeférhetetlenség vagy akadályoztatása esetén az általa felkért levezető elnök ellenjegyez.
6. A MAB elnöke felkérésére végzett egyéb bizottsági feladat ellátása esetén a működési rendet a bizottság elnöke a feladatot meghatározó MAB-döntés előírásait figyelembe véve alakítja ki.

II.10. A szakértői hálózat működtetése

1. Adott kérelem/pályázat elbírálására, vagy egyéb feladat elvégzésére a MAB külső, indokolt esetben külföldi szakértőket (bírálókat) kérhet fel.
2. Külföldi szakértőt kell felkérni, ha az ügyben érintett tudományág(ak)at/intézményt illetően a kérelmező (pályázó) Magyarországon monopolhelyzetben van, illetve ha magyar szakértőtől nem várható elfogulatlan vélemény. Külföldi szakértőt lehet felkérni, ha azt a tudományág jellegére tekintettel az érintett kéri.
3. Külföldi szakértő felkérése esetén a MAB kéri a kérelem (pályázat) idegen nyelvű változatát is.
4. Kérelmek (pályázatok) elbírálására legalább két szakértőt (bírálót) kell felkérni. Az egyik bíráló lehetőleg belső (bizottsági) tag legyen. A bírálók jelentős véleményeltérése esetén újabb szakértőt kell felkérni.
5. A szakértő személye titkos.
6. Az egyetemi, főiskolai tanári pályázatokról készített szakértői vélemények nem nyilvánosak, csak a MAB illetékes bizottságai számára hozzáférhetőek.
7. Egyéb ügyben kért szakértői vélemény nyilvános, ha ehhez a szakértő hozzájárul. A MAB határozatot hozhat a kérelmet benyújtó számára a szakvélemény kiadására. MAB határozat hiányában a szakvélemény kiadására csak a kiadást kérő írásos kérelmére és a MAB elnökének írásos engedélyezése után kerülhet sor.
8. A szakértő a MAB által elfogadott és nyilvánosságra hozott követelményrendszer ismeretében alakítja ki a kellő részletességű indoklással ellátott állásfoglalását.
9. A szakértői vélemény elkészítésének határideje 15 nap.
10. A szakértők véleményét mérlegelni kell, az azonban nem köti a véleményt kérő bizottságot.

III. Vegyes és záró rendelkezések

III.1. A tudományági bizottságok feladatai

1. Az alábbi akkreditációs kérelem-típusokkal kapcsolatos állásfoglalás kialakítása (támogatás/elutasítás) és az állásfoglalás indoklása:
 - a) AIFSZ képzési programok létrehozása, valamint alapképzési illetve szakirányú továbbképzési szakok képesítési követelményei (szakok létesítése);
 - b) alapképzési szakok indítására vonatkozó előakkreditációs kérelmek;
 - c) intézményi előakkreditációs kérelmek (intézmény/kar létesítés, magyarországi működésre engedély kérése).
2. Egyetemi, főiskolai tanári kinevezésre benyújtott pályázatok véleményezése.
3. A MAB elnöke által kijelölt egyéb feladat.

III.2. A távoktatási különbizottság feladatai

1. A MAB akkreditációs követelményrendszerének részeként a távoktatási képzés sajátosságait figyelembe vevő speciális követelmények kidolgozása.
2. A távoktatási képzésekkel kapcsolatosan
 - a) az indítani kívánt távoktatási képzéseket – a távoktatási képzések előakkreditációs kérelmét – az illetékes tudományterületi bizottság elnöke kérésére véleményezi. Indokolt esetben külső szakértő is bevonható a véleményezésbe;
 - b) távoktatási képzések intézményi akkreditációs vizsgálata során az LB elnökének kérésére javaslatot tesz az LB távoktatási szakértőjének személyére;
 - c) a már működő távoktatási képzések intézményi akkreditációs értékeléséről készült LB jelentéssel kapcsolatban – ha azt a tudományterületi szakbizottság ülésén előterjesztő kéri – szakvéleményt ad.
3. A MAB elnöke által kijelölt egyéb feladat.

III.3. A tudományterületi szakbizottságok feladatai

1. A tudományági bizottságok előterjesztése alapján állásfoglalás kialakítása és határozati javaslat terjesztése a MAB testülete elé:
 - a) AIFSZ képzési programok, alapképzési illetve szakirányú továbbképzési szakok képesítési követelményeinek támogatása/elutasítása ügyében;
 - b) alapképzési szakok indítására vonatkozó előakkreditációs kérelmek támogatása/elutasítása ügyében;
 - c) indítani kívánt távoktatási képzések támogatása/elutasítása ügyében.
2. A tudományági, illetve a látogató bizottságok előterjesztése alapján állásfoglalás kialakítása és határozati javaslat terjesztése a MAB testülete elé:
 - a) intézményi előakkreditációs kérelmek (intézmény/kar létesítés, magyarországi működésre engedély kérése) esetén;
 - b) intézményi akkreditációs ügyekben.
3. A MAB elnöke által kijelölt egyéb feladat.

III.4. MAB állásfoglalások indoklása

1. A MAB feladatainak ellátása során állásfoglalását határozatba foglalja, amelyben indokolni köteles. A határozatok formai előírásait a MAB Korm. rend. 19. §-a szabályozza.
2. Az indoklásnak minden esetben meg kell jelölnie a MAB nyilvánosságra hozott akkreditációs követelményében meghatározottakat illetően azt az okot (okokat), amely a MAB állásfoglalását megalapozza.

III.5. Felszólamlás tárgyi tévedés ügyében

1. Ha a MAB elnöke a MAB határozatának kézhezvételétől számított 30 napon belül tárgyi tévedés ügyében felszólamlást kap, akkor elrendelheti az ügy felülvizsgálatát.
2. A MAB elnöke állásfoglalást kér a döntés előkészítésében részt vett bizottság(ok)tól.
3. Ha a bizottságok álláspontja szerint a MAB határozata megalapozott, tárgyi tévedés nem történt, akkor a MAB elnöke erről értesíti a felszólamlót. Ha a felszólamlás megalapozott, azaz tárgyi tévedés történt, akkor az illetékes tudományterületi szakbizottság új határozati javaslatot terjeszt a MAB elé.
4. Ha az ügy felülvizsgálata eredményeként a MAB módosítja korábbi határozatát, akkor erről a MAB elnöke értesíti az oktatási minisztert és a felszólamlót.

III.6. MAB határozat megtámadása

1. *A MAB állásfoglalásait akkor lehet megtámadni, ha a MAB eljárási szabályt sértett vagy a nyilvánosságra hozott követelményrendszer előírásait nem érvényesítette. A MAB állásfoglalását csak felsőoktatási intézmény támadhatja meg.*
2. A MAB Korm. rend. 20. § (2) bekezdése szerinti beadványban megjelölt ügy érdemi vizsgálatához a MAB elnöke állásfoglalást kér
 - a) a döntés-előkészítő bizottság(ok)tól és/vagy
 - b) a jogtudományi bizottságtól, és/vagy
 - c) az elnökségtől.
3. Szükség esetén a MAB elnöke az egész eljárás megismétlését rendelheti el.
4. A MAB a felülvizsgálatát az eljárási rendben megadott határidőkhöz kötötten teljesíti.
5. A MAB elnöke az üggyel kapcsolatos sérelem kivizsgálása eredményeképpen kialakult, indoklással ellátott MAB határozatról tájékoztatja az oktatási minisztert.

III.7. A MAB tagok választásakor esedékes jelöltállítás részletes szabályai

1. A MAB Korm. rend. 22. § (2) bekezdése rendelkezése értelmében *a MAB 15 tagja a felsőoktatási intézmények vezető testületei, 8 tagja a tudományos kutatóintézetek, 7 tagja a felhasználói szféra jelöltje.*
2. A MAB elnöke a testület mandátumának lejártát 6 hónappal megelőzően felhívást küld a MAB Korm. rend. 22. §-ában nevesített jelöltállító testületeknek, szervezeteknek.
3. A jelöltállító testületek, szervezetek a 22. § (3)–(5) bekezdésében szabályozott jelöltállítási rend szerint eljárva 60 napon belül eljuttatják a MAB elnökéhez jelöltjeik listáját.
4. A MAB Korm. rend. 22. § (5) bekezdése értelmében a felhasználói szféra jelöltjei közül a külön jogszabállyal létesített kamarák két tagot jelölhetnek. A jelenleg működő 2 gazdasági kamara és 14 szakrendi kamara 16 jelöltje közül a külön jogszabállyal létesített kamarák két képviselőjének megválasztásának rendje az alábbi:
 - a) A MAB elnöke jelöltállító ülést hív össze, melyre meghívást kap minden külön jogszabállyal létesített kamara elnöke. Az elnök megbízottjával is képviseltetheti magát.
 - b) Az ülésen a MAB titkárság vezetője által meghívott közjegyző is jelen van, aki a jelöltállítás törvényességét és szabályosságát felügyeli és biztosítja.
 - c) A jelöltállító ülést a MAB elnöke vezeti le. A szavazás lebonyolítása a MAB titkárság feladata. A titkársági munkatársakból álló szavazatszámoló bizottságot a levezető elnök javaslatára az ülésen részt vevő kamarai tagok választják.
 - d) A jelöltek kiválasztása többségi titkos szavazással történik. Tartózkodás nincs.
 - e) Az ülést levezető elnök felszólítja a jelenlevőket, hogy a két gazdasági kamara, illetve a 14 szakrendi kamara nevezzen meg egy-egy személyt, akiket jelöltként javasolnak. Amennyiben konszenzusos alapon egy-egy csoporton belül a csoportot képviselő jelölt személyében nem tudnak megállapodni, úgy a csoporton belül – szükség esetén több

fordulóban – szavazni kell. Az egyes fordulókból a legkevesebb szavazatot kapott jelölt már nem vehet részt a következő fordulóban.

- f) A jelöltállító ülésről a jelen levő közjegyző által hitelesített jegyzőkönyv készül.
5. A jelöltállító testületek, szervezetek jelöltjeinek listáját a MAB elnöke felterjeszti az oktatási miniszterhez. A felterjesztéshez csatolni kell:
- a) a jelöltek nyilatkozatát arról, hogy a jelölést elfogadják és összeférhetetlenségi szabály alá nem esnek, továbbá
- b) a külön jogszabállyal létesített kamarák két képviselőjének megválasztásáról készült jegyzőkönyvet.

III.8. Az SzMSz hatálybalépése

1. A jelen Szervezeti és Működési Szabályzat ideiglenesen az elfogadása napján, véglegesen az oktatási miniszter jóváhagyását követő 15. napon lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a Magyar Akkreditációs Bizottság eddigi Szervezeti és Működési Szabályzata hatályát veszti.
2. A jelen Szervezeti és Működési Szabályzat jogszabályoknak megfelelő nyilvánosságra hozataláról a MAB elnöke gondoskodik.

A. FÜGGELÉK

IV. A MAB feladatai

A. AKKREDITÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

A.1. A felsőoktatás képzési programjainak akkreditációja

- ◆ AIFSz képzési programok akkreditációja
- ◆ Alapképzési szakok létesítésének (a képesítési követelmények) akkreditációja
- ◆ Szakirányú továbbképzési szakok létesítésének (a képesítési követelmények) akkreditációja

A.2. Előakkreditáció

- ◆ Intézménylétesítési előakkreditáció
- ◆ Karlétesítési előakkreditáció
- ◆ Magyarországi működésre engedélyt kérő külföldi felsőoktatási intézmény létesítésének előakkreditációja
- ◆ Alapképzési szak indításának előakkreditációja
- ◆ Doktori iskola létesítésének előakkreditációja

A.3. Intézményi akkreditáció

Intézmény-akkreditáció

- ◆ Működő intézmény akkreditációja
- ◆ Működő kar akkreditációja

Működő programok/szakok akkreditációja

- ◆ AIFSz képzések akkreditációja
- ◆ Alapképzési szakok akkreditációja
- ◆ Szakirányú továbbképzési szakok akkreditációja
- ◆ Doktori iskolák akkreditációja

B. A FELSZŐOKTATÁS MINŐSÉGÉT ÉRINTŐ EGYÉB TEVÉKENYSÉG

- ◆ Egyetemi, főiskolai tanári munkakörre benyújtott pályázatok véleményezése.
- ◆ Állásfoglalás a minősítés elvégzése és a minőség hitelesítése során felmerülő, az akkreditációt végző szakértők által feltárt, az oktatás minőségét érintő kérdésekben.
- ◆ Állásfoglalás olyan kérdésekben, amelyekben a felsőoktatási intézmények a minőségbiztosítási tevékenységük kialakításával kapcsolatban szakvéleményt kérnek.

B. FÜGGELÉK

V. A MAB bizottsági rendszere

TERMÉSZET- ÉS MŰSZAKI TUDOMÁNYOK SZAKBIZOTTSÁGA

Tudományági bizottságok

- ◆ Matematika- és számítástudományok bizottsága
- ◆ Fizikai tudományok bizottsága
- ◆ Föld- és környezettudományok bizottsága
- ◆ Biológiai tudományok bizottsága
- ◆ Építőmérnöki, építészmérnöki és közlekedésmérnöki tudományok bizottsága
- ◆ Villamosmérnöki tudományok bizottsága
- ◆ Anyagtudományok és technológiák, gépészeti, katonai műszaki, agrárműszaki tudományok bizottsága
- ◆ Kémiai és vegyészmérnöki tudományok bizottsága
- ◆ Informatikai tudományok bizottsága

ORVOS- ÉS AGRÁRTUDOMÁNYOK SZAKBIZOTTSÁGA

Tudományági bizottságok

- ◆ Orvostudományok bizottsága (Elméleti orvostudományok, Klinikai orvostudományok, Egészségtudományok, Gyógyszerésztudományok)
- ◆ Agrártudományok bizottsága (Növénytermesztési és kertészeti tudományok, Állatorvosi tudományok, Állattenyésztési tudományok, Élelmiszer tudományok, Erdészeti és vadgazdálkodási tudományok)

TÁRSADALOM-, BÖLCSESZET-, HITTUDOMÁNYOK, VALAMINT A MŰVÉSZETEK SZAKBIZOTTSÁGA

Tudományági bizottságok

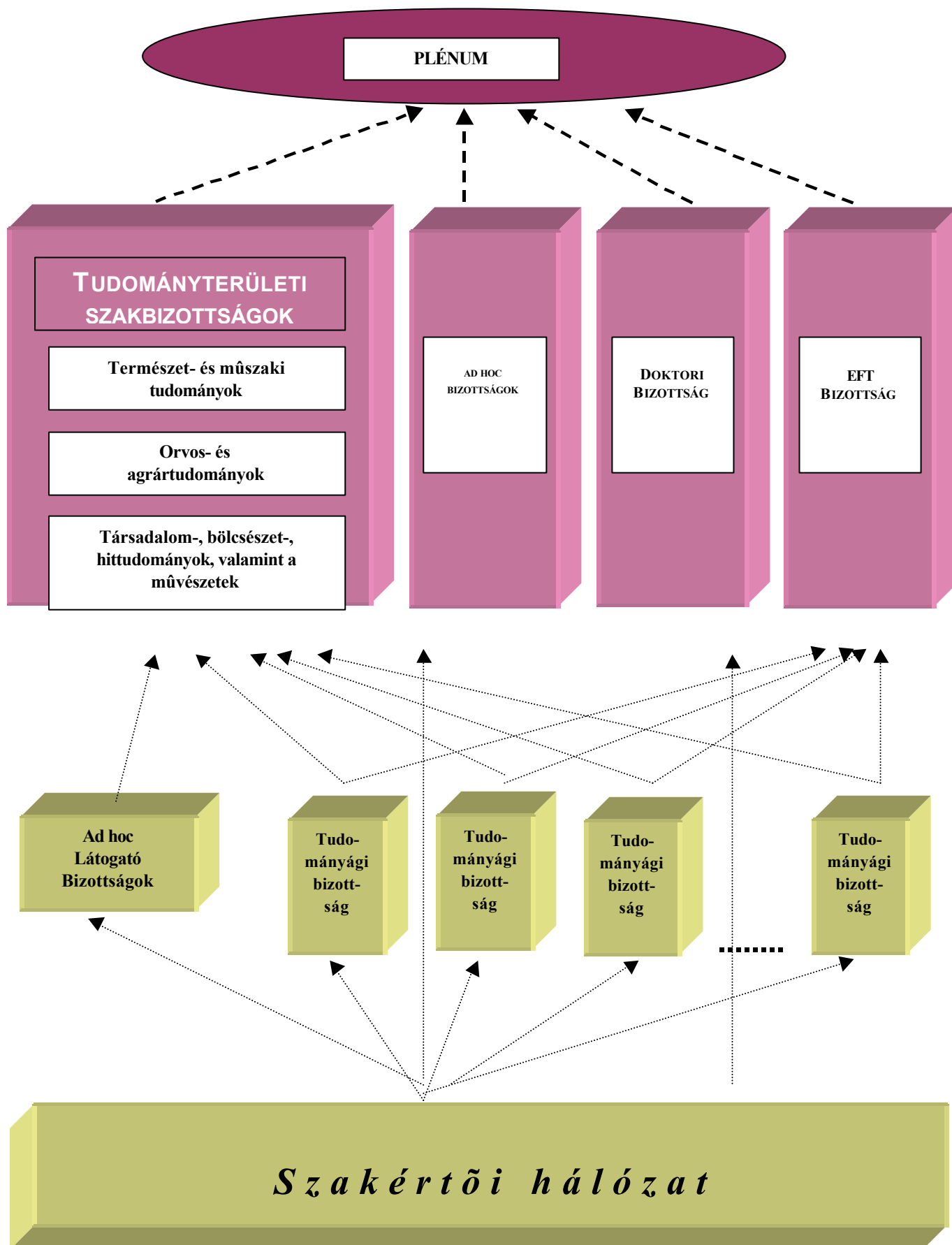
- ◆ Gazdálkodás-, szervezés- és közgazdaságtudományok bizottsága
- ◆ Állam-, jog- és politikatudományok bizottsága
- ◆ Szociológia tudományok bizottsága
- ◆ Hadtudományok bizottsága
- ◆ Történelem, néprajz és kulturális antropológiai, művészeti és művelődéstörténeti tudományok bizottsága
- ◆ Filozófiai tudományok bizottsága
- ◆ Nevelés- és sporttudományok bizottsága
- ◆ Pszichológiai tudományok bizottsága
- ◆ Irodalom, média- és kommunikációs tudományok bizottsága
- ◆ Nyelvtudományok bizottsága
- ◆ Művészeti és mesterképzési bizottság
- ◆ Hit- és vallástudományok bizottsága

A MAB KÜLÖNBIZOTTSÁGAI

- ◆ Távoktatási bizottság
- ◆ Felhasználói bizottság
- ◆ Gazdasági bizottság
- ◆ SzMSz bizottság
- ◆ Etikai és összeférhetetlenségi bizottság
- ◆ Fegyelmi bizottság

C. FÜGGELÉK

VI. A MAB döntéshozatali mechanizmusa

D. FÜGGELÉK

VII. Az SzMSz mellékleteinek felsorolása (Eljárási rendek)

<i>ALAPKÉPZÉSI, SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAKOK LÉTESÍTÉSÉNEK AKKREDITÁCIÓJA</i>	<i>1. melléklet</i>
<i>AIFSZ KÉPZÉSI PROGRAMOK LÉTREHOZÁSÁNAK AKKREDITÁCIÓJA</i>	<i>2. melléklet</i>
<i>ALAPKÉPZÉSI SZAKOK ELŐAKKREDITÁCIÓJA</i>	<i>3. melléklet</i>
<i>DOKTORI ISKOLÁK ELŐAKKREDITÁCIÓJA</i>	<i>4. melléklet</i>
<i>LÉTESÍTENDŐ FELSZŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY ELŐAKKREDITÁCIÓJA</i>	<i>5. melléklet</i>
<i>LÉTESÍTENDŐ KAR ELŐAKKREDITÁCIÓJA</i>	<i>6. melléklet</i>
<i>MAGYARORSZÁGI MŰKÖDÉSRE ENGEDÉLYT KÉRŐ KÜLFÖLDI INTÉZMÉNY ELŐAKKREDITÁCIÓJA</i>	<i>7. melléklet</i>
<i>INTÉZMÉNYI AKKREDITÁCIÓ</i>	<i>8. melléklet</i>
<i>EGYETEMI, FŐISKOLAI TANÁRI KINEVEZÉSRE BENYÚJTOTT PÁLYÁZATOK VÉLEMÉNYEZÉSE</i>	<i>9. melléklet</i>

A MAB SzMSz 1. melléklete

**KÉPESÍTÉSI KÖVETELMÉNYEK VÉLEMÉNYEZÉSE ALAPKÉPZÉSI,
ILLETVE SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAKOK LÉTESÍTÉSI KÉRELME**

I. A kérelemmel szemben támasztott formai követelmények

„Az Oktatási Minisztérium, a Magyar Akkreditációs Bizottság és a Felsőoktatási és Tudományos Tanács megállapodása az alapképzési és szakirányú továbbképzési szakok képesítési követelményei meghatározásának (újabb szak létrehozásának) és a szakok indításának 2001. szeptember 1-jétől alkalmazott eljárási rendjéről, a felsőoktatási intézmények által benyújtott kérelmekkel szemben támasztott formai követelményekről” címen az OM által közzétett megállapodás 1. sz. útmutatója tartalmazza a formai előírásokat.

II. A kérelem véleményezési szempontjai

1. Vizsgálandó – figyelembe véve a már létező szakok képesítési követelményeit –, hogy indokolt-e az új szak létesítése, vagy
 - a) beilleszthető más, már létező szak keretei közé szakirányként, vagy
 - b) alapképzési szak létesítésének szándéka esetén nem szakirányú továbbképzési szak létrehozása indokolt-e.
2. A létesíteni kívánt szakra kidolgozott képesítési követelmények olyan tartalmúak és színvonalúak-e, hogy azok alapján a szak létrehozható-e.

III. A MAB eljárási rendje**III.1. A véleményezési eljárás menete**

1. A kérelem 1 példányát az oktatási miniszternek címezve kell benyújtani. A jogszabályi előírásoknak meg nem felelő kérelmet az OM még a véleményezési eljárás megkezdése előtt visszaküldi a kérelmezőnek. Amennyiben a kérelem megfelel a jogszabályi előírásoknak, akkor az OM Felsőoktatási Főosztálya 30 napon belül értesíti a felsőoktatási intézmény vezetőjét, hogy a kérelem (5 példányban) véleményezésre benyújtható a MAB-hoz.
2. A kérelmeket a közzétett formai követelmények szempontjából a MAB vizsgálja. Formai hiányosság esetén a MAB főtitkára 30 napon belül határidő megjelölésével pótlásra szólítja fel az intézmény vezetőjét. A MAB véleményezési eljárását csak a formai követelményeinek mindenben megfelelő kérelem MAB titkárságára érkezése után kezdi meg.
3. Bizottsági véleményezés:
 - a) A kérelem a tudományági hovatartozása alapján az illetékes tudományági bizottság(ok)hoz, vagy – interdiszciplinális jellegű kérelem esetén – az adott kérelemmel kapcsolatos állásfoglalás kialakítására felkért ad hoc bizottsághoz kerül véleményezésre.
 - b) Az illetékes bizottsági elnök legalább 2 szakértőt kér fel bírálónak.
 - c) A véleményező bizottság kialakítja állásfoglalását, melyet
 - ◊ a tudományági bizottság elnöke az illetékes tudományterületi szakbizottság elé,
 - ◊ az ad hoc bizottság elnöke a plénum elé terjeszt.

4. Az illetékes tudományterületi szakbizottság a kérelem ügyében a tudományági bizottsági állásfoglalás(ok) ismeretében határozati javaslatot terjeszt a MAB testülete elé.
5. A MAB véleményt nyilvánít a kérelem ügyében. Támogató javaslat esetén a MAB állást foglal a szak tudományági, művészeti területi besorolásáról is.
6. A kérelem ügyében hozott határozatról és annak indoklásáról a MAB elnöke tájékoztatja
 - a) a kérelmező intézmény vezetőjét, és
 - b) a véleményezést kérő OM-et.

Határidő: a MAB formai követelményeinek mindenben megfelelő kérelem MAB titkárságára érkezésétől számított 6 hónapon belül.

I.2. Az eljárás felfüggesztése

A MAB elnöke a kérelem véleményezési eljárását felfüggeszti,

1. ha az OM a kérelmet benyújtó intézmény vezetőjének ilyen irányú kérését továbbítja a MAB elnökéhez;
2. ha a MAB véleményezési eljárása során olyan formai és/vagy tartalmi hiányosság(ok)ra derül fény, amely(ek) a kérelem elbírálását nem teszi(k) lehetővé. Ebben az esetben a MAB elnöke erről az OM-et írásban tájékoztatja.

I.3. A kérelem elutasításának következménye

A kérelem elutasítása esetén a kérelmező a tárgyában azonos új kérelmét III.1.1. szerint eljárva bármikor újra benyújthatja.

A kérelem véleményezési eljárásának lezárását követően a MAB titkársága visszajuttatja a kérelem MAB-nál levő példányait (egy példány kivételével) a kérelmet benyújtó intézménynek.

A MAB SzMSz 2. melléklete**AKKREDITÁLT ISKOLAI RENDSZERŰ FELSŐFOKÚ SZAKKÉPZÉSI (AIFSZ¹)
PROGRAMOK LÉTREHOZÁSÁNAK AKKREDITÁCIÓJA****I. A kérelemmel szemben támasztott formai követelmények****I.1. Adatlap**

1. A kérelmező intézmény neve, címe;
2. Szakképesítés megnevezése;
3. A képzési program javasolt tudományági besorolása;
4. A képzés összóraszáma és a képzési idő (félévekben);
5. A befogadó főiskolai, egyetemi alapképzési szakok felsorolása;
6. Az intézmény felelős vezetőjének megnevezése és aláírása; dátum;

I.2. A képzési program tartalma

1. A képzési cél meghatározása;
2. A szakképesítéssel betölthető legjellemzőbb munkaterületek részletes leírása, a betölthető foglalkozások FEOR kódja;
3. A szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményei;
4. Az oktató főbb tanulmányi területek (modulok) és azok arányai²;
5. A képzés egészére vonatkozó vizsgáztatási követelmények;
6. A felsőoktatásba beszámítható modulok, a képzés során elérhető, illetve elérendő kredit-pontok mennyisége, ezen belül különösen
 - a) a szakirányú egyetemi-főiskolai képzésbe beszámítható kredit-értékek, illetve
 - b) az egyéb módon való beszámítás;
7. Az intézmény nyilatkozata, hogy az egyetemi-főiskolai képzési szintre való továbblépés lehetőségét az intézmény saját keretei között biztosítja, és a felsőfokú szakképzésben szerzett ismeretanyag egyharmada az egyetemi-főiskolai képzési szinten kredit-értékként beszámítható (részletezve, hogy az AIFSZ-képzés mely tantárgyából az egyetemi vagy főiskolai képzés mely tantárgyába hány kredit-pont számítható be);
8. Melléklet: Az intézményi tanács támogató határozata.

II. A kérelem elbírálásának szempontjai

A MAB a kidolgozott szakmai és vizsgakövetelmények alapján véleményt nyilvánít:

- a) a szakképzésben elsajátított ismeretek egy részének az egyetemi vagy főiskolai szintű alapképzésben kredit értéként való beszámításáról,
- b) a befogadó alapképzési szak(ok)ról,
- c) a szakképzési program tudományági, művészeti területi besorolásáról.

III. A véleményezési eljárás

¹ *Akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés:* felsőoktatási intézmények által végzett, hallgatói jogviszonyt eredményező, illetve felsőoktatási intézménnyel kötött megállapodás alapján szakközépiskolában történő, tanulói jogviszonyt eredményező szakképzés, amely beépül a felsőoktatási intézmény főiskolai, egyetemi szintű programjába, és egyben olyan szakmai képesítést ad, mely az Országos Képzési Jegyzékben szerepel.

² A 45/1997. (III. 12.) Korm. rend. 5. § előírása szerint.

III.1. A véleményezési eljárás menete

1. A szakképesítésért felelős miniszter – ha a képzési program OKJ-ba vételét, valamint a szakmai és vizsgakövetelmények kiadhatóságát támogatta – a kérelmet 5 példányban véleményezésre megküldi a MAB-hoz.
2. A közzétett formai követelmények szempontjából a kérelmet a MAB megvizsgálja. Formai hiányosság esetén a MAB főtitkára 30 napon belül határidő megjelölésével pótlásra szólítja fel az intézmény vezetőjét. A MAB véleményezési eljárása csak a MAB formai követelményeinek mindenben megfelelő kérelem MAB titkárságára érkezésétől számított időponttól veszi kezdetét.
3. Bizottsági véleményezés:
 - a) A kérelem tudományági hovatartozása alapján az illetékes tudományági bizottsághoz, vagy – interdiszciplináris jellegű kérelem esetén – az adott kérelemmel kapcsolatos állásfoglalás kialakítására felkért ad hoc bizottsághoz kerül véleményezésre. Távközlési képzés esetén a MAB Távközlési bizottsága is véleményezi a kérelmet.
 - b) Az illetékes bizottsági elnök legalább 2 szakértőt kér fel bírálónak.
 - c) A véleményező bizottság kialakítja állásfoglalását, melyet
 - ◊ a tudományági bizottság elnöke az illetékes tudományterületi szakbizottság elé,
 - ◊ az ad hoc bizottság és/vagy a Távközlési bizottság elnöke a plénum elé terjeszt.
4. Az illetékes tudományterületi szakbizottság a kérelem ügyében a tudományági bizottsági állásfoglalás ismeretében határozati javaslatot terjeszt a plénum elé.
5. A plénum véleményt nyilvánít a kérelem ügyében.
6. A kérelem ügyében hozott plénumhatározatról és annak indoklásáról a MAB elnöke tájékoztatja
 - a) a kérelmező intézmény vezetőjét, és
 - b) az oktatási és a szakképesítésért felelős minisztert.
7. A véleményezett képzési programot a MAB visszaküldi a szakképesítésért felelős miniszternek.

Határidő: a MAB formai követelményeinek mindenben megfelelő kérelem MAB titkárságára érkezésétől számított 6 hónapon belül.

I.2. Az eljárás felfüggesztése

A MAB elnöke a kérelem véleményezési eljárását felfüggeszti,

1. ha a szakképesítésért felelős miniszter a kérelmet benyújtó intézmény vezetőjének ilyen irányú kérését továbbítja a MAB elnökéhez;
2. ha a MAB véleményezési eljárása során olyan formai és/vagy tartalmi hiányosság(ok)ra derül fény, amely(ek) a kérelem elbírálhatóságát nem teszi(k) lehetővé. Ebben az esetben a MAB elnöke erről az OM-et írásban tájékoztatja.

I.3. A kérelem elutasításának következménye

A kérelemnek a MAB által történt elutasítása esetén a képzés AIFSZ-ként nem vehető fel az OKJ-be (új engedélyezési eljárás bármikor kezdeményezhető).

A kérelem véleményezési eljárásának lezárását követően a MAB titkársága visszajuttatja a kérelem MAB-nál levő példányait (egy példány kivételével) a kérelmet benyújtó intézménynek.

A MAB SzMSz 3. melléklete**ALAPKÉPZÉSI SZAKOK ELŐAKKREDITÁCIÓJA***(Szakindítási kérelmek véleményezése)***I. A kérelemmel szemben támasztott formai követelmények**

„Az Oktatási Minisztérium, a Magyar Akkreditációs Bizottság és a Felsőoktatási és Tudományos Tanács megállapodása az alapképzési és szakirányú továbbképzési szakok képesítési követelményei meghatározásának (újabb szak létrehozásának) és a szakok indításának 2001. szeptember 1-jétől alkalmazott eljárási rendjéről, a felsőoktatási intézmények által benyújtott kérelmekkel szemben támasztott formai követelményekről” címen, az OM által közzétett felhívás 2. sz. útmutatója tartalmazza a formai előírásokat. Ha a szakot **székhelyen kívüli** képzésben kívánják indítani, akkor a 4. sz. útmutató, amennyiben **távoktatásban**, úgy az 5. sz. útmutató szerint összeállított kérelem benyújtása szükséges.

II. A kérelem véleményezési szempontjai

Szak indítása esetén a szakindítási engedély megadásának minőségi, szakmai és infrastrukturális feltételei fennállnak-e. Szak indításának minőségi feltételei:

1. Tanterv

- a) a képzési céllal legyen összhangban;
- b) feleljen meg a képesítési követelményekben előírtaknak a tanulmányi területek és azok arányai, a tantárgyak egymásra épülése, az elméleti és gyakorlati képzés aránya, az ismeretellenőrzési rendszer vonatkozásában;
- c) a szakmai követelményeknek tartalmilag tegyen eleget.

2. Oktatói háttér: legyen megfelelő számú, szakmailag felkészült, a szak tudományágában minősített – a csatolt szándéknyilatkozatok tanúsága szerint¹ – a képzésében részt venni szándékozó oktató.

3. Infrastrukturális feltételek: álljon rendelkezésre a szükséges, a szak igényétől függő infrastrukturális háttér.

4. Távoktatásban indítani kívánt képzések esetén a II. 1–3. pontokban felsorolt minőségi feltételek teljesülésének vizsgálatán túl a MAB abban is állást foglal, hogy a képzés tananyaga, az oktatásban alkalmazott ismeretátadási, tanulási módszerek, az ehhez készített speciális taneszközök alapján teljesíthetők-e a képesítési, illetve képzési követelmények.

¹ A minősített oktatók esetében kérjük a kérelem mellékleteként csatolni

- ◇ az intézményvezető nyilatkozatát arról, hogy a nevezett oktató az intézménnyel milyen munkaviszonyban van, illetve hogy a szak indítása esetén milyen munkaviszony létesítését tervezi;
- ◇ az intézménnyel teljes munkaidejű közalkalmazotti munkaviszonyban nem álló oktató nyilatkozatát arról, hogy a szak indítása esetén vállalja, és milyen típusú munkaviszony/szerződés esetén vállalja a képzésben a részvételt;
- ◇ a nevezett oktató szándéknyilatkozatát arról, hogy rendelkezik-e kettőnél több, további határozatlan vagy határozott idejű közalkalmazotti jogviszonnyal vagy munkaviszonnyal más felsőoktatási intézményben.

III. A MAB eljárási rendje

I.1. A véleményezési eljárás menete

1. A kérelem 1 példányát az oktatási miniszternek címezve kell benyújtani². A jogszabályi előírásoknak meg nem felelő kérelmet az OM még a véleményezési eljárás megkezdése előtt visszaküldi a kérelmezőnek. Amennyiben a kérelem megfelel a jogszabályi előírásoknak, akkor az OM Felsőoktatási Főosztálya 30 napon belül értesíti a felsőoktatási intézmény vezetőjét, hogy a kérelem (5 példányban) véleményezésre benyújtható a MAB-hoz.
2. A kérelmeket a közzétett formai követelmények szempontjából a MAB vizsgálja³. Formai hiányosság esetén a MAB főtítkára 30 napon belül határidő megjelölésével pótlásra szólítja fel az intézmény vezetőjét. A MAB véleményezési eljárását csak a MAB formai követelményeinek mindenben megfelelő kérelem MAB titkárságra érkezése után kezdi meg.
3. Bizottsági véleményezés:
 - a) A kérelem a tudományos hovatartozása alapján az illetékes tudományos bizottság(ok)hoz, vagy – interdiszciplináris jellegű kérelem esetén – az adott kérelemmel kapcsolatos állásfoglalás kialakítására felkért ad hoc bizottsághoz kerül véleményezésre. Távoktatási képzés esetén a MAB Távoktatási bizottsága is véleményezi a kérelmet.
 - b) Az illetékes bizottsági elnök legalább 2 szakértőt kér fel bírálónak.
 - c) A véleményező bizottság kialakítja állásfoglalását, melyet
 - ◊ a tudományos bizottság elnöke az illetékes tudományterületi szakbizottság elé,
 - ◊ az ad hoc bizottság és/vagy a Távoktatási bizottság elnöke a plénum elé terjeszt.
4. Az illetékes tudományterületi szakbizottság a kérelem ügyében a tudományos bizottsági állásfoglalás(ok) ismeretében határozati javaslatot terjeszt a MAB testülete elé.
5. A MAB véleményt nyilvánít a kérelem ügyében.
6. A kérelem ügyében hozott határozatról és annak indoklásáról a MAB elnöke tájékoztatja
 - a) a kérelmező intézmény vezetőjét, és
 - b) a véleményezést kérő OM-et.

Határidő: a MAB formai követelményeinek mindenben megfelelő kérelem MAB titkárságára érkezésétől számított 6 hónapon belül.

² Szakindítási engedéllyel már rendelkező szak távoktatási képzési formában történő indítására irányuló kérelmet az egyetem/főiskola vezetőjének közvetlenül a Magyar Akkreditációs Bizottság elnökéhez kell benyújtania [Lásd a 199/2000. (XI. 29.) Korm. rendelet 15. § (2), valamint 17. § (7) bekezdés].

³ Székhelyen kívüli képzés indítására irányuló kérelem jogszabályi és formai követelményeknek való megfelelését az OM vizsgálja (Lásd az I. pontban említett OM közleményt).

I.2. Az eljárás felfüggesztése

A MAB elnöke a kérelem véleményezési eljárását felfüggeszti,

1. ha az OM a kérelmet benyújtó intézmény vezetőjének ilyen irányú kérését továbbítja a MAB elnökéhez;
2. ha a MAB véleményezési eljárása során olyan formai és/vagy tartalmi hiányosság(ok)ra derül fény, amely(ek) a kérelem elbírálását nem teszi(k) lehetővé. Ebben az esetben a MAB elnöke erről az OM-et írásban tájékoztatja.

I.3. A kérelem elutasításának következménye

A kérelem elutasítása esetén a kérelmező a tárgyában azonos új kérelmét III.1.1. szerint eljárva bármikor újra benyújthatja.

A kérelem véleményezési eljárásának lezárását követően a MAB titkársága visszajuttatja a kérelem MAB-nál levő példányait (egy példány kivételével) a kérelmet benyújtó intézménynek.

A MAB SzMSz 4. melléklete**DOKTORI ISKOLÁK ELŐAKKREDITÁCIÓJI****MAB ÁLLÁSFOGLALÁS DOKTORI ISKOLÁK
LÉTESÍTÉSÉRŐL ÉS MŰKÖDÉSÉRŐL**

*A MAB 1999/2/IX. sz. és 2000/8/II sz., valamint a 2001/3/VI. sz. állásfoglalásának módosításai
a Kormány 51/2001. (IV. 3.) Korm.*

*„A doktori képzésről és a doktori fokozatszerzésről” című
rendelete alapján*

1. BEVEZETŐ MEGJEGYZÉSEK

A MAB a Felsőoktatási törvény 1999. évi módosítása óta folyamatosan foglalkozik a doktorképzés átalakításával, a doktori programok doktori iskolákba való átvezetésének kérdéseivel és az új doktori iskolák ügyeivel. Első állásfoglalását 1999. évi második ülésén hozta 1999/2/IX. szám alatt. Az ott hozott határozatokat bővítették, pontosították, illetve a jogszabályi keretekhez igazították a MAB további állásfoglalásai. A doktori képzésről és a doktori fokozatszerzésről szóló kormányrendelet kiadásának elhúzódása miatt a MAB Plénuma felhatalmazta a MAB illetékes bizottságát, hogy a kormányrendelet szövegének kézhezvételekor vizsgálja felül, és szükség szerint módosítsa a MAB eddigi határozatait, és azokat sürgősen juttassa el az érintettekhez.

A felsőoktatási törvényt módosító 2000. évi XCVII. törvény rendelkezik arról, hogy a korábbi törvényi szabályoknak megfelelően akkreditált doktori programokban milyen feltételekkel és meddig folytatható doktori képzés, illetve fokozatátadás:

Ezek szerint:

1. Akkreditált doktori programra doktorandusz hallgatót utolsó alkalommal a 2000/2001-es tanévre lehet felvenni, és a képzést legkésőbb a 2003. december 31-ig le kell zárni.
2. Azon tudományterületen és tudományágban (művészeti területen), amelyben az egyetem akkreditált PhD, illetve DLA programmal rendelkezett, 2002. június 30. után doktori képzést, illetve fokozatadást csak a doktori iskola működtetésére szóló jogosítvány birtokában folytathat.

A 2001/2002-es tanévre már csak doktori iskola keretében működő képzésre vehetők fel hallgatók. Az egyetem által beadott, doktori iskola létesítésére vonatkozó kérelmek elbírálása alapján, ha a MAB jóváhagyja a doktori iskola működését, akkor a MAB dönt arról is, hogy az egyetem melyik tudományterületen, ezen belül mely tudományágban (művészeti területen) folytathat doktori képzést, ítélt oda doktori fokozatot.

A MAB e felelősségteljes, ugyanakkor a körülmények által rendkívül szűkre szabott határidőre elvégzendő feladatának előkészítése érdekében a 2000. évi XCVII. törvény parlamenti elfogadásával egy időben felhívással fordult az egyetemekhez. Ebben arra kérte az egyetemek vezetőit, hogy 2000. július 31-ig szándéknyilatkozat formájában tájékoztassák a MAB-ot arról, hogy az eddig akkreditált doktori programok mely tudományághoz tartozó doktori iskolában kívánnak a továbbiakban működni. A beérkezett szándéknyilatkozatok tanúsága szerint közel

150 doktori iskola akkreditációjára kellett sort keríteni, amelynek határideje: 2002. június 30. Ugyanakkor a 2001/2002-es tanévre már csak doktori iskolák hirdethetők meg. Ebből adódóan a jelentkezés időpontjában (legkésőbb 2001 februárjában) ismert kell legyen, hogy az egyetemen milyen doktori iskola keretében folytathatnak tudományos továbbképzést. Ennek megvalósíthatósága érdekében a MAB kétlépcsős akkreditáció mellett döntött. Első fordulóban rövid, formai ellenőrzés után kiadta a feltételeket teljesítő iskoláknak az ideiglenes akkreditációról szóló döntését. A második fordulóban 2002 júniusáig véglegesíti az ideiglenes akkreditációval rendelkező doktori iskolák akkreditációját. Bevezette a doktori iskolák folyamatos ellenőrzését és az újonnan létesíteni kívánt doktori iskolák előakkreditációját. A hatékonyság növelése érdekében létrehozta a Doktori Iskolákat Véleményező Bizottságát (Doktori Bizottság). A Doktori bizottság feladatát, működési rendjét a MAB Korm. rend. 10. §-a által szabályozott módon határozza meg.

Közben megjelent a Kormánynak a Magyar Akkreditációs Bizottságról szóló, a 66/1997 (IV. 18) Korm. rendeletet módosító 199/2000. (XI. 29.) Korm. rendelete, az egyes tudományterületekhez tartozó tudományágak, valamint a művészeti ágak felsorolásáról szóló 169/2000. (IX. 29.) Korm. rendelete, majd nemrégiben a **Kormány 51/2001. (IV. 3.) Korm. r e n d e l e t e a doktori képzésről és a doktori fokozatszerzésről**. Ezekre tekintettel közöljük az alábbi véglegesített szöveget. A szövegben *félkövér dőlt betűk* jelzik az 51/2001-es Korm. r. szövegét. Ahol az a MAB eddigi határozataival szemben érdemi eltérést mutat a szövegben *félkövér dőlt betűk aláhúzásával* jelöltük. A MAB határozati szövegén belül a *dőlt betűvel* írtak az eddigi határozatokhoz képest eltérést vagy többletet jelölnek, az áthúzott szövegrész annak elhagyását jelenti. A szöveghez fűzött magyarázatok kisebb betűtípussal jelennek meg. Az áttekinthetőség érdekében néhány meghatározás szövegét megismételtük.

2. MEGHATÁROZÁSOK

A Magyar Akkreditációs Bizottságról szóló 199/2000. (XI. 29.) Korm. rendelet, valamint a doktori képzésről és a doktori fokozatszerzésről szóló 51/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet számos fogalomra meghatározást ad. E meghatározások lépnek a MAB eddigi meghatározásainak helyébe.

Az 199/2000. (XI. 29.) Korm. rendelet 32.§ d) bekezdése értelmében:

doktori iskola (mester iskola): egyetemen a MAB jóváhagyásával működő, az egyetem különböző szervezeti egységeit átfogó olyan oktatási szervezet, amelyben a tudományos fokozat elnyerésére felkészítő képzés folyik. A doktori iskolában közreműködhet más felsőoktatási intézmény vagy az intézményen kívüli kutatóintézet is. Az egyetemeken tudományáganként (művészeti területenként) legfeljebb egy doktori iskola működhet. Ez alól kivételt csak a külön jogszabályban meghatározott multidiszciplináris területeken működő doktori iskolák jelenthetnek.

Az 51/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet 2. §-a értelmében:

- 1. doktorandusz: a doktori (PhD) (a továbbiakban: doktori)-, illetve mester- (DLA) (a továbbiakban: mester-)képzésben részt vevő hallgató, akit a felsőoktatásra vonatkozó jogszabályokban meghatározott jogok illetnek meg és kötelezettségek terhelnek;*

2. *doktorandusz-hallgatói jogviszony: a doktorandusz hallgató és a felsőoktatási intézmény között fennálló jogviszony, amelynek tartalmát a doktorandusz hallgatónak és az intézménynek a felsőoktatásra vonatkozó jogszabályokban meghatározott jogai, illetve kötelezettségei alkotják. A hallgatói jogviszonyt doktori képzésre jogosult felsőoktatási intézmény (a továbbiakban: egyetem) – az Ftv. 29., 30. §-aira figyelemmel – diákigazolvány kiadásával, illetve érvényesítésével igazolja;*
3. *állami doktori ösztöndíj: a szervezett doktori képzésben, nappali tagozaton részt vevő magyar állampolgárságú doktorandusz hallgatók, illetve jogszabály vagy nemzetközi megállapodás alapján a magyar állampolgárságú hallgatókkal azonos elbírálás alá eső külföldi hallgatók részére nyújtható pénzügyi támogatás;*
4. *doktorjelölt (mesterjelölt): a doktori tanulmányait befejezett személy, aki a doktori (mester) fokozat megszerzésére irányuló eljárás alatt áll. A doktorjelölt nem doktorandusz, nem áll hallgatói jogviszonyban;*
5. *akkreditált doktori program: a doktori képzés alapját képező, az akkreditációs eljárás során vizsgált szakmai program, a doktori iskolák létrehozását megelőzően. Az akkreditált doktori programok alapján folytatott képzésre doktorandusz hallgatót utolsó alkalommal a 2000/2001-es tanévre lehetett felvenni, és a képzés 2003. december 31-ig folytatható;*
6. *doktori képzés: egyetem által végzett, doktorandusz-hallgatói jogviszonyt eredményező, három év (36 hónap) tanulmányi időtartamú posztgraduális szintű képzés, amely a doktori fokozat elnyerésére készít fel. A doktori képzés rendszeres tanulmányi, kutatási és beszámolósi tevékenység, amely magában foglalja az egyetem doktori szabályzatában előírt kötelezettségek teljesítését, így a doktori szigorlat kivételével a doktori vizsgák eredményes letételét is;*
7. *mesterképzés: a művészeti egyetemek, illetve művészeti karok, az egyetemek művészeti szakjai, valamint a mesterfokozattal záruló képzést is folytató egyetemek által doktorandusz-hallgatói jogviszony keretében folytatott, legalább kétéves időtartamú posztgraduális szintű képzés, amely szakonként megállapított követelményekhez igazodó egyéni munkaprogramok alapján folyik;*
8. *doktori téma: olyan kutatási terület, amely alkalmas arra, hogy kidolgozása folyamatában a doktorandusz – a témavezető irányításával – elsajátítsa a tudományos módszerek alkalmazását, értékelhető tudományos eredményhez jusson, és erről tudományos közlemények, tudományos előadások, majd doktori értekezés (alkotás, munka) formájában bizonyosságot tegyen;*
9. *tanulmányi pont (kredit) a doktori képzésben: a doktorandusz-hallgatói kötelezettségek teljesítésére irányuló tanulmányi, kutatói – és amennyiben a doktorandusz oktatói feladatokat is vállal –, oktatói munka mértékegysége.*
10. *doktori fokozatszerzési eljárás: a doktori fokozat megszerzésére irányuló, tartalmilag a doktori képzésre alapozó, de attól jogilag és eljárás tekintetében független cselekménysorozat;*
11. *doktori szigorlat: a doktori fokozat megszerzésére irányuló eljárás része, a doktori eljárásban részt vevő személy tudományágában szerzett ismereteinek összefoglaló, áttekintő*

- jellegű számonkérési formája. Minősítéséről (például: „rite”, „cum laude”, „summa cum laude”, pontozás) a hagyományok figyelembevételével a doktori szabályzat rendelkezik;
12. doktori értekezés: a doktorjelölt által készített írásmű, alkotás vagy munka, amellyel a doktorjelölt – a doktori fokozatszerzési eljárás során – bizonyítja, hogy a fokozat követelményeihez mért tudományos feladat önálló megoldására képes; az értekezés magyar vagy angol, vagy a dolgozat témája által indokolt más nyelven készülhet;
13. doktori fokozat: a doktori tanács által odaítélhető fokozat, mely megszerzésének feltételeit – az Ftv. keretein belül – az egyetem a doktori szabályzatában állapítja meg. A doktori fokozat egyetemi szervezett képzésben való részvétel, illetve egyéni felkészülés alapján – doktori fokozatszerzési eljárás keretében – szerezhető meg (= PhD);
14. mesterfokozat: a mesterképzésben résztvevő részére, a doktori tanács vagy a mesterterület által odaítélhető fokozat, melynek megszerzése szakonként megállapított követelményekhez igazodó egyéni munkaprogramok alapján történik (= DLA);
15. doktori tézisek: a tudományos nyilvánosság számára készülő, összefoglaló jellegű mű, amely a doktorjelölt azon tudományos eredményeit mutatja be, amelyek alapján a fokozatszerzési eljárás során tanúbizonyságát adja annak, hogy felkészült a tudományos fokozat megszerzésére. A tézisek magyar és angol (esetleg más, az adott tudományág sajátosságainak megfelelő) nyelven készülnek. A tézisek nyilvántartásáról, illetve nyilvánosságra hozataláról az egyetem és az Oktatási Minisztérium gondoskodik;
16. doktori szabályzat: a felsőoktatási intézmény szervezetéről és működéséről rendelkező szabályzatnak a része, amely többek között tartalmazza a doktori fokozat megszerzésének feltételeit, a doktori képzés és a fokozat odaítélésének és a doktori iskolák működésének részletes szabályait (a továbbiakban: Szabályzat);
17. doktori tanács: a doktori képzés szervezésére és a fokozat odaítélésére az egyetemi tanács által létrehozott testület, amely a doktori képzés tekintetében döntéshozatali jogosultsággal rendelkezik, különösen a képzés programjának jóváhagyása és a képzésre felvétel, valamint a fokozat odaítélése tekintetében. Jogszabályban megállapított feltételek teljesülése esetén elláthatja a habilitációs bizottság feladatait is;
18. mestertestület: a mesterképzés szervezésére és a mesterfokozat odaítélésére, az intézményi tanács által létrehozott testület. Jogosultsága a mesterképzés területén azonos a doktori tanácséval. Szavazati jogú tagjai csak mesterfokozattal, vagy az Ftv. 123. § (8) bekezdésében meghatározottak szerint azzal egyenértékűnek tekinthető művészeti díjjal vagy tudományos fokozattal rendelkező személyek lehetnek. A mesterfokozattal rendelkező személyek habilitációs eljárásában akkor láthatja el a habilitációs bizottság feladatait, ha az intézményi tagjai habilitált mesterek;
19. a doktori iskola tanácsa: a doktori iskola vezetőjének munkáját segítő, rendszeresen ülésező testület, amit a doktori iskola alapító tagjai választanak, és tagjait az egyetem doktori tanácsa bízza meg és menti fel;
20. egyetemi doktorandusz nyilvántartás: a doktori képzésbe felvételt nyert és az abban részt vevő doktorandusz hallgatókról, a doktori tanács által vezetett nyilvántartás;

21. *egyetemi doktori nyilvántartás: az egyetemen doktori és mesterfokozatot szerzett személyekről és a fokozat adatairól vezetett egyetemi nyilvántartás;*
22. *országos doktori nyilvántartás: az egyetemek adatszolgáltatása alapján, a Magyar Akkreditációs Bizottság (a továbbiakban: MAB) által vezetett nyilvántartás, a doktori és a mesterfokozatot szerzett személyekről és a fokozat adatairól;*
23. *nappali tagozatos képzés: olyan képzés, ahol a külön jogszabályban meghatározott tanórák (kontaktórák) az összes hallgatói tanulmányi munkaidő legalább egytizenötöd részét teszik ki;*
24. *esti tagozatos képzés: olyan képzés, ahol a külön jogszabályban meghatározott tanórák (kontaktórák) a nappali tagozatos képzésben meghatározottak legfeljebb kétharmadát teszik ki;*
25. *levelező tagozatos képzés: olyan képzés, ahol a külön jogszabályban meghatározott tanórák (kontaktórák) a nappali tagozatos képzésben meghatározottak legfeljebb egyharmadát teszik ki.;*
26. *külföldi részképzés: a doktori képzés része, amelyben a doktorandusz a doktori témájához kapcsolódó – a témavezető által jóváhagyott – olyan munkaprogram alapján vehet részt, amely biztosítja az adott tanulmányi időszak érvényességét az egyetem doktori képzési programjában. A külföldi részképzések munkaprogramjának elfogadásáról a doktori iskola tanácsa, ennek hiányában a doktori tanács jogosult dönteni.*

3. OKTATÓK, VEZETŐK, HALLGATÓK

- 3.1. *Doktori iskola oktatói azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók, akiket – a doktori iskolavezetőjének javaslatára – a doktori iskola tanácsa alkalmasnak tart a doktori iskola keretében oktatási, kutatási és témavezetői feladatok ellátására.*
- 3.2. **Belső tag** az lehet, aki a doktori iskolát működtető egyetemmel teljes munkaidejű munkaviszonyban áll. Azok az oktatók, akik az egyetemen működő, a Magyar Tudományos Akadémia által támogatott akadémiai és egyéb kutató csoportok munkatársaiként vesznek részt az egyetemeken a Doktori Iskolák munkájában, az egyetemi oktatókkal egyenlő jogú oktatóknak tekintendők. A doktori iskola többi tanára külső tagnak tekintendő.
- 1.3. A magyar felsőoktatásban egy személy csak egy doktori iskolában lehet **alapító tag**. A doktori iskola más tanárai **meghívott tagnak** minősülnek, és ilyen felkérést több doktori iskolában is elfogadhatnak. (Valamely doktori iskola alapító tagjai is vállalhatnak más doktori iskolában meghívott tagságot). Az alapító tagok helyébe, illetve mellé – megfelelő eljárás után – azonos feladatokkal, azonos feltételek megléte esetén új alapító tagok léphetnek.
- 1.4. **Alapító belső tag** a doktori iskolát működtető egyetemmel teljes munkaidejű munkaviszonyban álló, az adott tudományágban tudományos fokozattal rendelkező

oktató vagy kutató lehet, aki a doktori iskola alapításakor, illetve belépésekor a 67. évét még nem töltötte be, és nincs tartós fizetés nélküli szabadságon vagy egy évnél hosszabb külföldi tanulmányúton.

A felsőoktatási törvény 17. § (6), valamint 56. § (4) bekezdésében foglaltakkal való összhang megteremtését biztosítandó 2004. szeptember 1-jétől alapító belső tag 70 év feletti személy nem lehet, illetve a doktori iskola vezetését 65 év feletti személy nem láthatja el.

- 1.5. **Alapító külső tag** tudományos fokozattal rendelkező aktív oktató/kutató, továbbá az adott tudományágban az egyetem professor emeritusa is. *A kutatóknak 2002. június 30-ig habilitációval vagy akadémiai doktori címmel kell rendelkezniük.*
- 1.6. **A doktori iskola vezetője** – aki alapító belső tag és az MTA rendes, levelező tagja, doktora vagy a tudomány doktora (innenntől együtt: akadémiai doktor) – felelős az iskola tudományos színvonaláért és oktatási munkájáért.
- 1.7. *A doktori téma vezetője az a tudományos fokozattal rendelkező oktató, illetve kutató, akinek témahirdetését a doktori tanács jóváhagyta, és aki – ennek alapján – felelősen irányítja és segíti a témán dolgozó doktoranduszok tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelöltek fokozatszerzésre való felkészülését.*
- 1.8. **Doktorandusz:** a doktori (PhD) (a továbbiakban: doktori)-, illetve mester- (DLA) (a továbbiakban: mester-)képzésben részt vevő hallgató, akit a felsőoktatásra vonatkozó jogszabályokban meghatározott jogok illetnek meg és kötelezettségek terhelnek.

4. TANÁCSOK, TESTÜLETEK, SZABÁLYZAT

- 4.1. **Doktori tanács:** a doktori képzés szervezésére és a fokozat odaítélésére az egyetemi tanács által létrehozott testület, amely a doktori képzés tekintetében döntéshozatali jogosultsággal rendelkezik, különösen a képzés programjának jóváhagyása és a képzésre felvétel, valamint a fokozat odaítélése tekintetében. **Jogszabályban megállapított feltételek teljesülése esetén elláthatja a habilitációs bizottság feladatait is.** Célszerű, hogy a doktori tanács tagjainak legalább egyharmada olyan **külső személy** legyen, aki nem áll munkaviszonyban az intézménnyel, és tudományos fokozata van. A doktori tanácsnak **tanácskozási jogú tagja** a doktori képzésben részt vevő hallgatók által választott legalább egy képviselő is. Ahol ez indokolt, doktori tanács karonként is létrehozható. A doktori tanács tudományos kérdésekben független testület, doktori ügyekben döntéseit csak a doktori szabályzat megsértése, eljárási hiba esetén lehet megfellebbezni. A fellebbezési ügyekben a rektor dönt.
- 1.2. Az egyetemi/kari doktori tanács **szavazati jogú tagjai** egyetemi tanárok és/vagy akadémiai doktorok. A tanács minden **külső tagja** rendelkezik szavazati joggal.
- 1.3. Az egyetemi/kari doktori tanács a doktori cselekményekkel kapcsolatos eljárásokról **doktori szabályzatot** alkot, amely az egyetemi/kari tanács jóváhagyása és a MAB véleményezése után lép hatályba.
- 1.4. Az egyetemi doktori tanácsok és habilitációs bizottságok elnökei és más felkért szakemberek, a Doktoranduszok Országos Szövetségének (DOSZ) képviselője alkotják z

Országos Doktori és Habilitációs Tanácsot, amelynek feladata a doktori képzés, a fokozatszerzés és a habilitációs eljárások koordinálása, ajánlások, állásfoglalások kidolgozása és közzététele, valamint országos képviselte.

- 1.5. *A doktori iskola tanácsa: a doktori iskola vezetőjének munkáját segítő, rendszeresen ülésező testület, amit a doktori iskola alapító tagjai választanak, és tagjait az egyetem doktori tanácsa bízta meg és menti fel.*
- 1.6. A doktori iskola – a kari/egyetemi doktori tanács állásfoglalása alapján – alakítja ki **belső működési rendjét** úgy, hogy az hatékonyan szolgálja a képzés és a fokozatszerzés magas színvonalát, és biztosítsa az iskola minden doktorandusz hallgatójának *æ értelemszerű* hozzáférést az iskolában koncentrált teljes szellemi potenciálhoz és minden tárgyi feltételéhez. A MAB ezt nyomatékosan figyelemmel kíséri.

5. A DOKTORI KÉPZÉS ÉS FOKOZATSZERZÉS RENDSZERE

- 5.1. A doktori fokozat **szervezett képzésben** való részvétel, illetve **egyéni felkészülés** alapján szerezhető meg.
- 5.2. A szervezett képzés történhet nappali, *esti vagy levelező tagozaton*. Az ezekre érvényes óraszámokat a Korm. r. határozta meg.
- 5.3. A szervezett képzés és az egyéni felkészülés **felvételi rendjét, a követelményeket** és azok teljesítésének, ellenőrzésének módját a doktori szabályzatban külön-külön meg kell állapítani.
- 5.4. A fokozatszerzési **eljárásra bocsátás** feltételeit a doktori szabályzat tartalmazza.
- 5.5. A doktori fokozat megszerzésének feltételei:
- a) az egyetemi doktori szabályzat alapján előírt kötelezettség teljesítése, továbbá a doktori vizsgák (szigorlatok) eredményes letétele;
 - b) az önálló tudományos munkásság – cikkekkel, tanulmányokkal vagy más módon történő bemutatása;
 - c) a tudományterület műveléséhez szükséges két idegen nyelv ismeretének igazolása (az egyik nyelvből legalább államilag elismert, „C” típusú középfokú vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga-bizonyítvány, *az igazolások módjáról az egyetem doktori szabályzata rendelkezik*);
 - d) tudományos feladat önálló megoldása: értekezés, alkotás bemutatása; az eredmények megvédése nyilvános vitában.
5. 6. *A doktori (mester) fokozatot (és ezzel a tudományterületet és/vagy tudományágat is megjelölő oklevelet) a doktori tanács ítéli oda, erről oklevelet állít ki, és döntéséről értesíti a MAB-ot. A határozatot az egyetem doktori anyakönyvében rögzíti.*
- 5.7. A **doktori oklevél tudományos fokozatot** jelent. A doktori oklevél tanúsítja, hogy tulajdonosa, eddigi teljesítménye alapján tudományos munkára alkalmas.

6. TUDOMÁNYTERÜLET, TUDOMÁNYÁG

- 6.1. *Tudományterületek a felsőoktatási törvény 72. § r) pontja szerint: a bölcsészettudományok, a hittudomány, az agrártudományok, a műszaki tudományok, az orvostudományok, a társadalomtudományok, a természettudományok és a művészetek.*
- 6.2. A tudományágakat az egyes tudományterületekhez tartozó tudományágak, valamint a művészeti ágak felsorolásáról szóló 169/2000. (IX. 29.) Korm. rendelet határozza meg.
- 6.3. A tudományágakon belül **tudományszakok**, továbbá **témacsoportok** és **témák** határozhatók meg. Doktori programok vagy egyéb szervezeti formák létrehozása az egyetem autonómiájának keretein belül jogosult.
- 6.4. Az **interdiszciplináris** kutatások¹ és az ilyen területen működő doktori iskolák két vagy több meghatározott tudományterületen és/vagy tudományágban működhetnek.
- 6.5. A doktori iskola tudományágában az egyetemnek alapképzést kell folytatnia. Az ettől való eltérést a MAB mérlegelheti.

7. DOKTORI ISKOLÁK ALAPÍTÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

7.1. Általános kérdések

- 7.1.1. Az egyetem doktori képzésre és a fokozat odaítélésére azon **tudományágban** jogosult, amelyben a doktori iskola létesítését a **Magyar Akkreditációs Bizottság** jóváhagyta (akkreditálta). A tudományágon belül, értelemszerűen csak azokban a tudományszakokban, témacsoportokban, illetve témákban, amelyekben megfelelő feltételekkel rendelkezik.
- 7.1.2. Egy egyetemen **egy tudományágban csak egy doktori iskola** működhet. *Egy multidiszciplináris doktoriskolában legalább két tudományág közös művelése történik. Egy egyetemen nem lehet több, azonos tudományágakból felépült, multidiszciplináris doktori iskola.*
- 7.1.3. A doktori iskola akkreditációjával az egyetem az adott tudományágban jogot szerez **habilitációs eljárás** lefolytatására és a **dr. habil.** cím odaítélésére. *Multidiszciplináris doktori iskolák esetében az abban szereplő tudományágakban szerzi meg a fenti jogokat.* Ez mindaddig érvényes, míg az adott multidiszciplináris kutatást jogszabály nem ismeri el tudományágnak.
- 7.1.4. A habilitációs eljárásról az egyetemek *tanácsai* szabályzatot alkotnak, melyről a MAB véleményt nyilvánít.

¹ A **multidiszciplináris** kutatások egy tudományterületen belül több tudományágban folynak. A **transzdiszciplináris** kutatások több tudományterületen folynak. *Itt az interdiszciplináris magában foglalja a multi- és transzdiszciplináris kutatásokat.*

7.2. Pályázat doktori iskola létesítésére, az akkreditáció feltételei

7.2.1. *2000-ben pályázni lehetett a doktori iskolák ideiglenes akkreditációjáért amennyiben azok a korábbi doktori programokra épültek és megfeleltek a 7.2.3. alatti formai követelményeknek. Az ideiglenesen jóváhagyott doktori iskolák végleges jóváhagyása a 8. pont alattiak szerint, az ott megadott melléletekben foglaltak alapján történik. Ezekben az esetekben az eddigi munka értékelését értelemszerűen a doktori programok és a doktori iskolákká történő átalakítás tervei alapján kell elvégezni.*

7.2.2. Új doktori iskola **létesítésének jóváhagyásáért (a jövőben: előakkreditációért)** pályázatot kell benyújtani a MAB-hoz. A pályázatot az egyetemi doktori tanács jóváhagyásával, a rektor ellenjegyzésével kell a MAB-hoz eljuttatni. A pályázatban foglalt adatok hitelességéért az egyetem rektora felel, és az adatok valóságát aláírásával igazolja.

7.2.3. A pályázat személyi feltételei (azonosak az ideiglenes akkreditáció feltételeivel):

- a) A **doktori iskola vezetője** alapító belső tag, a felsőoktatási intézménnyel teljes idejű munkaviszonyban álló egyetemi tanár és akadémiai doktor.
- b) A doktori iskola tagjai (tanárai) között legalább még két akadémiai doktor van, ezek közül legalább az egyik belső alapító tag.
- c) A doktori iskola további alapító tagjai között még legalább négy tudományos fokozattal rendelkező személy van. Közülük legalább kettő olyan alapító belső tag, aki habilitált oktató vagy egyetemi tanár. Az alapító külső tagoknak legkésőbb 2002. június 30-ig habilitációval vagy akadémiai doktori címmel kell rendelkezniük.
- d) Interdiszciplináris doktori iskolák alapító *tagjai* között tudományterületenként, illetve tudományáganként legalább egy akadémiai doktor szükséges.
- e) A művészeti és teológiai képzésben a doktori iskola akkreditációs pályázatánál a formai követelmények (7.2.3. a. és b. pontok) teljesüléséhez értelemszerűen nem szükséges az akadémiai cím. Formailag jelenleg elegendő a DLA, illetve a PhD fokozat, de szükséges, hogy a pályázók az akadémiai doktori (illetve mester-)fokozattal egyenértékű, kimagasló művészeti, illetve tudományos tevékenységükről tegyenek tanúságot.

7.2.4. Új doktori iskola létesítésekor a pályázathoz mellékelni kell:

- a) a doktori iskola alapító és meghívott tagjainak névsorát;
- b) minden tag tudományos életrajzát és a beadást megelőző öt év tudományos munkásságának bemutatását (általában az öt év legfontosabbnak tartott tíz művét), záradékként nyilatkozatát arról, hogy vállalja a rendszeres részvételt a doktori iskola oktató, kutató munkájában, s hogy a benyújtáskor nem tartózkodik tartósan (egy évnél hosszabb ideig) külföldön, továbbá az alapító tagok esetén külön nyilatkozatot arról, hogy csak ebben a doktori iskolában vállalt alapító tagságot;
- c) a doktori iskola nemzetközi kapcsolatainak leírását;
- d) a képzés és a kutatás minőségbiztosítási elveinek bemutatását,
- e) a pályázó egyetem (és külön kari szabályozás esetén a karok) doktori szabályzatát.

- 7.2.5. A 7.2.2-3-4. pontokban rögzített feltételeknek eleget nem tevő pályázatot a MAB nem véleményezi, azt a pályázónak visszaadja. Az e pontban írtak az ideiglenesen akkreditációt kérő doktori iskolák jóváhagyására vonatkozó kérelemre nem vonatkoztak.

8. A PÁLYÁZATOK ELBÍRÁLÁSA, JÓVÁHAGYÁSA ÉS A DOKTORI ISKOLÁK ÉRTÉKELÉSE: KÖVETELMÉNYRENDSZER

- 8.1. A MAB a pályázatok elbírálására, a doktori iskolák működésének értékelésére tudományterületenként és/vagy tudományáganként követelményrendszert dolgoz ki, amelyet az MTA illetékes osztályával és az ODHT-val egyeztet.
- Míg ezek nem készülnek el a MAB korábbi határozatait (OAB 1994/4/7, 1998/3/VI/4A, 1999/6/V7 ld. Akkreditációs Értesítő 4. évfolyam 1999. évi Különszám) értelemszerűen alkalmazza.
- 8.2. *A MAB a doktori ügyek intézésére Doktori Iskolákat Véleményező Bizottságot (röviden Doktori Bizottságot) hoz létre.*
- 8.3. *A pályázatokat a MAB a Doktori Bizottsága által javasolt és felkért szakértők véleményének figyelembevételével értékeli. Szakértőként indokolt esetben külföldi tudóst is fel kell kérni. A külföldi szakértő felkérésében a MAB Nemzetközi Tanácsadó Testülete működik közre.*
- 8.4. A MAB plénuma *a Doktori Bizottság által előterjesztett* pályázatot **jóváhagyja vagy indoklással elutasítja**. Elutasított pályázó egyetem ugyanabban a tudományágban leghamarabb egy év múlva adhat be újabb pályázatot.
- 8.5. *Doktori iskola jóváhagyásáról szóló határozat tartalmazza a pályázó egyetem nevét, a doktoriskola tudományágát, vezetőjének és alapító tagjainak nevét és tudományos minősítését. Az akkreditációról szóló határozat megjelöli az akkreditációs eljárás időpontját, továbbá határidőre teljesítendő feladatokat is megjelölhet.*
- 8.6. A MAB jóváhagyása csak a szervezett képzésre és egyéni felkészülők fogadására szól. Egyéb oktatási formák – pl. távoktatás, *székhelyen kívüli oktatás* – bevezetését a MAB külön eljárásban vizsgálja meg.
- 8.7. **Már működő** doktori iskolák értékelésének eljárásrendjét az 1. sz. melléklet, tartalmazza. Az értékeléshez beadandó anyag összeállításának szempontjait a 2. sz. melléklet, az értékelés szempontjait a 3. sz. melléklet tartalmazza.

9. A DOKTORI ISKOLA MŰKÖDÉSE

9.1. Az oktatók megbízása, az oktatás szervezése

- 9.1.1. A doktori iskola a MAB jóváhagyása után alakul meg és kezdheti el működését.
- 9.1.2. A doktori iskola mindenkor **vezetőjét** az egyetemi doktori tanács javaslatára – a MAB jóváhagyása alapján – a rektor bízza meg, illetve menti fel.

- 9.1.3. A doktori iskola **alapító tagjait** a doktori iskola vezetőjének javaslatára az egyetemi/kari doktori tanács bízza meg. A megbízás a doktori iskola vezetőjének javaslatára ugyanígy visszavonható vagy a tag egyéni döntéssel írásban visszavonhatja a megbízás elfogadását. *A doktori iskola oktatói, azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók, akiket – a doktori iskola vezetőjének javaslatára – a doktori iskola tanácsa alkalmasnak tart a doktori iskola keretében oktatási, kutatási és témavezetői feladatok ellátására. Megbízásuk módjáról az egyetem doktori szabályzata rendelkezik.*
- 9.1.4. A meghirdethető oktatási programokról, a témavezetői megbízásokról és így doktori téma meghirdetésének jogáról a doktori iskola tanácsa *általában* évente dönt, és azokat szakmailag indokolt körben nyilvánosságra hozza. *Természetesen több évre is lehet határozott idejű döntést hozni, ezt azonban minden évben formálisan meg kell erősíteni. A programhirdetés és megbízás módjáról, valamint nyilvántartásáról az egyetem doktori szabályzata rendelkezik.*
- 9.1.5. A doktori iskola hároméves oktatási ciklussal működik. A doktori képzés **kredit rendszerben** történik. A tanulmányi kötelezettségeket, az ösztöndíj folyósításának, a tanulmányok ellenőrzésének módját és lezárásának feltételeit *a kormányrendelet* és az egyetem doktori szabályzata tartalmazza.
- 9.1.6. A doktori tanulmányok lezárása után a doktori fokozatszerzési **eljárásra bocsátásról** – a témavezető véleményét kikérve – a doktori iskola tanácsa dönt. Az egyéni felkészülést követő fokozatszerzési eljárás engedélyezésének szabályait a doktori szabályzatban külön kell rögzíteni.

9.2. A doktori fokozatszerzés

- 9.2.1. Az **önálló tudományos munkásság** tekintetében a doktori fokozatszerzési eljárás feltételeit (közlemények, előadások, *alkotások* stb.) tudományterületenként vagy tudományáganként egységes szempontok alkalmazásával kell meghatározni.
- 9.2.2. *A doktori szigorlatot – legfeljebb a kérelem benyújtásától számított két éven belül – nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni.* A szigorlati bizottságot a kari/egyetemi doktori tanács doktori fokozattal rendelkező személyekből hozza létre. A bizottság legalább egy *tagja* az egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban vagy munkaviszonyban nem álló, s a jelölt oktatásában részt nem vett személy. *A szigorlat részletes szabályait a doktori szabályzat tartalmazza. A doktori szigorlat értékeléséről – a hagyományok figyelembevételével – a doktori szabályzat rendelkezik. A szigorlat eredményét közvetlenül a szigorlat után ki kell hirdetni. A doktori szigorlatról jegyzőkönyvet kell felvenni.*
- 9.2.3. *A doktori értekezést (alkotást, munkát) bíráló bizottság elnökből, két hivatalos bírálóból és további kettő–négy tagból áll. A bizottság tagja csak az lehet, aki tudományos fokozattal rendelkezik. A doktorjelölt témavezetője nem lehet a bizottság tagja. A doktori védésre csak a doktori szigorlat után kerülhet sor. A két hivatalos bíráló, a doktori tanács felkérésére, az értekezés (alkotás, munka) benyújtásától számított, az egyetem szabályzatában meghatározott szorgalmi időszakra eső három hónapon belül, írásos bírálatot készít az értekezésről (alkotásról, munkáról), és nyilatkozik, hogy javasolja-e annak kitűzését nyilvános védésre. Ha az egyik bíráló javaslata nemleges, a doktori tanács egy további, harmadik bírálót is felkér. Az értekezést (alkotást, munkát), a két támogató javaslat beérkezésétől számított szorgalmi időszakra eső három*

hónapon belül nyilvános vitára kell bocsátani. A doktorjelölt a bírálatokat előzetesen kézhez kapja, és azokra a védés előtt írásban, a védés során a nyilvános vitában szóban válaszol. A doktorjelölt a nyilvános vita keretében ismerteti értekezésének (alkotásának, munkájának) téziseit, majd a bírálók, a bizottsági tagok és a jelenlévők észrevételeire, kérdéseire válaszol. A vita nyilvánosságáról az egyetem gondoskodik. A bíráló bizottság elnöke az egyetem szakmailag illetékes tanára vagy akadémiai doktora; a bizottság elnökét és tagjait az egyetem doktori tanácsa jelöli ki. A bizottság legalább egy tagja külső szakember legyen. A vita lezárása után a bizottság zárt ülésen, titkos szavazással dönt az értekezés elfogadásáról. Az elnök ezután az eredményt nyilvánosan kihirdeti. A bizottsági értékelés módját a doktori szabályzat határozza meg. A védésről és a bizottság döntéséről jegyzőkönyvet kell felvenni. Az egyetem, a doktorjelölt kérelmére, igazolást ad a doktori szigorlat és védés eredményéről.

- 9.2.4. A vitára meg kell hívni a szakma jeles képviselőit, a meghívóhoz mellékelni kell az értekezés tárgyát, módszerét és új eredményeit bemutató *magyar és angol (esetleg más, az adott tudományág sajátosságainak megfelelő) nyelvű téziseket.*
- 9.2.5. A doktori értekezést bemutató *magyar és angol (esetleg más, az adott tudományág sajátosságainak megfelelő) nyelvű* tézisfüzetnek és az értekezésnek is tartalmaznia kell a témavezető, az opponensek (közülük is legalább az egyik külső szakember) nevét, valamint az intézmény – ha a jelölt külső intézményben dolgozott, a külső intézmény – nevét is. A doktori értekezés archiválásakor, illetve publikálásakor a fentiekén túl a bíráló bizottság tagjainak nevét is csatolni kell.
- 9.2.6. A doktori fokozatot, a szabályzat szerinti eredményesség alapján, az **egyetemi doktori tanács** ítéli oda.
- 9.2.7. A doktori képzés és a fokozat odaítélésének részletes szabályait az egyetem doktori szabályzata tartalmazza.
- 9.2.8. Az egyetem rendszeresen köteles jelenteni a **MAB országos nyilvántartásához** a doktori fokozatot szerzettek kért adatait. *A jelentés a MAB által rendelkezésre bocsátott űrlap szerint történik. Az űrlap a MAB honlapjáról letölthető.*

10. A DOKTORI ISKOLA MŰKÖDÉSÉNEK MINŐSÉG-ELLENŐRZÉSE

10.1. Az egyetem feladatai

- 10.1.1. Az egyetemi doktori tanács kialakítja a doktori képzés és fokozatszerzés **minőségbiztosításának** elveit és módszerét. Ennek alapján folyamatosan figyelemmel kíséri a doktori iskolák működését. Munkájához felhasználja a doktorjelöltek és a közelmúltban fokozatot szerzettek véleményét, szükség esetén külső szakértőt kér fel.
- 10.1.2. Az egyetem doktori tanácsa rendszeresen (évente) **jelentést** készít az **egyetemi tanács** számára a doktori iskolák működésének minőségéről, és ennek egy példányát az egyetem rektora az egyetemi tanács állásfoglalásával együtt, megküldi a MAB-nak.

10.2. A Magyar Akkreditációs Bizottság feladatai

10.2.1. A MAB **rendszeresen ellenőrzi** a doktori iskolákban folyó képzés minőségét. Ennek érdekében a MAB:

- a) kidolgozza – és közzéteszi – a doktori iskolák akkreditálásának, működésének, illetve rendszeres ellenőrzésének **követelményrendszerét** (lásd 8. pont) és *eljárási rendjét*. *A doktori programokra épült új iskolák esetében a korábbi doktori programok eddigi tevékenységét vizsgálja.*
- b) az egyetemek második intézményi akkreditációjától kezdve, annak keretében e követelményrendszer alapján megvizsgálja és értékeli a doktori iskolák működését;
- c) *ennek érdekében külön bizottságot (Doktori Iskolákat Véleményező Bizottságot)* állít fel a doktori iskolák folyamatos ellenőrzésére. A bizottság – a 10.1. szerinti jelentéseket alapul véve – rendszeresen vizsgálja a képzést és a doktori értekezések színvonalát. *A Doktori Bizottság munka- és eljárásrendjét maga állapítja meg. Az ellenőrzés eredményeiről a MAB Plénumának számol be.*

10.2.2. A **követelményrendszer** a doktori iskola szellemi potenciálját, súlyát, működésének eredményességét, belső szervezetének hatékonyságát, az oktatási és kutatási témakínálat korszerűségét, a vizsgakövetelményeket, a képzés és a kutatás tárgyi feltételeit, a hazai és nemzetközi kapcsolatrendszert, a minőségbiztosítás rendszerét, az értekezések, a kiadott fokozatok színvonalát érinti.

11. A DOKTORI ISKOLA MŰKÖDÉSÉNEK FELFÜGGESZTÉSE, MEGSZÜNTETÉSE

11.1. Az egyetem kezdeményezése

- 11.1.1.** Az egyetem doktori tanácsa javasolhatja a doktori iskola működésének **felfüggesztését, illetve megszüntetését**, ha az oktatás személyi vagy tárgyi feltételei lényegesen megváltoznak.
- 11.1.2.** Az egyetem rektora a felfüggesztési, illetve megszüntetési javaslatát részletes indoklással ellátva a MAB-nak megküldi.
- 11.1.3.** A MAB szakértők és az illetékes szakbizottság(ok) bevonásával a javaslatot megvizsgálja és a MAB plénuma dönt a felfüggesztésről, illetve megszüntetésről.

11.2. A MAB kezdeményezése

- 11.2.1.** A MAB illetékes bizottsága az egyes doktori iskolákat folyamatosan ellenőrzi és minőségi észrevételeit, javaslatait a Plénium elé terjeszti.
- 11.2.2.** Ha a MAB akár az intézményi akkreditáció, akár a folyamatos ellenőrzés során a doktori iskola működésében a minőséget veszélyeztető jelenségeket tapasztal, javaslatot tesz azok kijavítására, ezt határidőhöz köti, és végrehajtását ellenőrzi.

- 11.2.3.** Ha a MAB a képzési színvonal vagy a feltételek olyan alapvető romlását tapasztalja, ami a 11.2.2. pont alatti eljárásnál szigorúbb intézkedéseket igényel, akkor rendkívüli eljárásban kéri a rektort, hogy kezdeményezze a **doktori iskola önértékelését**. Ezt az önértékelést az egyetem doktori tanácsa véleményezi.
- 11.2.4.** A MAB a fentiek birtokában **látogató bizottságot** küld ki. A látogató bizottságba indokolt esetben – a Nemzetközi Tanácsadó Testület javaslata alapján – külföldi szakértőt is fel kell kérni.
- 11.2.5.** A bizottság jelentést készít, amelynek alapján a **MAB plénuma dönt** a doktori iskola működésének **felfüggesztéséről vagy megszüntetéséről**.

12. ÁTMENETI ÉS VEGYES INTÉZKEDÉSEK

12.1. A törvényi háttér

A felsőoktatási törvényt módosító 2000. évi XCVII. törvény a következő módon rendelkezik arról, hogy a korábbi törvényi szabályoknak megfelelően akkreditált doktori programokon milyen feltételekkel és meddig folytatható doktori képzés, illetve fokozatátadás.

Akkreditált **doktori programra** doktorandusz hallgatót **utolsó alkalommal a 2000/2001-es tanévre lehet felvenni és a képzést legkésőbb 2003. december 31-ig le kell zárni**.

Azon tudományterületen és tudományágban (művészeti területen), amelyben az egyetem akkreditált PhD, illetve DLA programmal rendelkezett, **2002. június 30. után doktori képzést, illetve fokozatadást csak a doktori iskola működtetésére szóló jogosultság birtokában** végezhet.

12.2. Az átmenet alapelvei

Doktori iskola létesítésére a MAB kétféle eljárást alakított ki. A doktori iskola létrehozásához mindkét esetben szükséges a MAB jóváhagyása (akkreditáció).

- A létesíteni kívánt doktori iskola egy vagy több **akkreditált doktori programra kívánja építeni** a tevékenységét. Erre lehetőség – az átmenet gyorsítása érdekében – csak 2000-ben nyílt.
- A létesítendő *új* doktori iskola vagy **nem akkreditált doktori program(ok)**, vagy **nem csak akkreditált doktori program(ok) tevékenységére kívánja a működését építeni**. Ez az eljárási mód lesz a továbbiakban a doktori iskolák létesítésének útja. *Ennek módja általában a doktoriskola előakkreditációja, majd működésének meghatározott ideje után végleges akkreditációja.*

12.3. Programokból szervezett iskolák két szakaszos akkreditációja

Ha a doktori iskola tevékenységét egy vagy több, a MAB által az 1999. június 12-ét megelőzően hatályos jogszabályi feltételek szerint akkreditált doktori program alapozza meg, akkor a doktori iskola létesítési kérelmének véleményezési eljárása két szakaszból állt:

- a) intézmény akkreditált doktori program(ok) alapján létesíteni kívánt doktori iskolák ideiglenes akkreditációjára vonatkozó kérelmét 2000. október 30-ig eljuttatta a MAB-hoz. A kérelem formai és tartalmi előírásait az Átmeneti és vegyes intézkedések ponthoz melléklelt űrlapok tartalmazták. A MAB a beadott létesítési kérelem alapján – 2001. január 31-ig – csak a létesítés **formai feltételeinek** teljesülését ellenőrizte. Ha formai akadályt nem látott, a doktori iskolát **ideiglenesen akkreditálnak** minősítette, azaz a 2001/2002-es tanévre a felvétel meghirdethető. Ez a folyamat 2001. március 30-án lezárult.
- b) az ideiglenesen akkreditált doktori iskolák működésének végleges jóváhagyása – az intézmény kérésére – abban az esetben következik be, ha a MAB a doktori iskolát akkreditálhatónak találta. *Az egyetemnek a pályázatot legkésőbb 2001. szeptember 15-ig kell benyújtania. Az ideiglenesen akkreditált doktori iskolák tartalmi vizsgálatára* az eljárás második szakaszában – 2001. októbertől és 2002 júniusa között – kerül sor. Az akkreditáció feltétele a doktori iskolákkal szemben támasztott (a 8. pontban rögzített) akkreditációs követelmények teljesülése.
- c) Akkreditált doktori program(ok) alapján létesítendő doktori iskolák akkreditációs eljárását a MAB legkésőbb 2002. június 30-ig lezárja. *Amennyiben szükséges* a MAB akkreditációs határozatában rendelkezik a doktori iskola kereteiben folyó akkreditált doktori programok lezárásának, és a doktori fokozat odaítélésének módjáról.

12.4. Új doktori iskolák akkreditálásának rendje

2001. január 1. után már csak új doktori iskola létesítésének jóváhagyását lehet kérni. Ezt a 7. és a 8. pontban rögzítettek szerint kell elvégezni.

Jóváhagyta a Plénium felhatalmazása alapján a MAB elnökségének 2001. április 19-i ülése.

Budapest, 2001. április 19.

Michelberger Pál s k.,
a MAB elnöke

A doktori iskolák létesítéséről és működéséről szóló MAB állásfoglalás 1. számú melléklete

A DOKTORI ISKOLÁK ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÉGI HITELESÍTÉSÉNEK ELJÁRÁSRENDJE

Bevezető

A doktori iskolák minőségének értékelése és hitelesítése jelenleg három különböző esetben történhet. Az első esetben a doktori programokból alakult doktori iskolák akkreditálása, a másodikban új doktori iskola létesítésére szolgáló előakkreditációs eljárása, míg a harmadikban a már működő doktori iskolák vizsgálata történik. Mindhárom esetben az eljárás *formai ellenőrzésből, véleményezési eljárásból, állásfoglalásból és döntésből* áll.

1. Formai ellenőrzés

A formai ellenőrzés a Titkárság feladata. A véleményezéshez szükséges, a MAB által kért adatokat nem tartalmazó pályázatot – mint véleményezésre alkalmatlant – a főtitkár a pályázónak visszaadja. A formai ellenőrzés határideje: a pályázat Titkárságra érkezésének napjától számított 30 nap.

2. A Doktori Bizottság véleményezési eljárása

Létesítendő, illetve már működő doktori iskolák véleményezése a Doktori Bizottság feladata.

A Doktori Bizottság elnöke felkéri a Bizottság egyik, a doktori iskola tudományterületi hovatartozása szerint illetékes tagját véleményezésre. *Összeférhetetlenség esetén külső szakértő is felkérhető véleményezésre.*

Ha a véleményezésre felkért bizottsági tag *vagy szakértő* további információkat tart szükségesnek, azt a MAB titkárságának közreműködésével bekéri, amennyiben helyszíni látogatást tart szükségesnek, akkor javaslatot tesz egy legalább kétfős látogató bizottság felállítására.

A Doktori Bizottság által jóváhagyott látogató bizottság az egyetem rektorával és a doktori iskola vezetőjével előre egyeztetett időpontban látogatást tesz az intézménynél.

Doktori iskola létesítésére szolgáló pályázat véleményezésére felkért bizottsági tag a pályázatban foglaltak és az esetleges helyszíni látogatás tapasztalatai alapján a Doktori Bizottság számára indoklással ellátott javaslatot fogalmaz meg az akkreditáció megadását illetően.

3. A Doktori Bizottság állásfoglalása

A Doktori Bizottság a véleményezésre felkért bizottsági tag állásfoglalásának ismeretében határozati javaslatot fogalmaz meg a Plénium számára. A határozati javaslatban ki kell térni a doktori iskola tudományágának meghatározására, a habilitációs eljárás lefolytatásának és a „dr. habil” cím odaítélésének jogára. A doktori programokból alakult doktori iskolák létesítésének támogatása esetén a határozati javaslatban szükség esetén ki kell térni a doktori iskola kereteiben folyó, a korábban akkreditált doktori programok lezárásának és a doktori fokozat odaítélésének módjára.

4. A MAB Plénium döntése

A Doktori Bizottság előterjesztése alapján a Plénium jóváhagyja a doktori iskolák működését, és dönt arról, hogy az egyetem melyik tudományterületen, azon belül mely tudományágban folytathat doktori képzést, ítéltet oda doktori fokozatot. A határozatban ki kell térni a doktori iskola tudományágának meghatározására, a habilitációs eljárás lefolytatásának és a „dr. habil” cím odaítélésének jogára. A Plénium az ideiglenesen akkreditált doktori iskola végleges akkreditációja esetében a doktori iskola kereteiben folyó, a korábban akkreditált doktori programok lezárásának és a doktori fokozat odaítélésének módjáról is dönt.

Már működő doktori iskolákkal kapcsolatos eljárás a fentiektől abban különbözik, hogy az eddigi eredmények, hiányosságok értékelése a doktori iskola korábbi működésének vizsgálata alapján történik. A Plénium döntése ajánlásokat fogalmaz meg a doktori iskola további munkájára vonatkozóan. Súlyosabb minőségi hiányosságok esetében a MAB állásfoglalás 11. fejezete szerint jár el.

5. Egyéb eljárási kérdésekben a vonatkozó kormányrendeletek előírásait kell alkalmazni.

A doktori iskolák létesítéséről és működéséről szóló MAB állásfoglalás 2. számú melléklete**SZEMPONTOK AZ AKKREDITÁCIÓS BEADVÁNY ÖSSZEÁLLÍTÁSÁHOZ**

Doktori iskola akkreditációja 2001. január elseje után vagy már ideiglenesen akkreditált doktori iskolák végleges akkreditálása (Lásd *A. pont*) vagy új doktori iskola előakkreditációja céljából (Lásd *B. pont*) kérhető. A beadványt az Állásfoglalás és különösen annak 7. és 8. pontjai figyelembevételével kell elkészíteni.

A. Ideiglenesen akkreditált doktori iskolák pályázata²**1. Az eddigi doktori programok bemutatása**

1.1. A doktori iskolában tovább működő (A és B) programok felsorolása, az akkreditálás időpontja(i), a programok vezetői, a MAB határozat száma(i).

1.2. A doktori programokban részt vett hallgatók főbb adatai a következő bontásban:

Az egyetem neve: A doktori program neve:							
A hallgató Státusza	1997-ben vagy korábban felvettek (1)	1998-ban vagy utána felvettek (2)	Összes eddig felvett hallgató (3)	Még részt vesz a képzésben (4)	Doktori cselek- ményre bocsátva (5)	Kiadott doktori diplomák száma (6)	Kimaradtak száma (7)
Állami ösztöndíjas							
Más ösztön- díjas							
Határonkív. magyar							
Levelező							
Egyénileg felkészülő							
Egyéb külföldi							
Összesen							

Megjegyzés: (1) + (2) = (3) és (3) = (4) + (5) + (6) + (7)

1.3. A doktoranduszok tudományos eredményeinek felsorolása.

1.4. A képzésben ténylegesen részt vett oktatók és kutatók. Név szerinti felsorolásban: tudományos fokozat, egyetemmel volt munkaviszony jellege, volt-e és ha igen hány hallgató témavezetője.

² Az ideiglenesen akkreditált doktori iskolák végleges akkreditációját kérelmező pályázat összeállítása során a MAB 2000/10/IV. sz. határozatának mellékleteként megadott, 2000 januárjában közzétett javaslat helyett **alternatívaként** az e pontban részletezett megadási mód is választható.

1.5. A doktori program tudományos eredményeinek felsorolása. Előadások, konferenciák, publikációk, megnyert pályázatok, egyéb.

1.6. A végzetek posztdoktori munkássága

2. Az eddigi doktori programok értékelése

A doktori programok értékelése azok erősségei, gyengeségei (az azokból levonható tanulságok), a lehetőségek (korlátok és ki nem használt lehetőségek) valamint a jövőt fenyegető veszélyek szempontjai szerint végzendők el (ún. SWOT analízis).

3. Az új doktori iskola bemutatása

3.1. Az új doktori iskola személyi háttere. Az ideiglenes akkreditációért beadott pályázathoz képest történt változások, új tagok, oktatók (személyenként maximum 2 oldal szakmai életrajz, az utolsó öt év legfontosabb 10 publikációja).

3.2. A doktori programokra felvett hallgatók továbbtanulása a doktori iskolában.

3.3. A felvételi eljárás, a kiválók kiválasztása.

3.4. A doktori iskola oktatási és kutatási programjának szerkezete és főbb sajátosságai.

3.5. A doktori iskola tanulmányi és vizsgarendje.

3.6. A doktori iskola nemzetközi kapcsolatai különös tekintettel a hallgatók és oktatók tervezett külföldi útjaira (tanulás, oktatás, kutatás, konferencia), illetve külföldi oktatók és hallgatók részvételére a doktori iskolában.

3.7. A doktori iskola minőségbiztosításának tervezete.

3.8. A doktori iskola (működési) szabályzata.

Az egyetem doktori szabályzatát jóváhagyásra a doktori iskolák beadványával együtt kell a MAB-hoz benyújtani.

B. Új doktori iskola előakkreditációs pályázata

1. Az alapítandó doktori iskola előzményei, céljai, feladatai, helye a nemzetközi tudományban.

2. Az alapítandó doktori iskola személyi háttere. Alapító belső és külső tagjai, oktatói, témavezetői. A vezető oktatók (minden alapító tag és témavezető, más oktatók közül csak az iskola szempontjából fontosnak tartottak) rövid szakmai életrajza (személyenként maximum két oldal beleértve az elmúlt öt év legfontosabb 10 publikációját).

3. A felvételi eljárás, a kiválók kiválasztása.

4. A doktori iskola oktatási és kutatási programjának szerkezete és főbb sajátosságai.

5. A doktori iskola tanulmányi és vizsgarendje.

6. A doktori iskola nemzetközi kapcsolatai különös tekintettel a hallgatók és oktatók tervezett külföldi útjaira (tanulás, oktatás, kutatás, konferencia), illetve külföldi oktatók és hallgatók részvételére a doktori iskolában.

7. A doktori iskola minőségbiztosításának tervezete.

8. A doktori iskola (működési) szabályzata.

Az egyetem érvényes doktori szabályzatát a pályázathoz mellékelni kell.

A doktori iskolák létesítéséről és működéséről szóló MAB állásfoglalás 3. számú melléklete**SZEMPONTOK AZ AKKREDITÁCIÓS BEADVÁNYOK ÉRTÉKELÉSÉHEZ**

A Magyar Akkreditációs Bizottság az ideiglenesen akkreditált doktori iskolák végleges akkreditációjáért benyújtott pályázatok esetében az eddigi munkát és az új iskolai terveit, míg az előakkreditációs beadvány esetében az iskola terveit és azok megvalósíthatóságát értékeli.

A. Ideiglenesen akkreditált doktori iskola pályázatának értékelése

A pályázat, szükség esetén a látogatás során nyert tapasztalatok alapján

1. *Az eddigi programok értékelése a következő szempontok szerint:*
 - a) A hallgatók oktatása a tudományos és oktatói utánpótlás szempontjából.
 - b) A hallgatók oktatása a felhasználói (tágabb értelemben vett rövid és hosszú távú piaci) igények szempontjából.
 - c) Az oktatók teljesítménye (különösen kiemelkedő, illetve elégtelen teljesítmények)
 - d) A kutatási eredmények mérhető és mérlegelhető adatai nemzetközi összehasonlításban.
 - e) Műhelyépítés az elítépzés és a kiválóság (pl. a hallgatók irányítása, tanácsadás) szempontjából.
 - f) Az oktatás és kutatás szervezése, irányítása, különös tekintettel a hatékonyság (pl. az infrastruktúra kihasználása, információk eljuttatása), a nyilvánosság (pl. a védések meghívottjai) és a tudományetika (pl. összeférhetetlenség) szempontjaiból
2. *Az önértékelés értékelése:*
 - a) Az önértékelésben foglaltak mennyire tükrözik a valóságot?
 - b) Mi hiányzik az önértékelésből?
3. *Az új doktori iskola tervei:*
 - a) Az átalakítás pozitív és negatív eredményei.
 - b) A doktori iskola terveinek megvalósíthatósága az átalakítás szempontjából.
 - c) Innen azonos a B.1.-től 7.-ig
4. *Esetleges javaslatok a minőség biztosítására, illetve gazdagítására.*
5. *Javaslat a végleges akkreditálásra és ennek rövid indokolása a fentiek alapján. Elutasító javaslat esetén ennek részletes indokolása a fentiek alapján.*

B. Új doktori iskolák pályázatának értékelése

1. A doktori iskola céljai mennyire felelnek meg az elvárható célkitűzéseknek.
2. A doktori iskola személyi háttere elegendő-e a kitűzött cél megvalósításához és milyen mértékben reális.
3. A doktori iskola tervezett felvételi eljárása mennyire kedvez a kiválók kiválasztására.
4. Az oktatási és kutatási program, a tanulmányi és vizsgarend, a tervezett nemzetközi kapcsolatok milyen mértékben szolgálják a kitűzött célok teljesítését.

5. A minőségbiztosítás milyen biztosítékokat tartalmaz a magas színvonal megvalósítására.
6. A doktori iskola (működési) szabályzata mennyire szolgálja a hallgatók tudományos előrehaladásának céljait. Tartalmaz-e olyan elemeket, amelyek valamilyen szempontból problematikusak?
7. Esetleges javaslatok a doktori iskola pályázatában foglaltak kiegészítésére, javítására határidők megjelölésével.
8. Javaslat az előakkreditáció megadására, ennek rövid indoklása a fentiek alapján. Elutasítás esetén ennek részletes indoklása ugyancsak a fentiek alapján.

C. Már működő doktori iskolák vizsgálata

Az A. pont alatti szempontok értelemszerűen, kiegészítve a helyszínen történő tájékozódással.

A MAB SzMSz 5. melléklete**LÉTESÍTENDŐ FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY ELŐAKKREDITÁCIÓJA****I. A kérelemmel szemben támasztott formai követelmények****I.1 Adatlap**

1. A létesítendő intézmény neve, székhelye, címe;
2. Az intézmény tervezett alapképzési szakjainak felsorolása;
3. A tervezett szakirányú továbbképzési szakok felsorolása;
4. A létrehozni kívánt egyetemen azon szak(ok) megnevezése, amely(ek) tudományágában (művészeti ágában) doktori iskola létesítését tervezik;
5. Dátum és a kérelmet benyújtó szerv felelős vezetőjének megnevezése és cégszerű aláírása;

I.2 Kormány rendeletben¹ előírt kötelező adatszolgáltatás

1. A kérelemhez csatolni kell:
 - a) nyilatkozatot az Ftv. 7. §-ában előírt feladatok megvalósítására,
 - b) az Ftv. 3. és 4. §-aiban, továbbá a 6. § (2) bekezdésében előírt feltételek meglétének igazolását,
 - c) az indítani kívánt szak(ok)ra vonatkozó szakindítási kérelme(ke)t.
 - d) egyetem esetén a doktori iskola létesítési kérelmét.
2. A kérelemmel együtt – tájékoztatóként – be kell nyújtani a felsőoktatási intézmény alábbi szabályzatainak tervezetét:
 - a) szervezeti és működési szabályzat,
 - b) felvételi szabályzat,
 - c) tanulmányi és vizsgaszabályzat,
 - d) fegyelmi szabályzat,
 - e) egyetem állami elismerése esetében a habilitációs és doktori szabályzat,
 - f) oktatói, kutatói követelményrendszer.

I.3 Az intézmény tervezett organogramja**I.4 Az intézmény oktatói**

A tervezett tanszékenként (oktatási egységenként) kérjük megadni a tervek szerint a tanszék keretein belül az egyes szakok képzésében részt venni szándékozó oktatókat². Az oktatók neve mellett kérjük feltüntetni tudományos fokozatukat, valamint azon szakok megnevezését, melyek oktatásában a tervek szerint részt vesz.

¹ 96/1995. (VIII. 24.) Korm. rendelet a felsőoktatási intézmények létesítésének és megszüntetésének rendjéről.

² A minősített oktatók esetén kérjük a kérelem mellékleteként csatolni

- ◊ a felelős vezető nyilatkozatát arról, hogy a nevezett oktatónak a létesíteni kívánt intézménnyel milyen típusú munkaviszonyát tervezik,
- ◊ hogy az intézmény létesítése esetén vállalja-e, és milyen típusú munkaviszony/szerződés esetén vállalja a neve mellett szereplő szakképzésben a részvételt,
- ◊ a nevezett oktató szándéknyilatkozatát arról, hogy rendelkezik-e kettőnél több, további határozatlan vagy határozott idejű közalkalmazotti jogviszonnyal vagy munkaviszonnyal más felsőoktatási intézményben.

I.5 Szakindítási kérelmek

Ha a kérelem szakok előakkreditációs kérelmét is tartalmazza, akkor azokra a MAB SzMSz 2. sz. mellékletében megadott formai előírások érvényesek.

I.7 Doktori iskola létesítési kérelme

Ha az egyetem létesítési kérelme doktori iskola létesítési kérelmét is tartalmazza, akkor arra a MAB SzMSz 4. sz. mellékletében megadott formai előírások érvényesek.

II. A kérelem elbírálásának szempontjai

1. A létesítendő intézmény megalakulása esetén fennállnak-e, illetve megteremthetők-e az intézményi akkreditáció feltételei (Ftv. 3., 4. §)
2. A kérelemben megnevezett szakok az előakkreditációs követelményeknek eleget tesznek-e?
3. A doktori iskola létesítésére benyújtott pályázat alapján van-e olyan szakja a létesítendő intézménynek, amelynek tudományágában PhD vagy mesterfokozat adható.

III. A véleményezési eljárás

1. A kérelmet az oktatási miniszternek kell benyújtani. Az oktatási miniszter határozatban utasítja el a kérelmet, amennyiben a kérelmező az I.2.-ben felsorolt okmányokat felszólítás ellenére nem csatolja. A jogszabályi előírásoknak mindenben megfelelő intézményalapítási kérelmet az oktatási miniszter véleményezésre megküldi a MAB-nak.
2. A kérelmeket a közzétett formai követelmények szempontjából a MAB vizsgálja. Formai hiányosság esetén a MAB főttkára 30 napon belül határidő megjelölésével pótlásra szólítja fel az intézmény vezetőjét. A MAB véleményezési eljárását csak a formai követelményeknek mindenben megfelelő kérelem MAB titkárságra érkezése után kezdi meg.
3. Az intézményalapítási kérelem az oktatni kívánt szakok tudományági hovatartozása alapján
 - a) az illetékes tudományterületi szakbizottsághoz, vagy
 - b) az erre a feladatra felkért ad hoc bizottsághoz(a továbbiakban: *véleményező bizottság*-hoz) kerül véleményezésre.
4. A szakok előakkreditációs kérelmét a tudományági hovatartozásuk szerint illetékes tudományági bizottság(ok) véleményezik.
5. Ha a kérelem doktori iskola létesítési kérelmét is tartalmazza, akkor az véleményezésre a Doktori bizottsághoz kerül.
6. A *véleményező bizottság* elnöke – ha annak szükségét látja – bizottsága egy tagjával vagy a szakindítási kérelem véleményezésére felkért külső szakértők valamelyikével látogatást tesz a létesítendő intézménynél. A látogatásról emlékeztető készül.
7. A *véleményező bizottság* az esetleges látogatás tapasztalata alapján, továbbá az előakkreditációs kérelmeket véleményező bizottságok állásfoglalása ismeretében fogalmazza meg határozati javaslatát, melyet a MAB testülete elé terjeszt.

8. A MAB indoklással ellátott határozatot hoz az intézményalapítási kérelem ügyében.
9. A MAB határozatról és annak indoklásáról a MAB elnöke egyidőben tájékoztatja
 - a) a kérelmező szerv vezetőjét, továbbá
 - b) a véleményezést kérő minisztert.

Határidő: a formailag mindenben megfelelő kérelem MAB titkárságra beérkezéstől számított 120 napon belül.

III.1.1 Az eljárás felfüggesztése

A MAB elnöke a kérelem véleményezési eljárását felfüggeszti

- a) ha az OM a kérelmet benyújtó szerv vezetőjének ilyen irányú kérését továbbítja a MAB elnökéhez;
- b) ha a MAB véleményezési eljárása során olyan formai és/vagy tartalmi hiányosság(ok)ra derül fény, ami a kérelem elbírálását nem teszi lehetővé. Ez esetben a MAB elnöke erről az OM-et írásban tájékoztatja.

III.1.2 A kérelem elutasításának következménye

A kérelem elutasítása esetén a kérelmező a tárgyában azonos új kérelmét bármikor benyújthatja az OM-be.

A kérelem véleményezési eljárásának lezárását követően a MAB titkársága visszajuttatja a kérelem MAB-nál levő példányait (egy példány kivételével) a kérelmet benyújtó intézménynek.

A MAB SzMSz 6. melléklete**LÉTESÍTENDŐ KAR ELŐAKKREDITÁCIÓJA****I. A kérelemmel szemben támasztott formai követelmények****I.1 Adatlap**

1. A kérelmező intézmény neve, címe;
2. A létesítendő kar megnevezése és székhelye;
3. A létesítendő karon tervezett tanszék (oktatási egységek) száma;
4. A karon tervezett egyetemi és/vagy főiskolai szintű alapképzések, szakirányú továbbképzések akkreditált iskolai rendszerű szakképzések, tanfolyami továbbképzések);
5. A létrehozni kívánt egyetemi kar doktori iskolájának tudományága;
6. Dátum és az intézmény felelős vezetőjének megnevezése és cégszerű aláírása;
7. Melléklet:
 - a) Az intézményi tanács támogató határozata.
 - b) Az intézményi fejlesztési terv kar létesítését alátámasztó kivonata és a bíráló bizottság véleménye, valamint az Oktatási Minisztériumnak a fejlesztési terv elfogadásáról szóló levele.
 - c) A kar szervezeti és működési szabályzatának tervezete.

I.2 A kar alapításának indoklása

Az elfogadott intézményfejlesztési terv alapján a kar létesítésének indoklása, amelyben bizonyított:

- ◇ az egységes intézményi működtetés megvalósítása;
- ◇ az oktatási feladatok végrehajtására irányuló racionális fejlesztés;
- ◇ az oktató–kutató–fejlesztő munka ésszerűsítése;
- ◇ a karok, az oktatási, kutatási és egyéb működtetést biztosító szervezeti egységek szükségessége, a párhuzamos szervezeti egységek megszüntetésére való törekvés;
- ◇ a jelenleginél gazdaságosabb működés;
- ◇ az intézményen belüli kooperációra való képesség;
- ◇ a foglalkoztatás átgondoltsága.

I.3 Az intézmény, valamint a tervezett kar organogramja**I.4 A tervezett új kar képzési területei és működési keretei**

1. Az új kar képzési kínálata, az évente felvehető államilag finanszírozott létszám, jelenleg képzésben részt vevő összhallgatói létszám képzési formaként, a képzési struktúra rövidtávú fejlesztése.
2. A kar tervezett oktatási szervezeti egységei.
3. Az oktatás, kutatás infrastruktúrája, hallgatói szolgáltatások.
4. A kar személyi feltételei.
5. (Határozatlan időre szóló közalkalmazotti jogviszonyban/munkaviszonyban teljes és részmunkaidőben foglalkoztatott oktatók és tudományos fokozatuk, megbízással foglalkoztatottak.)
6. A kar vezetési struktúrája, az adminisztráció feltételei, a kar gazdálkodása.
7. Az új kar oktatási szervezeti egységeinek kapcsolata az intézmény más karai oktatási és egyéb (pl. könyvtár, informatikai központ, kollégium, sportlétesítmények) szervezeti egységeivel.

I.5 A kar oktatói

Tanszékenként meg kell adni a tervek szerint a tanszék keretein belül a képzésében részt venni szándékozó oktatókat¹. Az oktatók neve mellett tüntessék fel tudományos fokozatukat, valamint azokat a szakokat, melyek oktatásában a tervek szerint résztvesznek.

A MAB-hoz a kérelmet 5 példányban kell beadni.

II. A kérelem elbírálásának szempontjai

***Kar** (Ftv. 124/E §): a felsőoktatási intézmény olyan oktatási és igazgatási szervezeti egysége, amely az Ftv.-ben biztosított hatáskörében eljárva egy vagy több szakmailag összetartozó szakon folyó felsőfokú képzés feladatainak ellátását szervezi és biztosítja.*

1. A létesítendő kar megalakulása esetén az intézmény által folytatott, illetve folytatni kívánt képzési és kutatási tevékenység indokolja-e a kari szerveződést?
2. A létesítendő kar megalakulása esetén fennállnak-e, illetve megteremthetők-e az intézményi akkreditáció alábbi feltételei:

Egyetemi kar akkreditálható, ha az előakkreditációs értékelés legalább egy szakot talál, amely esetében az egyetemi alapképzéshez, az általános és szakirányú továbbképzéshez, valamint a tudományos kutatáshoz szükséges, törvény által előírt személyi és tárgyi feltételek biztosítottak, és ha van olyan szakja a karnak, amelynek tudományágában PhD vagy mesterfokozat adható.

Főiskolai kar akkreditálható, ha az előakkreditációs értékelés legalább egy olyan szakot talál, amely esetében a főiskolai alapképzéshez, az általános és szakirányú továbbképzéshez, valamint a kutatási, fejlesztési tevékenység folytatásához szükséges, törvény által előírt személyi és tárgyi feltételek biztosítottak.

III. A véleményezési eljárás

1. Az OM-hez benyújtott, a jogszabályi előírásoknak és a formai követelményeknek mindenben megfelelő karalapítási kérelmet az OM véleményezésre továbbítja a MAB-hoz.
2. A karalapítási kérelem a megnevezett karon oktatni kívánt szakok tudományági hovatartozása alapján
 - a) az illetékes tudományterületi szakbizottsághoz, vagy
 - b) az erre a feladatra felkért ad hoc bizottsághoz(a továbbiakban: *véleményező bizottság-hoz*) kerül véleményezésre.

¹ A minősített oktatók esetén kérjük a kérelem mellékleteként csatolni

- ◊ az intézményvezető nyilatkozatát arról, hogy a nevezett oktató az intézménnyel milyen munkaviszonyban van, illetve hogy a kar létesítése esetén milyen munkaviszony létesítését tervezi;
- ◊ az intézménnyel teljes munkaidejű közalkalmazotti munkaviszonyban nem álló oktató nyilatkozatát arról, hogy a kar létesítése esetén vállalja, és milyen típusú munkaviszony/szerződés esetén vállalja a neve mellett szereplő szakképzésben a részvételt;
- ◊ a nevezett oktató szándéknyilatkozatát arról, hogy rendelkezik-e kettőnél több, további határozatlan vagy határozott idejű közalkalmazotti jogviszonnyal vagy munkaviszonnyal más felsőoktatási intézményben.

3. A véleményező bizottság – szükség esetén kikérve az illetékes tudományági bizottságok állásfoglalását is – megvizsgálja, hogy az intézmény által folytatott, illetve folytatni kívánt képzési és kutatási tevékenység indokolja-e a kari szerveződést. Határozati javaslatát a MAB testülete elé terjeszti.
4. A MAB véleményt nyilvánít a karalapítási kérelem ügyében.
5. A MAB határozatról és annak indoklásáról a MAB elnöke egyidőben tájékoztatja
 - a) a kérelmező intézmény vezetőjét, továbbá
 - b) a véleményezést felkérő minisztert.

Határidő: a formailag mindenben megfelelő kérelem MAB titkárságra beérkezéstől számított 6 hónapon belül.

III.1.1 Az eljárás felfüggesztése

A MAB elnöke a kérelem véleményezési eljárását felfüggeszti

- a) ha az OM a kérelmet benyújtó intézmény vezetőjének ilyen irányú kérését továbbítja a MAB elnökéhez;
- b) ha a MAB véleményezési eljárása során olyan formai és/vagy tartalmi hiányosság(ok)ra derül fény, ami a kérelem elbírálását nem teszi lehetővé. Ez esetben a MAB elnöke erről az OM-et írásban tájékoztatja.

III.1.2 A kérelem elutasításának következménye

A kérelem elutasítása esetén a kérelmező a tárgyában azonos új kérelmét bármikor benyújthatja az OM-be.

A kérelem véleményezési eljárásának lezárását követően a MAB titkársága visszajuttatja a kérelem MAB-nál levő példányait (egy példány kivételével) a kérelmet benyújtó intézménynek.

A MAB SzMSz 7. melléklete**MAGYARORSZÁGI MŰKÖDÉSRE ENGEDÉLYT KÉRŐ
KÜLFÖLDI INTÉZMÉNY ELŐAKKREDITÁCIÓJA****I. A kérelem tartalmi és formai követelményei****1. Adatlap**

- a) Magyarországi működésre engedélyt kérő külföldi intézmény neve, címe;
- b) Működési forma: (önállóan/más szervezet keretében/más szervezettel együtt-működésben)
- c) A magyarországi működést biztosító szervezet megnevezése;
- d) A magyarországi működésre engedélyt kérő intézményt külföldön akkreditáló szerv megnevezése;
- e) Ha a magyarországi működésre engedélyt kérő intézmény államilag elismert oklevelet ad ki, akkor az oklevélnek állami elismerését igazoló dokumentum(ok);
- f) A Magyarországon működtetni kívánt intézmény megnevezése;
- g) A tervezett szakok és a szakon kiadni szándékozott oklevél-megnevezések (felsorolás);
- h) A magyarországi működésre engedélyt kérő intézmény felelős vezetőjének megnevezése, a kérelmező megnevezése, cégszerű aláírásuk, dátum.

2. Mellékelendő dokumentumok

- a) A külföldi akkreditáció akkreditációs értékelésének publikus része (ha az intézmény akkreditált);
- b) A magyarországi működés kérésének indoklása;
- c) A működtetni kívánt intézmény organogramja;
- d) Az intézmény tervezett szakjai és szakonként a tanterv (az oktatott tantárgyak feltüntetésével, **valamint a tantárgyak rövid tartalmi leírása**)
- e) **A kiadandó oklevél milyen szintű felsőfokú végzettség megszerzésére irányul (egyetemi, főiskolai);**
- f) **A kiadandó oklevél besorolása az OECD szerint.**

3. Oktatói háttér¹

A magyarországi képzésében részt venni szándékozó oktatók felsorolását kérjük, nevük mellett feltüntetve tudományos fokozatukat, valamint azon szakokat, melyek oktatásában a tervek szerint részt vesznek **és a foglalkozás típusának megnevezése (főfoglalkozású stb.)**

4. Intézményi infrastruktúra: rövid (legfeljebb 1-2 oldalas) tájékoztatás.**II. A kérelem elbírálásának szempontjai**

1. Az intézmény, amely magyarországi működésre engedélyt kér ha akkreditált, hitelt érdemlően bizonyította-e, hogy hivatalosan akkreditált intézmény.
2. Az intézmény által folytatni kívánt képzés a hazai képzéssel összemérhető színvonalat képvisel-e? A képzés tartalma alapján az intézmény képzési szintje valóban felsőfokú képzési szint-e? Amit a Magyarországon működni kívánó kérelmező szaknak állít, az felsőfokú oklevélhez vezető képzésnek tekinthető-e?

¹ Ha a külföldi felsőoktatási intézmény magyar felsőoktatási intézménnyel együttműködve kéri a magyarországi működési engedélyt, akkor a magyar intézménynek a külföldi intézmény képzésében közreműködő oktatói esetén kérjük a kérelem mellékleteként csatolni:

- ◊ a felelős vezető nyilatkozatát arról, hogy a nevezett oktatónak a működtetni kívánt intézménnyel milyen típusú munkaviszonyát tervezik,
- ◊ a nevezett oktató nyilatkozatát arról, hogy az intézmény működése esetén vállalja-e, és milyen típusú munkaviszony/szerződés esetén vállalja a neve mellett szereplő szakképzésben a részvételt,
- ◊ a nevezett oktató szándéknyilatkozatát arról, hogy rendelkezik-e kettőnél több, további határozatlan vagy határozott idejű közalkalmazotti jogviszonnyal vagy munkaviszonnyal más felsőoktatási intézményben.

III. A véleményezési eljárás

1. A kérelem 1 példányát az oktatási miniszternek címezve kell benyújtani. A jogszabályi előírásoknak meg nem felelő kérelmet az OM még a véleményezési eljárás megkezdése előtt visszaküldi a kérelmezőnek. Amennyiben a kérelem megfelel a jogszabályi előírásoknak, akkor az OM Felsőoktatási Főosztálya 30 napon belül értesíti a kérelmezőt, hogy a kérelem (5 példányban) véleményezésre benyújtható a MAB-hoz.
2. A kérelmeket a közzétett formai követelmények szempontjából a MAB vizsgálja. Formai hiányosság esetén a MAB főtitkára 30 napon belül határidő megjelölésével pótlásra szólítja fel az intézmény vezetőjét. A MAB véleményezési eljárását csak a formai követelményeknek mindenben megfelelő kérelem MAB titkárságra érkezése után kezdi meg.
3. A kérelem az oktatni kívánt szakok tudományági hovatartozása alapján
 - a) az illetékes tudományterületi szakbizottsághoz, vagy
 - b) az erre a feladatra felkért ad hoc bizottsághoz(a továbbiakban: *véleményező bizottság*-hoz) kerül véleményezésre.
4. A *véleményező bizottság* elnöke – ha annak szükségét látja – bizottsága egy tagjával látogatást tesz a magyarországi működést képviselő szerv felelős vezetőjénél. A látogatásról emlékeztető készül.
5. A *véleményező bizottság* a kérelemben foglaltak vizsgálata, valamint az esetleges látogatás tapasztalata alapján fogalmazza meg határozati javaslatát, melyet a plénum elé terjeszt.
6. A MAB indoklással ellátott véleményt nyilvánít a magyarországi működésre szóló engedélyezési kérelem ügyében.
7. A MAB határozatról és annak indoklásáról a MAB elnöke egyidőben tájékoztatja
 - a) a kérelmező szerv vezetőjét, továbbá
 - b) a véleményezést kérő minisztert.

Határidő: a formailag mindenben megfelelő kérelem MAB titkárságra beérkezéstől számított 6 hónapon belül.

III.1 Az eljárás felfüggesztése

A MAB elnöke a kérelem véleményezési eljárását felfüggeszti, ha

- a) az OM a kérelmet benyújtó szerv vezetőjének ilyen irányú kérését továbbítja a MAB elnökéhez;
- b) a MAB véleményezési eljárása során olyan formai és/vagy tartalmi hiányosság(ok)ra derül fény, ami a kérelem elbírálását nem teszi lehetővé. Ez esetben a MAB elnöke erről az OM-et írásban tájékoztatja.

III.2 A kérelem elutasításának következménye

A kérelem elutasítása esetén a kérelmező a tárgyában azonos új kérelmét bármikor benyújthatja az OM-be.

A kérelem véleményezési eljárásának lezárását követően a MAB titkársága visszajuttatja a kérelem MAB-nál levő példányait (egy példány kivételével) a kérelmezőnek.

A MAB SzMSz 8. melléklete**INTÉZMÉNYI AKKREDITÁCIÓ****I. A MAB intézményi akkreditációs feladatai**

1. Intézményi akkreditáció keretében a MAB abban foglal állást, hogy a felsőoktatási intézmény képzési és kutatási tevékenysége, valamint a képzési programok szakmai és infrastrukturális színvonala megfelel-e az Ftv. 3–4. §-ában a felsőoktatási intézménnyel szemben támasztott követelményeknek és ehhez kapcsolódóan a MAB által kidolgozott és nyilvánosságra hozott akkreditációs követelményeknek.
2. A MAB az intézményi akkreditációs eljárása keretében intézmény-akkreditációs és/vagy program-akkreditációs tevékenységet végez.
 - a) **Intézmény-akkreditáció** során a MAB azt vizsgálja, hogy az intézmény, illetőleg az egyes karok személyi, szervezeti és infrastrukturális feltételei alapján az intézményben, illetve az egyes karokon biztosított-e képzési és tudományos kutatási tevékenység folytatása, továbbá egyetem esetén a doktori iskolák működése.
 - b) **Programakkreditáció** során a MAB azt vizsgálja, hogy biztosítottak-e az alapképzési és szakirányú továbbképzési szakok, az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzések folytatásának azon minőségi garanciái, amelyeket a MAB az akkreditáció feltételül szab.
3. A MAB az intézményi akkreditációs eljárás során véleményt nyilvánít arról is, hogy
 - a) **egyetemen** mely tudományterületeken, illetve művészeti területeken vannak meg az alapképzés, a szakirányú továbbképzés, az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés, valamint a doktori képzés feltételei, illetve
 - b) **főiskolán** mely tudományágakban, művészeti területeken vannak meg az alapképzés, a szakirányú továbbképzés és az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés feltételei.

II. Az intézmény önértékelése

Az Ftv. 81. §-ának (4) bekezdése alapján lefolytatott intézményi akkreditáció keretében a felsőoktatási intézmény elkészíti az intézményben folyó képzési és kutatási tevékenységet bemutató leírást a MAB *Útmutató az önértékelés készítéséhez* című kiadványában foglaltaknak megfelelően.

III. Eljárási rend

1. Az akkreditációs értékelés indítása
 - a) A MAB felhívást küld az intézménynek;
 - b) Az intézmény a MAB felhívására válaszol
2. Az intézmény és a MAB előkészíti az akkreditációs értékelést:
 - a) az intézmény elkészíti az önértékelését;
 - b) a MAB kijelöli a Látogató Bizottságot;
 - c) a MAB referense az önértékelést formailag ellenőrzi, ha szükséges kiegészítést kér. A referens az önértékeléseken túl az intézmény éves jelentéseit is az LB rendelkezésére bocsátja;
 - d) az LB felkészítő ülést és munkamegbeszélést tart.
3. Az LB – szükség esetén – látogat és jelentést készít. A látogató bizottság - a jelentés részeként - határidő megjelölésével akkreditációs intézkedési tervet (a továbbiakban: intézkedési tervet) készíthet a minőségi feltételek biztosításának további feladataira.
4. Az illetékes tudományterületi szakbizottságok állást foglalnak az LB jelentésével kapcsolatosan és határozati javaslatot fogalmaznak meg. Az akkreditáció megadásának feltételül szabott követelményeket közölni kell az intézménnyel.
5. Az intézmény megjegyzést fűzhet a határozati javaslatához.
6. A MAB plénuma az illetékes tudományterületi szakbizottság határozati javaslata és az intézményvezető erre adott írásos véleménye alapján kialakítja intézményi akkreditációs állásfoglalását.
7. A MAB elnöke az intézményi akkreditációs MAB határozatról tájékoztatja
 - a) az intézmény vezetőjét;
 - b) az oktatási minisztert;
 - c) a nyilvánosságot.

Határidő: az eljárás indulásáról tájékoztató levélben rögzített időpont.

IV. Az akkreditációs eljárás felfüggesztése

1. A MAB plénuma az akkreditációs értékelés eljárását felfüggesztheti, ha az intézmény vezetője indoklással ellátott ilyen irányú kéréssel fordul a MAB elnökéhez.
2. A MAB plénuma az akkreditációs eljárást felfüggeszti, ha az akkreditációs értékelés során olyan formai és/vagy tartalmi körülményre derül fény, mely rendkívüli lépések megtételét igényli. Az eljárás további menetéről a MAB plénuma dönt.

V. A MAB elmarasztaló állásfoglalásának következményei

Ha a MAB az intézményi akkreditációs értékelése alapján azt állapítja meg, hogy a képzés színvonala miatt a felsőoktatási intézmény vagy annak bizonyos szakjai nem felelnek meg a képzési célnak, dönt a doktori iskola működésének felfüggesztéséről, illetve javaslatot tesz

1. az adott szakon (szakokon) a záróvizsgáztatási és oklevélkiadási jog gyakorlásának meghatározott időre történő
 - a) felfüggesztésére, vagy
 - b) visszavonására, illetve nem állami intézmények esetében az állami elismerés visszavonására;
2. a felsőoktatási intézmény
 - a) megszüntetésére vagy
 - b) az állami elismerés visszavonására;
3. a szükséges intézkedések végrehajtásának meghatározott időn belüli ellenőrzésére (L. Közbülső eljárás).

VI. Közbülső eljárás

Közbülső eljárás: az akkreditációs eljárás 8 évenként esedékes intézményi akkreditációs értékelései közé beiktatható rész eljárás.

A MAB közbülső eljárás beiktatását javasolja:

1. ha a felsőoktatási intézmény akkreditációs értékelésekor valamely egység (intézmény, kar, szak) tevékenységének minőségi vizsgálata során
 - a) olyan hiányosságot talál, amelyeket adott határidőn belül javítandónak és javíthatónak ítélt,
 - b) valamely szakon az akkreditációs értékelés idején még nem volt végzős évfolyam;
2. ha székhelyen kívüli képzés további működésének¹ engedélyezése céljából az akkreditációs értékelés elvégzését a miniszter kezdeményezi;
3. ha távoktatás formájában működő képzés¹ akkreditációs értékelését a MAB, az intézmény vagy a miniszter kezdeményezi;
4. egyéb, a plénum által indokoltnak tartott esetben.

Az akkreditációs eljárás lezárását követően a MAB titkársága visszajuttatja az intézmény önértékelésének MAB-nál lévő példányait (egy példány kivételével) az intézménynek.

¹ Az Ftv. 124/E. §-ának v) pontja szerinti, 2000. január 1-jén már folyó székhelyen kívüli képzések, illetve az Ftv. 124/E. §-ának z) pontja szerinti, 2000. július 2-án már folyó távoktatási képzések akkreditációját legkésőbb 2002. június 30-ig el kell végezni.

A MAB SzMSz 9. melléklete

EGYETEMI ÉS FŐISKOLAI TANÁROK PÁLYÁZATÁNAK VÉLEMÉNYEZÉSE

(Érvényes 2002. április 30-ig)

Tartalom

EGYETEMI ÉS FŐISKOLAI TANÁRI PÁLYÁZATOK JOGSZABÁLYI HÁTTERE, ÖSSZEÁLLÍTÁSA ÉS VÉLEMÉNYEZÉSI ELJÁRÁSA	62
I. EGYETEMI, FŐISKOLAI TANÁRI KINEVEZÉSEK KÖVETELMÉNYRENDSZERE	62
II. A PÁLYÁZAT ÖSSZEÁLLÍTÁSA	63
III. A MAB VÉLEMÉNYEZÉSI ELJÁRÁSA	65
IV. ELJÁRÁS A MAB-HATÁROZAT MEGTÁMADÁSA ESETÉN	68
A TUDOMÁNYÁGI BIZOTTSÁGOK KÍVÁNALOM-RENDSZERE	69
1010 MATEMATIKA- ÉS SZÁMÍTÁSTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	69
1020 FIZIKAI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	70
1030 FÖLD-ÉS KÖRNYEZETTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	71
1040 BIOLÓGIA TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	73
1050 ÉPÍTŐMÉRNÖKI, ÉPÍTÉSZMÉRNÖKI ÉS KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	74
1060 VILLAMOSMÉRNÖKI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	74
1070 ANYAGTUDOMÁNYOK ÉS TECHNOLÓGIÁK, GÉPÉSZETI, KATONAI MŰSZAKI, AGRÁR MŰSZAKI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	15
1080 KÉMIAI, VEGYÉSZMÉRNÖKI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	80
1090 INFORMATIKAI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	81
2010 ORVOSTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	83
2020 AGRÁRTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	86
TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK TUDOMÁNYTERÜLETÉNEK ÖSSZEVONT SZAKBIZOTTSÁGA	88
3010 GAZDÁLKODÁS-, SZERVEZÉS- ÉS KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	31
3020 ÁLLAM-, JOG- ÉS POLITIKATUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	91
3030 SZOCIOLÓGIATUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	92
3040 HADTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	93
3050 TÖRTÉNELEM, NÉPRAJZ ÉS KULTURÁLIS ANTROPOLÓGIAI, MŰVÉSZETI ÉS MŰVELŐDÉSTÖRTÉNETI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	37
3060 FILOZÓFIAI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	39
3070 NEVELÉS- ÉS SPORTTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	40
3080 PSZICHOLÓGIAI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	101
3090 IRODALOM-, MÉDIA- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	102
3100 NYELVTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	44
3110 MŰVÉSZETI ÉS MESTERKÉPZÉSI BIZOTTSÁG	104
3120 HIT- ÉS VALLÁSTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA	46

EGYETEMI ÉS FŐISKOLAI TANÁRI PÁLYÁZATOK JOGSZABÁLYI HÁTTERE, ÖSSZEÁLLÍTÁSA ÉS VÉLEMÉNYEZÉSI ELJÁRÁSA

I. EGYETEMI, FŐISKOLAI TANÁRI KINEVEZÉSEK KÖVETELMÉNYRENDSZERE

Egyetemi tanárrá az nevezhető ki¹, aki

- a) felsőoktatási intézményben az oktatói, illetve kutatói munkakör betöltéséhez kötött előírásoknak eleget tesz²,
- b) a pályázati kiírásban előírt feltételeket teljesíti, valamint
- c) doktori fokozattal és habilitációval rendelkezik,
- d) tudományágának, illetve művészeti területének mértékadó hazai és nemzetközi körei előtt ismert (*lásd a II.2.4. pontban*),
- e) kiemelkedő tudományos kutatói, illetve művészi munkásságot fejt ki (*II.2.2, II.2.3.*),
- f) oktató és tudományos, illetve művészeti tevékenységével igazolta, hogy alkalmas a hallgatók, a doktori képzésben résztvevők, a tanársegédek tanulmányi, tudományos, illetve művészi munkájának vezetésére, iskolateremtő egyéniség (*II.2.1.*),
- g) idegen nyelven is képes előadás megtartására.

Főiskolai tanárrá az nevezhető ki³, aki

- a) felsőoktatási intézményben az oktatói, illetve kutatói munkakör betöltéséhez kötött előírásoknak eleget tesz²,
- b) a pályázati kiírásban előírt feltételeket teljesíti, valamint
- c) doktori fokozattal rendelkezik,
- d) szakmai (művészeti) tevékenysége kiemelkedő és szakterületének mértékadó körei előtt ismert (*II.2.2, II.2.3, II.2.4.*),
- e) oktató, tudományos vagy szakmai, illetőleg művészeti tevékenységével igazolta, hogy alkalmas a hallgatók, a tanársegédek tanulmányi, tudományos, illetve művészi munkájának vezetésére (*II.2.1.*),
- f) idegen nyelven is képes előadás tartására.

A MAB egyetemi és főiskolai tanári kinevezések véleményezéséhez kidolgozott szempontrendszerét „A TUDOMÁNYÁGI BIZOTTSÁGOK KÍVÁNALOMRENDSZERE” tartalmazza.

¹ L. Felsőoktatási törvény 17. § (4).

² L. A vonatkozó előírások: „*Felsőoktatási intézményben oktató, illetve tudományos kutató az lehet, aki egyetemi oklevéllel rendelkezik; büntetlen előéletű és cselekvőképességű; az intézményi oktatói, tudományos kutatói vagy művészeti alkotói követelményeknek – beosztásához mérten – megfelel.*” [Ftv. 14. § (1)]

³ L. Felsőoktatási törvény 18. § (2).

II. A PÁLYÁZAT ÖSSZEÁLLÍTÁSA

II.1. FORMAI ELŐÍRÁSOK

A pályázat a következő dokumentumokat kell tartalmazza:

1. Pályázat: a pályázó rövid válasza a pályázati kiírásban foglaltakra.
2. Szakmai önéletrajz (*a II.2. tartalmi előírások részletes szöveges kifejtése*).
3. Oktatási tapasztalatra, a tudományos képzésre vonatkozó adatok (*tudományos diákkörben – doktori iskolá(k)ban, pályázati munkacsoportokban való részvétel, tudományos karriert befutott tanítványok stb.*)
4. Publikációs tevékenység adatai: a teljes tevékenységen belül az utóbbi 10 évben megjelent, a pályázat szempontjából legfontosabbnak tartott 10 publikáció bibliográfiai adatai, illetve az utóbbi 10 év legfontosabbnak tartott alkotásainak kellően részletes dokumentációja. A munkáinak visszhangjára vonatkozó, valamint idézettségi adatok.
5. Amennyiben a pályázót korábban már egyetemi vagy főiskolai tanárrá kinevezték, akkor szándéknyilatkozat arról, hogy hány munkakört, milyen tevékenységgel kíván betölteni.
6. Az elbíráláshoz szükséges személyes dokumentumok
 - a) egyetemi szintű végzettséget igazoló okmány,
 - b) doktori fokozat (PhD, DLA, a tudományok kandidátusa, a tudományok doktora, külföldön szerzett és honosított vagy elismert tudományos fokozat) okmánya(i),
 - c) habilitációs oklevél (egyetemi tanári munkakörben),
 - d) az idegennyelv-ismeret, illetve az idegen nyelvű előadókészség bizonyítása,
 - e) erkölcsi bizonyítvány.
7. A Közlönyben megjelent pályázati kiírás és az intézményi tanács jegyzőkönyve. E két dokumentumról az intézmény gondoskodik.
8. Annak a tudományágnak a megjelölése, amely követelményrendszere szerint a MAB véleményezésének meg kell történnie.
9. Az intézményi tanács jegyzőkönyvét abban az esetben nem kell csatolni a MAB-hoz benyújtott pályázathoz, ha az intézmény vezetője az egyetemi/főiskolai tanácsi elbírálást megelőzően kéri ki a MAB véleményét.

A MAB-hoz a pályázati anyagot 5 példányban kell beadni.

II.2. TARTALMI ELŐÍRÁSOK

A szakmai önéletrajzban a pályázónak hitelt érdemlően, kellő részletességgel és alaposággal bizonyítania kell, hogy megfelel a törvényben és a MAB által közzétett feltételekben meghatározott követelményeknek. A tudományos fokozat megszerzése utáni tudományos tevékenységet különös figyelemmel és súllyal mérlegeli a MAB.

Jogszabályi feltétel a pályázat benyújtásához (kizáró jellegű, formai feltétel)

- ◇ egyetemi szintű végzettség;
- ◇ büntetlen előélet, cselekvőképesség;

- ◇ doktori fokozat (PhD, DLA), ennek hiányában a tudományok kandidátusa, a tudományok doktora, külföldön szerzett és honosított vagy elismert tudományos fokozat;
- ◇ habilitáció (egyetemi tanári munkakörben).

1. Oktatói tevékenység igazolása, iskolateremtő egyéniség megítélése

- ◇ többéves, folyamatos oktatói gyakorlat;
- ◇ ellátott oktatási feladatok (előadások, szemináriumok, gyakorlatok) a képzés különböző formáiban (akkreditált iskolai rendszerű szakképzés, alapképzés, szakirányú továbbképzés, doktori képzés);
- ◇ szakdolgozók témavezetése (felajánlott témák száma, szakdolgozók éves átlagos száma az elmúlt 5 évet tekintve);
- ◇ doktori képzésben való részvétel (doktori iskola vezetése, PhD téma vezetése, sikeresen védettek száma);
- ◇ képzésfejlesztésben való részvétel (alapképzési, szakirányú továbbképzési szakok, szakirányok tantervének kidolgozásában való részvétel, továbbképzési programok kidolgozása, megvalósítása);
- ◇ oktatásszervezési tevékenység (szakfelelősi munka, szakmai bizottsági tevékenység);
- ◇ oktatási segédletek, jegyzetek, tankönyvek, taneszközök készítése;
- ◇ tanársegédek tanulmányi, tudományos, illetve művészeti munkájának vezetését igazoló adatok (tantárgyak oktatásába való bevezetése, kutatási témák kiválasztása, elnyert pályázatok és abba bevont munkatársak száma);
- ◇ külföldi vendégtanári tevékenység;
- ◇ idegen nyelven előadás megtartására való képesség, idegen nyelv ismeretét igazoló nyelv-vizsga bizonyítvány és egyéb dokumentum másolatának bemutatása (amely egyetemi tanári munkakör esetén habilitáció során mért és elfogadott teljesítmény).

2. Tudományos, illetve művészeti tevékenység megítélése

- ◇ kutatási, illetve művészeti tevékenység területei, eredményei;
- ◇ elnyert és megvalósított, valamint futó hazai és nemzetközi kutatási pályázatok, illetve kiemelkedő kiállítások, hangversenyek, előadások;
- ◇ hazai és nemzetközi kutatási teamekben való részvétel;
- ◇ szakmai díjak, kitüntetések.

Egyetemi tanárrá kinevezés szempontjából kiemelkedő tudományos kutatói, illetve művészi munkásságnak, hazai és nemzetközi körök előtti ismertségnek tekintendő, ha a pályázó akadémiai doktori címmel rendelkezik vagy tudományos (művészeti), alkotói, szakmai, tudományos közéleti tevékenysége a MAB tudományági bizottságai által tudományáganként (tudományszakonként) kidolgozott és nyilvánosságra hozott kívánalmaknak eleget tesz. A kívánalmaknak való megfelelés megítéléséhez a pályázó utóbbi 10 év alatti szakmai, tudományos (alkotói) munkássága és legalább 5 évnyi oktatói munkássága szolgál alapul.

Főiskolai tanárrá kinevezés szempontjából kiemelkedő szakmai (művészeti) tevékenységnek tekintendő, ha a pályázó szakmai (művészeti) munkássága a MAB tudományági bizottságai által

tudományáganként (szakterületenként) kidolgozott és nyilvánosságra hozott kívánalmaknak eleget tesz. A kívánalmaknak való megfelelés megítéléséhez a pályázó utóbbi 10 év alatti szakmai (alkotói), és legalább 5 évi oktatói munkássága szolgál alapul.

3. Publikációs tevékenység megítélése

Publikációk

- ◇ könyv, monográfia;
- ◇ könyvrészlet, fejezet;
- ◇ tankönyv, adatok a tankönyv használatára több egyetemen/főiskolán;
- ◇ folyóirat cikkek, közlemények (külföldi folyóiratban, hazai folyóiratban, magyar nyelven, idegen nyelven);
- ◇ konferencia-kiadványokban megjelenő anyag (előadások: magyar nyelven, idegen nyelven, nemzetközi, külföldi, hazai konferencián);
- ◇ találmány, (műszaki) alkotások.

Hivatkozások, idézettség

- ◇ *Science Citation Index* (SCI); *Social Science Citation Index* (SSCI); *Arts and Humanities Citation Index* (AHCI);
- ◇ egyéb: hazai, külföldi.

4. Hazai és nemzetközi elismertség megítélése

- ◇ részvétel szakmai, tudományos hazai és külföldi szervezetekben, testületekben;
- ◇ meghívások előadóként hazai, külföldi konferenciákra;
- ◇ pályázatok elbírálására való felkérés;
- ◇ folyóirat szerkesztése, tudományos társaságok tisztségviselője;
- ◇ konferencia szervezése;
- ◇ vendégoktatói tevékenység külföldön;
- ◇ szakmai kitüntetések, díjak.

III. A MAB VÉLEMÉNYEZÉSI ELJÁRÁSA

III. 1. A PÁLYÁZAT FORMAI ELLENŐRZÉSE

1. A pályázatot az oktatási miniszter vagy a pályázatot kiíró intézmény vezetője véleményezés céljából eljuttatja a MAB elnökéhez.
2. A MAB Titkárság a pályázatot a pályázat titkárságra érkezésétől számított 2 héten belül megvizsgálja az egységes formai előírások teljesítésének szempontjából. Formai hiányosságok esetén a MAB főtitkára a hiányosságok megjelölésével visszajuttatja a pályázatot (4 példányt) a pályázatot kiíró intézmény vezetőjének. A megjelölt formai hiányosságok pótlásáig a MAB a véleményezési eljárását felfüggeszti.

III. 2. AZ ILLETÉKES TUDOMÁNYÁGI BIZOTTSÁG VÉLEMÉNYEZ

1. A pályázat az intézmény által megjelölt tudományág szerinti bizottsághoz kerül véleményezésre. Interdiszciplinaritás esetén a plénum egyetemi, főiskolai tanári kérelmek véleményezését koordináló tagja⁴ jelöli ki az illetékes tudományági bizottságot.
2. A véleményezésre kijelölt tudományági bizottság elnöke – szükség esetén bizottsága, illetve a plénum szakmailag kompetens tagjának javaslatát kérve – a pályázat kézhezvételétől számított 2 héten belül három bírálót kér fel a pályázat véleményezésére.
3. Bírálók – szakértői vélemények:
 - a) az egyetemi tanári pályázatok bírálói lehetőleg akadémikusok, illetőleg akadémiai doktorok közül kerüljenek ki;
 - b) indokolt esetben külföldi bíráló is felkérhető (külföldi bíráló felkérése esetén a MAB kéri a pályázat idegen nyelvű változatának egy példányát);
 - c) a bíráló anonim, azonossága harmadik személy számára nem adható ki. Az iratokon csak a bíráló azonosító száma szerepelhet;
 - d) a bíráló a MAB által elfogadott és nyilvánosságra hozott követelményrendszer ismeretében alakítja ki a kellő részletességű indoklással ellátott állásfoglalását;
 - e) a név nélküli szakértői vélemények csak a MAB illetékes bizottságai számára hozzáférhetőek, külsők számára nem adhatók ki;
 - f) A szakértői vélemény elkészítésének határideje 15 nap.
4. Bizottsági ülést szükség szerint (az ügyek határidejére és számára tekintettel) kell összehívni.
5. A bizottsági ülést a bizottság elnöke hívja össze oly módon, hogy a tervezett napirendet is tartalmazó meghívót a tagok az ülés előtt legalább 5 nappal kézhez vehessék.
6. Valamely ügyben bizottsági tag érintettnek tekintendő, ha
 - a) a pályázónak hozzátartozója (PTK 685. § b),
 - b) a pályázóval azonos a munkáltatója,
 - c) a bizottsági tag által ismert, az ügy elfogulatlan megítélését akadályozó egyéb ok áll fenn.A bizottsági tag az érintettségét köteles bejelenteni.
7. Érintett bizottsági tag a kérdéses pályázatról szóló vitán és a szavazásban nem vesz részt.
8. A napirenden szereplő pályázatok és azok anonim bírálati a bizottság nem érintett tagjai számára betekintésre rendelkezésére állnak.
9. A tudományági bizottság ülésén a pályázatok előterjesztője az elnök, érintettség esetén a társelnök.
10. A tudományági bizottság állásfoglalása kialakítása során a szakértők véleményét mérlegeli, majd döntését indokolni köteles.
11. A szavazási eljárás:

A véleményező bizottság a kinevezéssel kapcsolatos állásfoglalását egyszerű többséggel „igen” vagy „nem” szavazattal, titkos szavazással hozza meg. Egyenlő szavazatszám esetén a szavazást egy ízben meg kell ismételni. Másodszori szavazategyenlőség esetén az ügyet ezzel a megjegyzéssel kell az EFT és a plénum elé terjeszteni.

Határozatképesség feltétele: a szavazásban részvételre jogosultak több mint 50%-ának a jelenléte.

⁴ Az egyetemi, főiskolai tanári pályázatok véleményezését koordináló bizottság, az ún. EFT bizottság elnöke (L. III. 3).

12. A bizottsági ülésről emlékeztető készül, melyet a bizottság elnöke, érintettség vagy akadályoztatás esetén az általa felkért levezető elnök ellenjegyez. Az emlékeztető pályázonként tartalmazza a bizottsági állásfoglalást, annak indoklását és a szavazati arányt.

III. 3. EFT BIZOTTSÁG ÁLLÁSFOGLALÁSA

Az Ftv. 81. § (2) bekezdés j) pontjában előírtak teljesítése érdekében a MAB egy állandó bizottságot, az Egyetemi, Főiskolai Tanári kinevezések véleményezését koordináló bizottságot (EFT bizottság⁵) működtet, melynek feladata:

1. az egyetemi és főiskolai tanári kinevezéshez benyújtott pályázatok véleményezési szempontrendszerének és véleményezési eljárásának kidolgozása, valamint annak háromévenkénti felülvizsgálata;
2. az EFT bizottság a tudományági bizottságok javaslatait megvitatja; amennyiben a bizottság véleményét egy adott ügyben nem látja kellően megalapozottnak, úgy vagy pótlólagos véleményt kérhet és/vagy e tényre a plénum figyelmét felhívhatja;
3. az EFT bizottság az egyes tudományágak/szakterületek közötti harmonizációra is tekintettel, a bírálók és a tudományági bizottságok véleményének figyelembevételével többségi titkos szavazással hozza meg pályázonként az állásfoglalását. Szavazategyenlőség esetén a szavazást egy ízben meg kell ismételni. Másodszori szavazategyenlőség esetén az ügyet ezzel a megjegyzéssel kell a MAB elé terjeszteni.

III. 4. A PLÉNUM HATÁROZATHOZATALA

1. Az EFT bizottság határozati javaslatait a bizottság elnöke terjeszti a plénum elé.
2. A plénum az állásfoglalását pályázonként, „igen”/„nem” szavazattal, titkos szavazással, egyszerű többséggel hozza meg.
3. Szavazategyenlőség esetén a szavazást egy ízben meg kell ismételni. Ha ismét szavazategyenlőség van, akkor a jelölt számára kedvezőbb döntés a plénum döntése.
4. A pályázat ügyében hozott MAB állásfoglalásról és annak indoklásáról a MAB elnöke tájékoztatja a véleményezést kérőt (oktatási minisztert vagy az intézményvezetőt).

Véleményezési határidő: a MAB formai előírásainak eleget tevő pályázat MAB titkárságra érkezésétől számított 3 hónap.

A PÁLYÁZAT ELBÍRÁLÁSÁBAN RÉSZT VEVŐ SZAKÉRTŐK (BÍRÁLÓ, BIZOTTSÁGI TAG, PLÉNUM-TAG), VALAMINT A TITKÁRSÁGI MUNKATÁRSOK A TUDOMÁSUKRA JUTOTT SZEMÉLYES ADATOKAT KÜLSŐ SZEMÉLY RÉSZÉRE NEM TOVÁBBÍTHATJÁK.

⁵ Az EFT bizottság elnöke és tagjai plénumtagok. Az egyetemek, a főiskolák, valamint a kutatói és felhasználói szféra képviselőitében azonos számú plénumtag vesz részt a bizottság munkájában.

IV. ELJÁRÁS A MAB-HATÁROZAT MEGTÁMADÁSA ESETÉN⁶

A MAB kinevezéssel kapcsolatos állásfoglalását az Ftv. 17. §-ának (4) bekezdésében, illetve 18. §-ának (2) bekezdésében foglaltak vagy az eljárási szabályok be nem tartása miatt lehet megtámadni. A MAB állásfoglalását csak felsőoktatási intézmény támadhatja meg.

MAB-határozat megtámadása esetén az eljárás menete:

1. A miniszternek címzett és a követelményrendszer vagy az eljárási szabályok be nem tartását sérelmező beadványt a MAB elnökéhez kell benyújtani.
2. A sérelmező beadványnak ki kell terjednie a MAB szabálysértésére, azaz tartalmaznia kell, hogy a MAB döntéshozatali eljárása mely jogszabályoknak nem tett eleget, illetve mennyiben nem tartotta be az eljárási rendet.
3. A beadványt a MAB elnöke köteles – az előzményre vonatkozó dokumentumokkal együtt, a benyújtástól számított 15 napon belül – az oktatási miniszterhez továbbítani.
4. Az oktatási miniszter felhívással fordulhat a MAB-hoz, melyben a MAB-ot az eljárás megismétlésére kötelezheti.
5. Miniszteri felhívás esetén a MAB köteles az ügyet érdemben megvizsgálni és új határozatot hozni.
6. Az ügy érdemi vizsgálatához a MAB elnöke állásfoglalást kér
 - ◊ a véleményező tudományos bizottságtól és/vagy
 - ◊ az EFT bizottságtól és/vagy
 - ◊ a jogtudományi bizottságtól, és/vagy
 - ◊ az elnökségtől.Szükség esetén a MAB elnöke az egész eljárás megismétlését rendelheti el.
7. A MAB a felülvizsgálatát az eljárási rendben megadott határidőkhöz kötötten teljesíti.
8. A MAB elnöke az ügygel kapcsolatos sérelem kivizsgálása eredményeképpen kialakult, indoklással ellátott MAB határozatról tájékoztatja az oktatási minisztert.

AZ ÜGYKEZELÉS ELJÁRÁSÁT A MAB TITKÁRSÁGA KÜLÖN SZABÁLYZATBAN RÖGZÍTİ.

⁶ Lásd a MAB működéséről szóló 199/2000. (XI. 29.) Korm. rendelet 9. § (3) bekezdését és 20. §-át.

A TUDOMÁNYÁGI BIZOTTSÁGOK KÍVÁNALOMRENDSZERE

Megjegyzés:

1. Az egyes tudományági bizottságok kíváncsómrendszere a II.2 pontban meghatározott általános kíváncsómrendszerre épül, tehát azzal együtt kezelendő.
2. A szövegben a „Magyar Tudományos Akadémia Doktora”, a „DSc” és a „Tudományok Doktora “ megjelöléssel használt címek egymással egyenértékűek.

1010 MATEMATIKA- ÉS SZÁMÍTÁSTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA

Egyetemi tanár

Oktatói tevékenység, iskolateremtő hatás. A megítélés alapja a felterjesztő felsőoktatási intézmény állásfoglalását is figyelembe véve: főkollégiumok és speciális kollégiumok tartása, témavezetés szakdolgozat megírásánál és a doktori képzésben, szakok, szakirányok tanterveinek kidolgozása, kiváló hallgatókkal való foglalkozás.

Tudományos tevékenység. A tudományos teljesítmény tekintetében a pályázat támogatásának egyik feltétele az MTA doktora cím vagy kivételesen az MTA doktora cím elnyeréséhez szükséges színvonalú tudományos teljesítmény. Ezekben a kivételes esetekben a pályázó teljesítményének megítéléséhez a Bizottság az MTA doktori követelményrendszerét alkalmazza.

Publikációs tevékenység, hazai és nemzetközi elismertség. A publikációs tevékenység, hivatkozások, idézettség, hazai és nemzetközi ismertség megítélésénél a Bizottság az előzőekben „Tudományos tevékenység” címszó alatt ismertetett elvekkel azonos elveket alkalmaz. A Bizottság a jelölt publikációs tevékenységét nem csak az utolsó 10 évre, hanem a jelölt teljes életpályájára vonatkozóan értékeli.

Főiskolai tanár

Oktatói tevékenység. Ennek megítélésében a pályázatban bemutatott tevékenységet a felterjesztő felsőoktatási intézmény állásfoglalását is figyelembe véve a Bizottság összeveti mindazzal, amit a felsőoktatási törvény megkövetel, különös tekintettel az alábbiakra: témavezetés szakdolgozat megírásánál, szakok, szakirányok tanterveinek kidolgozása, kiváló hallgatókkal való foglalkozás.

Tudományos tevékenység. A törvényben foglalt feltételeken kívül a Bizottság szükségesnek tartja, hogy a pályázó a PhD elnyerése után is rendszeres tudományos tevékenységet folytasson, legyenek szaktudományi, elismert folyóiratban megjelent cikkei és igényes oktatási segédanyagai (tankönyv, jegyzet stb.). Jóllehet a főiskolai tanári pályázatoknál a habilitáció nincs megkövetelve, a habilitációt a Bizottság pozitívan értékeli.

Publikációs tevékenység, ismertség. A Bizottság a jelölt publikációs tevékenységét nem csak az utolsó 10 évre, hanem teljes életpályájára vonatkozóan értékeli. A hivatkozásokat, idézettséget, a szakterületének mértékadó körei előtti ismertséget, valamint tevékenységének gyakorlati hatását, alkalmazási lehetőségeit illető feltételeket automatikusan magába foglalja az a követelmény, hogy a pályázó rendszeres tudományos tevékenységet folytasson, tehát legyenek szaktudományi, elismert folyóiratokban megjelent cikkei.

1020 FIZIKAI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA

Egyetemi tanár

Oktatói tevékenység, iskolateremtő hatás. Irányadó számok: legalább 6 szemeszter doktori iskola vagy egyetemi vagy főiskolai alapképzési tanrendi előadások és gyakorlati foglalkozások tartása, és legalább 1 hallgató eredményesen befejezett szakdolgozói vagy PhD tevékenységének vezetése. Az iskolateremtő egyéniség alátámasztása: legalább egy területen nevéhez fűződnek olyan tudományos eredmények, amelyek alapjául szolgáltak diplomamunkáknak, PhD disszertációknak. Lehetőség szerint a jelölt körül aktív, jórészt fiatalokból álló kutatócsoport működése az utolsó öt évben.

Tudományos tevékenység. A tudományos teljesítmény tekintetében a pályázat támogatásának egyik feltétele az MTA doktora cím vagy kivételesen az MTA doktora cím elnyeréséhez szükséges színvonalú tudományos teljesítmény. Ezekben a kivételes esetekben a pályázó teljesítményének megítéléséhez a Bizottság az MTA doktori követelményrendszerét alkalmazza.

Az egyetemi tanári kinevezés vizsgálatához a Bizottság a következőket kéri:

- publikációs jegyzék, kiemelve az utolsó öt év legfontosabb maximum 10 publikációját,
- a jelölt futó pályázatainak rövid leírása,
- oktatási elképzelések rövid leírása,
- kutatási tevékenység rövid leírása, kiemelve az oktatásba való illeszkedést,
- a jelölt részletezze az utolsó öt évben az oktatásban való részvételét,
- egyéb dokumentum, melyet a pályázó a kinevezés szempontjából lényegesnek gondol.

Főiskolai tanár

Oktatói tevékenység Ennek megítélésében a pályázatban bemutatott tevékenységet a felterjesztő felsőoktatási intézmény állásfoglalását is figyelembe véve a Bizottság összeveti mindazzal, amit a felsőoktatási törvény megkövetel, különös tekintettel az alábbiakra: témavezetés szakdolgozat megírásánál, szakok, szakirányok tanterveinek kidolgozása, kiváló hallgatókkal való foglalkozás, vezető-oktatói gyakorlat.

Tudományos tevékenység A törvényben foglalt feltételeken kívül a Bizottság szükségesnek tartja, hogy a pályázó a PhD elnyerése után is rendszeres tudományos tevékenységet folytasson, legyenek szaktudományi, elismert folyóiratban megjelent cikkei és igényes oktatási segédanyagai (tankönyv, jegyzet stb.). Ha a főiskolai tanári pályázatoknál a habilitáció nincs is megkövetelve, a habilitációt a Bizottság pozitívan értékeli.

Publikációs tevékenység, ismertség A Bizottság a jelölt publikációs tevékenységét nem csak az utolsó 10 évre, hanem teljes életpályára vonatkozóan értékeli. A hivatkozásokat, idézettséget, a szakterületének mértékadó körei előtti ismertséget, valamint tevékenységének gyakorlati hatását, alkalmazási lehetőségeit illető feltételeket automatikusan magába foglalja az a követelmény, hogy a pályázó rendszeres tudományos tevékenységet folytasson, tehát legyenek szaktudományi, elismert folyóiratokban megjelent cikkei.

1030 FÖLD- ÉS KÖRNYEZETTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA

Egyetemi tanár

A Bizottság általános kívánalmai: a tudományos teljesítmény tekintetében a pályázat támogatásának egyik feltétele, hogy a jelölt kiemelkedő, nemzetközi szinten is ismert és elismert kutatási tevékenységet végzett, amelyet a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím megszerzésével igazol. A Bizottság kivételes esetekben eltekint a Magyar Tudományos Akadémia doktora címtől,

amennyiben a pályázó tudományos tevékenységét munkásságának leírásával, a publikációs jegyzék beadásával (beleértve az impakt faktort és a hivatkozások számát), a doktori képzésben való részvételének és egyéb egyetemi tevékenységének (pl. diákköri és diplomamunkák irányítása) bemutatásával igazolja. Az oktatási tevékenységet a habilitációs fokozat megszerzése, illetve az egyetemi oktatásban (nem okvetlenül egyetemi alkalmazásban) való részvétel bizonyítja.

Oktatói tevékenység, iskolateremtő hatás. Habilitáció, amely feltételez 5–10 éves rendszeres, bizonyított, magas szintű oktatói gyakorlatot. **További bírálati szempontok:** tudományos műhelyt teremtő hatás, részvétel PhD-képzésben, témavezetés doktori iskolában, a minősített hallgatók száma, tudományos diákköri munka.

Tudományos tevékenység. A Magyar Tudományos Akadémia doktori cím, vagy PhD fokozat és az utóbbi 10 évben megfelelő publikációs tevékenység és idézettség. A megfelelő publikációs tevékenység 25 idegen nyelvű és 25 magyar nyelvű közlemény, valamint 1 magyar vagy idegen nyelven írt kézikönyv. Az idegen nyelvű közleményekből legalább 10 külföldi, referált, impakt faktoral rendelkező folyóiratban jelent meg, ebből egy-egy külföldi könyvfejezet is helyettesíthet. A megkövetelt idézettség önhivatkozásokon kívül 50.

Hazai és nemzetközi ismertség. Hazai és nemzetközi projektekben való részvétel, nemzetközi szakbizottságok, társaságok tagja, szakmai kitüntetések és díjak.

Főiskolai tanár

A főiskolai tanári kinevezés ajánlásának feltétele 5–10 éves rendszeres, bizonyított, színvonalas, felsőoktatásban töltött oktatói és az alábbiakban részletezett tudományos tevékenység. Ezek teljesülését a pályázó a megfelelő információk csatolásával (lásd egyetemi tanárok rovat) igazolja.

Oktatói tevékenység. Legalább 5 év folyamatos oktatói tevékenység.

Tudományos szakmai tevékenység. Részvétel szakok, programok, tárgyak indításában.

Publikációs tevékenység, hivatkozások, idézettség. Az utóbbi 10 évben írt 15 közlemény, amelyből legalább 5 idegen nyelven, külföldön, referált, impakt faktoral rendelkező folyóiratban jelent meg, legalább 1 főiskolai jegyzet, 25 független idézet.

Szakterületének mértékadó körei előtti ismertség. Szakmai és tudományos testületekben való aktív részvétel.

1040 BIOLÓGIA TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA**Egyetemi tanár**

Oktatói tevékenység, iskolateremtő hatás. Többéves felsőoktatási gyakorlat. Az oktatói gyakorlat és kiválóság ismérvei a Bizottság számára: egyetemi tankönyvek, jegyzetek, ismeretterjesztő könyvek írása, továbbá PhD iskolákban megvalósított sikeres oktatói tevékenység, megvédett értekezések témavezetése, előadások és gyakorlatok tartása. Szükséges a PhD, tudományos fokozat megszerzését követően hosszas, bizonyított, aktív iskolateremtő tudományos munkásság, amely során olyan eredmények születtek, amelyek alapul szolgálhatnak diplomamunkák, PhD-értekezések elkészüléséhez. Idegen nyelven történő előadói és publikációs képesség igazolása mellett szükséges a vezetői tapasztalat, valamint korábbi sikeres pályázási tevékenység bemutatása.

Tudományos tevékenység. A tudományos teljesítmény tekintetében a pályázat támogatásának egyik feltétele az MTA doktora cím vagy kivételesen az MTA doktora cím elnyeréséhez szükséges színvonalú tudományos teljesítmény. Ezekben a kivételes esetekben a pályázó teljesítményének megítéléséhez a Bizottság az MTA doktori követelményrendszerét alkalmazza.

Főiskolai tanár

Oktatói tevékenység. Az oktatói gyakorlat igazolására legalább 5 éves sikeres oktatói tevékenységre van szükség, amely kiterjed diákköri, szakdolgozati, pályázati témavezetésre is. A munkásság eredményességét jelezheti még új oktatási módszerek, programok kidolgozásában való aktív részvétel.

Tudományos és publikációs tevékenység. A PhD, tudományos fokozat megszerzését követő sikeres tudományos munka és tevékenység igazolása. A sikeresség minimális követelménye 10 közlemény megjelentetése impakt faktorral rendelkező folyóiratban, illetve 50 független idézet elnyerése.

**1050 ÉPÍTŐMÉRNÖKI, ÉPÍTÉSZMÉRNÖKI ÉS KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI
TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA**

1060 VILLAMOSMÉRNÖKI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA

**1070 ANYAGTUDOMÁNYOK ÉS TECHNOLÓGIÁK, GÉPÉSZETI, KATONAI
MŰSZAKI, AGRÁR MŰSZAKI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA**

Egyetemi tanár

Oktatói tevékenység

Főbb területek:

- ◆ két önálló tantárgy fejlesztése;
- ◆ az alapképzésben a kiváló hallgatókkal való foglalkozás, TDK munkák, diplomatervezés irányítása;
- ◆ alapképzésben jelentős oktatásszervezési tevékenység (szakok, szakirányok tanterveinek kimunkálásában való meghatározó tevékenység);
- ◆ az alap- és posztgraduális képzésben oktatási segédletek, jegyzetek, tankönyvek írása;
- ◆ tanársegédek bevezetése a különféle tantárgyak oktatásába, kutatási témák kiválasztásába;
- ◆ a pályázótól elvárt, hogy a doktori képzésben részt vegyen és doktoranduszok tudományos munkáját irányítsa:
 - a doktori képzésben tantárgyak meghirdetése;
 - doktoranduszok tudományos munkájának eredményes vezetése;
 - doktori iskolában szereplő valamely tématerülethez tartozó oktatási-kutatási programok szervezésében való részvétel.

A fentiekből minimum 3 követelmény teljesítése megkívánt.

Iskolateremtő egyéniség

- ◆ Részvétel doktori képzésben; előadások tartása, témavezetés, vezetésével hányan szereztek PhD fokozatot;
- ◆ kiemelkedő oktatói és pedagógiai hatás, szakok, tantárgyak indításában játszott vezető szerep;
- ◆ környezetében aktív szakmai élet (szemináriumok, konferenciák), erőteljes hazai és nemzetközi publikációs tevékenység;
- ◆ szakmai műhely létrehozása, vezetésével elnyert hazai és nemzetközi pályázatok (az együttműködő munkatársak megjelölésével);
- ◆ új tételek, új módszerek és összefüggések feltárása és ezek széles körű elterjesztése, alkalmazása, megfelelő szakmai teljesítmények fennállása.

Tudományos, publikációs, illetve művészeti alkotó tevékenység

1. Magyar Tudományos Akadémia doktora cím esetén külön bizonyítás nem szükséges.
2. Amennyiben a jelölt a Magyar Tudományos Akadémia doktora címmel és az átlagost jelentősen meghaladó műszaki alkotással nem rendelkezik, a tudományos teljesítmény minimális szintje az utóbbi 10 évben műszaki tudományterületen az alábbi (a Magyar Tudományos Akadémia tudományos osztályai által lefolytatott pozitív habitusvizsgálat, illetve a beadott értekezés pozitív argumentumként jelenik meg az értékelésnél):
 - 2.1. minimum 5 külföldi, idegen nyelvű, lektorált publikáció, amelyből egyszerzős esetben minimum 2 folyóiratbeli cikk, többszerzős esetben minimum 4 folyóiratbeli cikk kell legyen;
 - 2.2. összességében minimum 12 idegen nyelvű publikáció (a fentiekén kívüli lektorált és nem lektorált, külföldi és hazai folyóiratcikk és konferencia kiadványok);
 - 2.3. minimum 5 magyar nyelvű közlemény;
 - 2.4. egyéb munkásság:

könyv		
külföldön megjelent	25	pont,
ittthon idegen nyelven megjelent	20	pont,
magyar nyelven megjelent	10–20	pont,
könyv szerkesztése	5–10	pont
 könyvrészlet, -fejezet	3–6	pont
szerkesztett könyvben cikk	4	pont
egyetemi jegyzet	3	pont
egyetemi segédlet	1	pont
 lektorált külföldi cikk	6	pont
lektorált idegen nyelvű itthoni cikk	4	pont
lektorált magyar nyelvű cikk	2	pont
 nem lektorált külföldi cikk	3	pont
nem lektorált idegen nyelvű itthoni cikk	2	pont
nem lektorált magyar nyelvű cikk	1	pont
 nemzetközi konferencia kiadványban megjelenő anyag		
lektorált	4	pont
nem lektorált	3	pont
 hazai konferencia kiadványban megjelenő anyag		
lektorált idegen nyelvű	3	pont
nem lektorált idegen nyelvű	2	pont
magyar nyelvű	1	pont

kutatási jelentés a jelölt témavezetésével	2	pont
külföldi szabadalom	3	pont
magyar szabadalom	2	pont
egyéb szakmai tudományos előadások (nem publikáltak)		
idegen nyelven	3	pont
magyar nyelven	2	pont

Társszerzők esetében – ha a társszerzők nem adnak ettől eltérő nyilatkozatot – a fenti pontszámokat a szerzők (saját PhD-hallgatókat nem számítva) számával kell elosztani.

Az 2.1–2.3 alatti feltételeket betartva a jelöltnek **minimum 120 pontot** össze kell gyűjtenie ahhoz, hogy a pályázatát érdemben el lehessen bírálni, amennyiben akadémiai doktori címmel nem rendelkezik.

3. Műszaki alkotással pályázók esetén:

3.1. Az „iskolateremtő egyéniség”, valamint a “tudományos, publikációs, illetve művészeti, alkotó tevékenység” kívánalmi kielégítettnek tekintendők a szakmai tevékenységért kapott Kossuth-, Széchenyi-, Állami, illetve Ybl Miklós-díjjal kitüntetett pályázók esetén.

Tervező építész és művészeti tanszékre DLA fokozattal rendelkező pályázók esetében a 3110 Művészeti és mesterképzési bizottság követelményei szerint kell a pályázati anyagot összeállítani.

3.2. A 31 pontban felsorolt díjak hiánya esetén – az építészeti alkotótevékenységet kivéve – a kiemelkedő szakmai tevékenységet legalább egy, a szakterületnek megfelelő, az átlagos műszaki tevékenység színvonalát jelentősen meghaladó alkotás [megvalósult objektum (épület, gép, szoftver stb.)], folyamattervezés, jelentős szakmai tevékenység, kivitelezés vagy termelés megszervezése, stb. teljesítésével kell igazolni. Ezen kívül szükséges még legalább 5, a pályázó önálló tevékenysége alapján létrejött kisebb alkotás (eljárás, stb.). Csapatmunka esetén a pályázó a koncepció kialakításában meghatározó módon kellett, hogy részt vegyen, amelyet a résztvevők nyilatkozatukkal igazolnak. A pályázónak minimum 10 éves szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie. Fentieken kívül a jelölt tevékenységének el kell érnie 60 pontot a 2.4 pont alatti táblázat alapján. Ebben az esetben a 2.1–2.3 alatti publikációs követelmények nem előírtak.

3.3. Az építészeti alkotótevékenység igazolása, ha a pályázó Kossuth- vagy Ybl-díjjal nem rendelkezik:

3.3.1. Alkotó tevékenység

a) Megépült alkotásról megjelent recenzió

külföldi szaklapban	6 pont
magyar építészeti testület által működtetett szaklapban vagy más, a Magyar Építész Kamara által építészeti szaklapnak minősített folyóiratban	2 pont

b) Pályázatokon elért eredmények

nemzetközi pályázaton nyert díj	6 pont
megvétel	5 pont
hazai, országos pályázaton nyert díj	4 pont
megvétel	3 pont
hazai, egyéb pályázaton díj vagy megvétel	2 pont

c) Kiállítások

külföldi kiállításon nyert díj	6 pont
külföldi kiállításon való részvétel	3 pont
hazai egyéni kiállítás	3 pont
hazai kiállításon való részvétel	2 pont

d) Az építésről megjelent publikációk

külföldi könyv	6 pont
külföldi folyóiratcikk	3 pont
hazai könyv	2 pont
hazai folyóiratcikk	1 pont

e) Szakmai díjak

külföldi szakmai díj	6 pont
Steindl Imre-díj	5 pont
Pro Architectura-díj	2 pont
Kós Károly-díj	2 pont
Budapest Építészeti Nívódíja	1 pont
Év Háza fődíja	1 pont

3.3.2 Publikációs tevékenység

A publikációs tevékenységet a „**Tudományos, publikációs, illetve művészeti alkotó tevékenység**” 2.4 fejezete alapján kell figyelembe venni.

Az előírt összpontszám **80**, ebből legalább **60** pont az építészeti alkotótevékenységet leíró fenti jegyzékből szerzendő meg, de az ott megadott öt kategória közül egyikben sem lehet az összpontszám felénél többet beszámítani.

Publikációkkal legalább 12 pontot kell, legfeljebb 20 pontot lehet megszerezni.

Hazai és nemzetközi elismertség

- ◆ Munkáira külföldi és hazai szerzőktől kapott független hivatkozások száma, (a PhD megszerzése utáni időszakra és a teljes munkássági időre vonatkozólag);
- ◆ aktív részvétel hazai, nemzetközi tudományos konferenciákon, fórumokon;

- ◆ elnyert és sikeresen megvalósított hazai és nemzetközi kutatási-oktatási pályázatok irányítása;
- ◆ hazai és nemzetközi szakfolyóiratok szerkesztőbizottsági tagsága;
- ◆ konferenciák szervezésében való részvétel, tudományos bizottsági tagság;
- ◆ kutatási jelentéssel dokumentált színvonalas kutató/fejlesztő tevékenység;
- ◆ külföldi meghívások (vendégoktatói, kutatói munka, konferencián kívüli előadások stb.);
- ◆ Magyar Tudományos Akadémia, különféle kamarák, egyesületek tagsága, vezetői feladatok, bizottságokban kifejtett munka;
- ◆ nemzetközi szakbizottságok, társaságok tagsága, vezetőségi feladatok;
- ◆ részvétel országos szakmai fórumok munkájában;
- ◆ részvétel országos oktatási koncepció kidolgozásában, országos oktatáspolitikai testületek munkájában;
- ◆ szakértői feladatok ellátása;
- ◆ szakmai zsűrik munkájában való részvétel;
- ◆ szakmai kitüntetések, díjak (beleértve pl. a nemzetközi vásáron kapott díjat is);
- ◆ tudományos minősítési eljárásbeli munka.

A fentiekből minimum 4 követelmény teljesítését elvárjuk.

Főiskolai tanár

Oktatói tevékenység. Követelmény legalább 10 éves szakmai és minimum 5 éves felsőoktatási gyakorlat. Elméleti alaptárgyak esetében oktatás, kutatás egyenrangúan kell, hogy szerepeljen a jelölt tevékenységében, míg gyakorlati tantárgyak esetében a 10 évnek a fele legalább az iparban eltöltött idő, illetve ipari feladatok megoldásában való részvétel kell legyen.

Főbb területek:

- ◆ két önálló tantárgy fejlesztése;
- ◆ az alapképzésben a kiváló hallgatókkal való foglalkozás, TDK-munkák, szakdolgozat irányítása;
- ◆ tanársegédek bevezetése a különféle tantárgyak oktatásába, kutatási témák kiválasztásába;
- ◆ alapképzésben jelentős oktatásszervezési tevékenység (szakok, szakirányok tanterveinek kimunkálásában való meghatározó tevékenység);
- ◆ az alap- és posztgraduális képzésben oktatási segédletek, jegyzetek, tankönyvek írása;
- ◆ ipari gyakorlat, vezetői feladatok ellátása.

A fentiekből minimum 3 követelmény teljesítése megkívánt.

Ezen kívül idegen nyelvű előadások megtartása, vagy középfokú állami nyelvvizsga vagy vele egyenértékű nyelvvizsga szükséges.

A Bizottság pozitívan értékeli a habilitáció meglétét.

Publikációs, szakmai művészeti tevékenység, hazai és nemzetközi elismertség

- ◆ Az egyetemi tanári követelményeknél 2.4 alatt szereplő publikációs (írott) tételek alapján minimum 30 pont elérése;
- ◆ szakmai-tudományos testületi vezetőségi tagság;
- ◆ konferenciákon, szimpóziumokon való szereplés;
- ◆ külföldi szakirányú munkavégzés;
- ◆ külföldi meghívások;
- ◆ közéleti szerepvállalás;
- ◆ szakmai folyóiratok szerkesztőbizottsági tagsága;
- ◆ elismert szakmai közéleti tevékenység (tudományos, szakmai testületekben, bizottságokban végzett munka);
- ◆ részvétel országos oktatási koncepció kidolgozásában, országos oktatáspolitikai testületek munkájában;
- ◆ a szakterületen új eljárások, módszerek, innovációk kimunkálása (újítások, szabadalmak stb.),
- ◆ szakmai kitüntetések, díjak (beleértve pl. a nemzetközi vásáron kapott díjat is);
- ◆ külföldi meghívások (konferencián kívüli előadások, szakmai zsűrizés, vendégprofesszori működés stb.).

A fentiekből minimum 4 követelmény teljesítése elvárt.

Az egyetemi tanári pályázatához kérjük csatolni:

- a jelölt legjobbnak ítélt – a PhD-fokozat megszerzése után írt – 10 publikációjának másolatát,
- a szokványos mérnöki megoldásokat meghaladó alkotások bemutatását, kitérve annak egyediségére, a felhasznált elméletekre, eljárásokra, módszerekre,
- akadémiai doktori cím hiánya esetén a habilitációs téziszfüzetet,

a főiskolai tanári pályázatnál

- a jelölt legjobbnak ítélt 10 publikációjának másolatát.

A teljes publikációs tevékenység bemutatásánál kérjük a munkák csoportokba rendezését az alábbiak szerint:

Könyvek:

Folyóiratcikkek		
Idegen nyelven	lektorált	nem lektorált
Külföldi folyóiratban	☐	☐
Belföldi folyóiratban	☐	☐
Magyar nyelven	☐	☐
Konferencia kiadványok	lektorált	nem lektorált

Nemzetközi konf. (idegen nyelven)	☐	☐
Magyar nyelvű konferencia	☐	☐
Egyéb szakmai előadások	Idegen nyelven	Magyar nyelven

1080 KÉMIAI, VEGYÉSZMÉRNÖKI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA

Egyetemi tanár

Oktatói tevékenység. A sikeres habilitáció feltételez legalább 5 év folyamatos és rendszeres oktatói gyakorlatot. Az oktatás és kutatás-szervezés és fejlesztés területén végzett elismert, eredményes tevékenységet a Bizottság figyelembe veszi és értékeli.

Iskolateremtő (tudományos műhelyt teremtő) hatás. A következők értékelendők: szakdolgozati, diákköri munka vezetése, doktori iskolán belül témavezető, egyéb meghatározó szerep a képzésben, tudományos fokozatot szerzett tanítványok irányítása, elnyert pályázatok és abba bevont munkatársak kutatómunkájának vezetése.

Tudományos tevékenység. A tudományos teljesítmény tekintetében a pályázat támogatásának egyik feltétele az MTA doktora cím vagy kivételesen az MTA doktora cím elnyeréséhez szükséges színvonalú tudományos teljesítmény. Ezekben a kivételes esetekben a pályázó teljesítményének megítéléséhez a Bizottság az MTA doktori követelményrendszerét alkalmazza.

Publikációs tevékenység. Az utóbbi 10 év publikációs tevékenysége és az azt megelőző időszak kiemelkedő eredményei, publikációi értékelhetők, melyek pontos bemutatása idézettségi mutatókkal szükséges. Minimális követelmény a szakterületnek megfelelő színvonalú, folyamatos publikációs tevékenység referált nemzetközi folyóiratokban.

Hivatkozások és idézettség. A szakterületen a SCI (Science Citation Index) hozzáférhetősége, használata általános, az idézettségi mutatók, analízis bemutatása elvárható a pályázóktól.

Hazai és nemzetközi elismertség. A hazai és nemzetközi tudományos szakbizottságok, társaságok tagsága, szakmai kitüntetések és díjak, aktív részvétel konferenciákon és a tudományos közéletben elvárhatók és értékelendők.

Főiskolai tanár

Oktatói tevékenység. Folyamatos és rendszeres oktatói gyakorlat szükséges. Az eredményes oktatás-szervező és fejlesztő tevékenység hangsúlyosan értékelendő.

Tudományos tevékenység. Rendszeres kutatói vagy ipari gyakorlat a fokozatszerzést követően is elvárható.

Tudományos szakmai tevékenység gyakorlati hatása, alkalmazási lehetőségei.
Bizonyítható, dokumentált eredményesség a szakterületen.

Publikációs tevékenység. Az utolsó 10 év publikációs tevékenysége.

Hivatkozások és idézettség, szakterületének mértékadó körei előtti ismertség.
Számottevő és értékelhető legyen. Ennek ismérvei, pl. a szakmai testületekbe való meghívás, elismert szakmai közéleti tevékenység, szakmai kitüntetések.

1090 INFORMATIKAI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA**Egyetemi tanár****Oktatói, tudományos tevékenység és nemzetközi elismertség**

Teljesítettnek tekintendő,

- ha a jelölt **akadémiai doktori fokozattal** rendelkezik (*műszaki tudományokból vagy matematikából, vagy fizikából, vagy kémiaiából*) és **informatikából nemzetközileg ismert és elismert**; vagy
- ha a jelölt beadta a Magyar Tudományos Akadémia **doktori** disszertációját (*műszaki tudományokból, vagy matematikából, vagy fizikából vagy kémiaiából*), és az illető tudományos osztály a **habitusvizsgálatot pozitív eredménnyel lezárta**, és a jelölt **informatikából nemzetközileg ismert és elismert**.

Minden **egyéb esetben** az akadémiai doktori fokozattal *egyenértékű tudományos tevékenységet* kell igazolni. A **publikációk összpontszáma a „Publikációs tevékenység” rovatban megadott táblázat szerint legalább 70, a publikált hivatkozások száma legalább 40.**

Az oktatói, vezetői alkalmasság szempontjából nyomatékkal esik latba mások tényleges tudományos vezetése, de ennek hiánya nem kizáró ok. Ezenkívül azt is figyelembe kell venni, hogy volt-e a jelölt doktoranduszvezető, vagy vezetett-e csoportos tudományos kutatást, de ennek hiánya nem kizáró ok.

Kiemelkedő elismertségnek tekintendő a szakmai tevékenységért kapott Kossuth-, Széchenyi-, Állami vagy Eötvös-díj.

Publikációs tevékenység. A következő pontozási táblázat alapján **kizárólag informatika specifikus** (diszkrét matematika, numerikus módszerek, számításelmélet, algoritmus- és bonyolultságelmélet, adatstruktúrák, programozási nyelvek, strukturált programozás, adatbázis-kezelés, operációs rendszerek, szoftvertechnológia, számítógép-architektúrák, számítógépes és távközlő hálózatok, számítógépes grafika és képfeldolgozás, adatbiztonság, információ- és kódelmélet, megbízhatóság, mesterséges intelligencia) **műveket lehet figyelembe venni.**

Külföldön megjelent szakkönyv	25	pont
Itthon megjelent idegen nyelvű szakkönyv	20	pont
Magyar nyelvű szakkönyv	10	pont
Külföldön megjelent könyvrész, -fejezet	6	pont
Külföldön szerkesztett könyvben cikk	4	pont
Egyetemi jegyzet	3	pont
Lektorált folyóiratcikk		
külföldön	6	pont
itthon idegen nyelven	4	pont
magyar nyelven	2	pont
Lektorált nemzetközi konferencia kiadványban előadás	4	(max. 30 pont)
Külföldön is megadott szabadalom	3	(max. 10 pont)

Társszerzők esetében – ha a társszerzők nem adnak ettől eltérő nyilatkozatot – a fenti pontszámokat a szerzők számával kell elosztani.

A Bizottság a jelölt publikációs tevékenységét nemcsak az utolsó 10 évre, hanem teljes életpályájára vonatkozóan értékeli.

Főiskolai tanár

Oktatói, tudományos és szakmai tevékenység, publikációk, ismertség. Követelmény, hogy a jelölt vagy **tudomány kandidátusa fokozattal, vagy PhD fokozattal** (*műszaki tudományokból, vagy matematikából, vagy fizikából, vagy kémiából*) **rendelkezze.** A tudományos vezetés alkalmasságának megítéléséhez a jelölt mutassa be tudományos vezetésének bizonyítékait (pl. pályázataiban résztvevők listája, kimagasló munkáiban mások részvétele stb.). Követelmény az is, hogy az informatika szakterületeinek széles körű és mélyreható ismeretét publikációkkal igazolja, továbbá a **publikációk összpontszáma** (az egyetemi tanári kinevezések szempontrendszeréhez megadott „**Publikációs tevékenység**” rovat táblázat szerint) **legalább 35, illetve a publikált hivatkozások száma legalább 20 legyen.**

Ezenkívül a Bizottság értékeli a következő tevékenységeket:

- jelentős oktatásszervezési tevékenység (új szakok, modulok, szakirányok, stb. előterjesztésének és bevezetésének irányítása);
kutatási jelentéssel dokumentált színvonalas kutató/fejlesztő tevékenység;
elnyert és sikeresen megvalósított pályázatok irányítása;
elismert szakmai közéleti tevékenység (tudományos, szakmai testületekben, bizottságokban végzett munka);
szakmai kitüntetések és díjak (beleértve pl. a nemzetközi vásáron kapott díjat is), szakmai alkotásainak méltatása;
a szakterületen új eljárások, módszerek, innovációk kimunkálása (újítások, szabadalmak, stb.);
tudományosan megalapozott alkotás, illetve tevékenység: technológia, eljárás, szoftver kidolgozása, szakvélemények készítése, stb.
alkotó (tervező) tevékenysége kiemelkedő, sajátos jellegének összefoglaló ismertetése;
szakkönyv, tankönyv, jegyzet írása, ill. abban való részvétel;
külföldi meghívások (konferencián kívüli előadások tartására, vendégprofesszori működésre, stb.);
szakmai folyóiratok szerkesztőbizottságának tagja;
részvétel konferenciák tudományos bizottságaiban;
részvétel országos oktatási koncepció kidolgozásában, országos oktatáspolitikai testületek munkájában.

A felsorolt tevékenységek közül legalább négyet teljesíteni kell.

2010 ORVOSTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA

Az egyetemi és főiskolai tanári kinevezésre való alkalmasság megítélésénél az oktatói és a tudományos tevékenység mellett egyes (gyakorlati) tudományterületeken magas szintű szakmaspecifikus alkotó tevékenység is követelmény.

Egyetemi tanár

Oktatói tevékenység, iskolateremtő hatás. Az oktatási tevékenység a habilitációval részben értékeltnak tekinthető. További feltétel a doktorandusz képzésben, illetve a szakorvosképzésben való részvétel, eredményes PhD-vezetői munka (legalább egy PhD-t eredményezett témavezetéssel kell bizonyítani).

Tudományos tevékenység. *Az elméleti orvostudományi és az elméleti gyógyszerésztudományi tudományszakokon a tudományos tevékenység értékelésekor az akadémiai doktori cím vagy az akadémiai doktori habitusvizsgálat követelményeinek való megfelelés az elvárt követelmény.*

*A klinikai (gyakorlati) orvostudományi és a gyakorlati gyógyszerésztudományi tudományszakokon a tudományos tevékenység megítélésékor minimális követelményként a Magyar Tudományos Akadémia Orvosi Tudományok Osztálya számszerűsített tudománymetriai (publikációs) követelményeinek 2/3-át kell teljesíteni. Ezeken a területeken a szakmaspecifikus alkotótevékenység értékeléséhez meg kell kérni az illetékes orvostudományi, illetve gyógyszerésztudományi szakmai kollégiumok véleményét. A tudományos és a szakmaspecifikus alkotó tevékenységet **együtt kell értékelni.***

A minimális publikációs követelmények impakt faktor összeg meghatározásához tájékoztatásul az elméleti és a gyakorlati tudományszakokon az alábbi táblázatot közöljük.

(Idézettségi követelmény: A klinikai szakterületeken 50, az elméleti szakterületeken 120 a minimális idézettségi összeg, önidézetek nélkül.)

A pályázó legalább 6 olyan közlemény első szerzője legyen, amelynek impakt faktora nagyobb, mint 1.

Szakterület	Impakt faktor összeg
Klinikai tudományterületek (kivéve az alábbiakat)	20
Andrológia	15
Dermatológia	15
Gerontológia	15
Infektológia	15
Nőgyógyászat	15
Oxyológia	15
Parazitológia	15
Pulmonológia	15
Radiológia	15
Reumatológia	15
Sportorvostan	15
Szemészet	15
Urológia	15
Addiktológia	10
Fogászat	10
Klinikai pszichológia	10
Orr-fül-gégészet	10
Orthopédia	10
Orvosi informatika	10
Rehabilitáció	10
Trópusi medicina	10

Szakterület	Impakt faktor összeg
Elméleti tudományterületek (kivéve az alábbiakat)	40
Megelőző orvostan, népegészségügy	20
Biokémia, molekuláris biológia	60
Genetika, örökléstan	60
Idegtudományok	60
Immunológia	60
Sejtbiológia	60
Viroológia	60

Főiskolai tanár

Oktatói tevékenység. A megítélésénél értékelendő szakmai összefoglalók, oktatási segédletek, tankönyv, jegyzet írása.

Tudományos tevékenység. A tudományágához, szakterületéhez tartozó publikációs teljesítmény a kinevezést megelőző 10 év alatt.

A szakmaspecifikus tevékenység értékelésénél fontos az igazolt szakmai jártasság, ha a pályázó alapképzettsége nem azonos a kinevezés szerint oktatandó szakkal. Szakmaspecifikus tevékenység területén követelmény a részvétel új eljárások, módszerek kimunkálásában, bevezetésében, készség a szakma fejlesztésére.

2020 AGRÁRTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA**Egyetemi tanár**

Oktatói tevékenység és iskolateremtő hatás. A jelölt megfelelő oktatói gyakorlatot bizonyítson. Az iskolateremtő hatás 15 pontos teljesítménnyel igazolható, ebből PhD témavezetés (folyamatban): 2 pont, sikeresen védett: 4 pont, PhD-programvezető: 6 pont.

Tudományos teljesítmény. A tudományos fokozat, a PhD megszerzésétől eltelt idő alatt végzett tudományos munka bemutatása, a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím, vagy PhD/CSc (CSc – a tudományok kandidátusa) és a tudományok doktora habitusvizsgálat követelményének megfelelő szintű teljesítmény.

Szakmaspecifikus alkotás. A bizottság figyelembe veszi azt a szakmai-tudományos alkotómunkát, amely a pályázó tevékenységébe tartozó szakmaspecifikus alkotás, amennyiben ilyen előfordul (pl. az interdiszciplináris tudományokban). A döntéshozatal során a hazai (5 pont) és külföldi szabadalmakat (10 pont), a minősített állat- és növényfajtákat (hazai 7, külföldi 15 pont), a szoftverfejlesztést, állat- és növényorvosi eszközöket, a dokumentált műszaki alkotásokat vagy farmakológiai vizsgálati módszereket (4-4 pont), és azok értékben kifejezhető gazdasági jelentőségét mérlegeli. A megjelölt pontszámok 100% szerzői arány esetére vonatkoznak. Kiemelkedő tevékenységnek minősül a 20 pontot elérő pályázó.

Publikációs tevékenység. Az utolsó 10 év publikációs tevékenységének minimális pontszáma 50, ami adódik a publikációk kumulatív impakt faktorából (x10), valamint az alábbi pontokból: 1 pont: nem IF cikk, magyar nyelvű proceeding, jegyzet- és tankönyvrészlet; 5 pont: nemzetközi, idegen nyelvű tud. konferencia proceeding, hazai tud. könyv szerkesztése, jegyzet és tankönyv; 10 pont: magyar nyelvű tud. könyv, idegen nyelvű tankönyv, idegen nyelvű tud. könyvrészlet, nemzetközi idegen nyelvű tud. könyv szerkesztése; 20 pont: idegen nyelvű tud. könyv.

Hivatkozások és idézettség. Legalább 50 hivatkozás szükséges, önhivatkozás nélkül (50 pont).

Hazai és nemzetközi ismertség. Legalább 15 pont szükséges, ebből 2 pont: Magyar Tudományos Akadémia bizottságának tagja, hazai tudományos társaság tisztségviselője, tudományos konferencia szervezőbizottságának tagja, Magyar Tudományos Akadémia doktori értekezés bírálója; 5 pont: hazai tudományos folyóirat szerkesztőbizottságának tagja, külföldi tudományos társaság tisztségviselője; 10 pont: Magyar Tudományos Akadémia vagy országos szakmai bizottság tisztségviselője, külföldi folyóirat szerkesztőbizottsági tagja.

Minimálisan elérendő összes pontszám: (iskolateremtő hatás+szakmaspecifikus alkotás +publikáció+idézettség+ismertség) = 130 pont.

Főiskolai tanár

Oktatói és/vagy szakmai tevékenység. A jelölt megfelelő, folyamatos, magas szintű, felsőoktatásban eltöltött oktatói és szakmai gyakorlatot bizonyítson.

Tudományos, szakmai tevékenység. Ezen tevékenység gyakorlati hatása, alkalmazási lehetőségei – az egyetemi tanári követelményekben felsorolt szakmaspecifikus alkotások, azok bizottsági véleményezése. Kiemelkedő eredménynek minősül a 15 pontot elérő pályázó eredménye. A PhD fokozat megszerzésétől számítva minimum további hároméves tevékenység szükséges.

Publikációs tevékenység. Az utóbbi 10 év publikációs tevékenységének értéke 30 pont az egyetemi tanári követelményekben megadott szempontok szerint.

Hivatkozások és idézettség. Legalább 20 hivatkozásra van szükség, önhivatkozás nélkül (20 pont).

Minimálisan elérendő pontszám (szakmaspecifikus alkotás+publikáció+idézettség)=65 pont.

Megjegyzések:

1. Az értékelés kiindulópontja a Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományi Osztályának a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím megszerzéséért végzett eljárásában alkalmazott habitusvizsgálat, amely az SCI-re alapozott publikációs impakt faktorra épül, és mint objektív mérőszám nemzetközileg is összehasonlítható értékelést biztosít. Más követelményrendszerrel való kompatibilitás érdekében szükséges az IF érték 10-szeres szorzóval történő módosítása. Így például egy nem IF-es folyóiratcikk súlyfaktora 1, míg az Agrárosztály a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím habitusvizsgálatában 0,1. Ezzel a módosítással mindkét követelményrendszerrel összevethető az értékelés.

2. Tudományos folyóiratnak tekinthető és fogadható el a szerkesztőbizottsággal rendelkező folyóirat. A tudományos publikáció, könyv, könyvrészlet, elektronikus publikáció kéziratát legalább egy lektor véleményezte. A konferencia és egyéb értékelhető publikáció ISBN vagy ISSN számmal rendelkező kiadványban jelent meg. Az egyéb, tudományos kiadványt két bíráló lektorálta. Egyoldalas absztrakt nem számít konferenciakiadványnak.
3. Nemzetközi konferenciának az minősül, amelyiknél a hivatalos nyelv valamilyen világnyelv, és az előadók legalább egyharmada külföldi.
4. A hivatkozások közül csak a nyomtatásban megjelent hivatkozások vehetők figyelembe, disszertációban való hivatkozás nem értékelhető hivatkozásként. Az önhivatkozás, társszerző hivatkozása nem számít. Az összpontszám kiszámításakor a publikációk és a szakmaspecifikus alkotások pontszámai helyettesíthetik az idézettség pontszámát.
5. A szabadalmak, a növény- és állatfajták nemesítése és honosítása során a pontszámot a feltalálók és a nemesítők részaránya alapján kell figyelembe venni. A pontok felosztása a társszerzők között vonatkozik a többi szakmaspecifikus alkotásra is (technológiai fejlesztés, műszaki alkotás, farmakológiai vizsgálati módszer, új diagnosztika adaptációja, új gyógyító eljárás, oktatási módszertani újítás, oktatói CD, szoftverfejlesztés).
6. A szakmaspecifikus alkotások felsorolásakor (pl. műszaki alkotás, új fajta és eljárás esetén) szükséges feltüntetni annak gazdasági és/vagy társadalmi hasznosságát, hazai és külföldi elterjedtségét, az alkotásból származó pénzbevétel összegét. A hasznosított, jelentős gazdasági eredményt adó szakmaspecifikus alkotások többletpontot kapnak a szakbizottságtól. Szabadalom attól az időponttól tüntethető fel, amikor azt a Magyar Szabadalmi Hivatal közzétette, vagy hasznosítása megkezdődik.
7. Nem számít tudományos publikációnak többek között a szakvélemény, a szakértői tevékenységből készített jelentés, beszámoló, úti jelentés, tudományos vagy más jellegű pályázati jelentés, ismeretterjesztő cikk, marketing, propaganda kiadvány stb.

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK TUDOMÁNYTERÜLETÉNEK ÖSSZEVONT SZAKBIZOTTSÁGA

A tudományos teljesítmény jellemzésére alkalmas meghatározások részletezése:

Folyóirat, sorozat szerkesztője	hazai nemzetközi
Folyóirat, sorozat szerkesztőbizottsági tagság	hazai nemzetközi
Tudományos műhely, iskola, kutatócsoport vezetése	
Kongresszus, konferencia szervezője	hazai nemzetközi
Kongresszus, konferencia-előadás (meghívott, szervezőtitkára)	hazai nemzetközi
Országos testület (MAB, FTT, OTKA, MTA tudományos bizottság) tisztségviselője, tagja	

Tudományos társaság tisztségviselője, vezetőségi tagja		hazai nemzetközi
MTA doktori, az egyetem habilitációs, doktori cselekményben való opponensi, bizottsági tagi részvétel		
Könyv lektorálása (kiadó megnevezése)		hazai nemzetközi
Nemzetközi tudományos testület tagja		
Egy hónapnál hosszabb külföldi tanulmányutak alatt, felsőoktatási intézményben tartott előadás, oktatás, illetve mértékadó tudományos körök előtt tartott előadás	hazai forrásból külföldi forrásból előadások	száma összes tartama száma összes tartama száma
Konferencia előadó	ittthon külföldön	lektorált nem lektorált
Vendégelőadó	ittthon külföldön	időtartam időtartam
Meghívott külföldi kutatók	magyarországi tartózkodás	száma összes tartama

Tudományos utánpótlás képzésére vonatkozó adatok:

Doktori iskola vezetése, részvétel	hallgatók száma
Témavezetésével megvédett PhD-értekezések	vezető résztvevő
Doktori értekezés témavezetés	hallgatók száma
Doktori képzésbe fölvetett hallgatói	hallgatók száma

3010 GAZDÁLKODÁS-, SZERVEZÉS- ÉS KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA

Egyetemi tanár

Oktatói tevékenység, iskolateremtő egyéniség, elismertség. Folyamatos, bizonyított és kiemelkedő oktatási tevékenység, fontos szaktárgy oktatása, elismert pedagógiai munka. Bizonyított előadási készség az Európai Unió hivatalos nyelveinek legalább egyikén, vendégprofesszor külföldi egyetemeken, rendszeres oktatás doktori képzésben.

Tudományos tevékenység. A tudományos teljesítmény tekintetében a pályázat támogatásának egyik feltétele az MTA doktora cím vagy kivételesen az MTA doktora cím elnyeréséhez szükséges színvonalú tudományos teljesítmény. Ezekben a kivételes esetekben a pályázó teljesítményének megítéléséhez a Bizottság az MTA doktori követelményrendszerét alkalmazza.

Főiskolai tanár

Oktatói tevékenység. Folyamatos, bizonyított és kiemelkedő oktatási tevékenység, egy tárgy oktatása. Elismert pedagógiai munka. Bizonyított előadási készség az Európai Unió hivatalos nyelveinek legalább egyikén. Oktató, tudományos vagy szakmai tevékenységével igazolta, hogy alkalmas a hallgatók, a tanársegédek tanulmányi, tudományos munkájának vezetésére.

Tudományos-szakmai, publikációs tevékenység, idézettség, ismertség.

- Szakmai tevékenysége kiemelkedő és szakterületének mértékadó körei előtt ismert.
- Publikációk rangos, széles olvasótáborral rendelkező (lektorált) nemzetközi és hazai folyóiratokban (legalább 1 nemzetközi, 4 hazai).
- Legalább egy önálló szakkönyv vagy ezzel egyenértékű könyvrészek.
- Legalább 10 különböző hivatkozás.
- Részvétel hazai kutatásokban, folyamatos és dokumentált részvétel a tudományág szervezeteiben, testületeiben.
- Részvétel a tudományos minősítésben.
- Meghívások konferenciákra, pályázatok elbírálására való felkérés.

3020 ÁLLAM-, JOG- ÉS POLITIKATUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA**Egyetemi tanár**

Oktatói tevékenység. A sikeres habilitáció feltételez legalább 5 év folyamatos és rendszeres oktatói gyakorlatot. Egységesen igényes habilitációs követelmények szükségesek mind az állam- és jogtudományok, mind a politikatudományok területén.

Iskolateremtő (tudományos műhelyt teremtő) hatás. Doktori iskola vezetése, vagy meghatározó szerep a képzésben, doktoranduszok, tudományos fokozatot szerzett tanítványok, elnyert pályázatok és abba bevont munkatársak értékelendők.

Tudományos fokozat/cím. A Magyar Tudományos Akadémia doktora cím megléte a pályázó szakmai, tudományos kiválóságának egyik ismérve. Ennek hiányában a pályázó tudományos publikációs tevékenysége bizonyítja legalább tíz év eredményes tudományos alkotó munkáját, megfelelő hazai és nemzetközi ismertségét.

Publikációs tevékenység. Minimumkövetelmény az utóbbi 10 évben a szakterületnek megfelelő színvonalú, folyamatos publikációs tevékenység referált folyóiratokban. Legalább 2 elméleti monográfia. Az egyik monográfia helyett elfogadható elméleti jellegű, több egyetemen használt tankönyv, vagy nemzetközileg elismert külföldi folyóiratban közölt monografikus tanulmány is.

Hivatkozások és idézettség. A publikációs listák érdemben csak a hivatkozások jegyzékével együtt értékelhetők.

Hazai és nemzetközi ismertség. A megfelelő idézettség mellett hazai és nemzetközi tudományos szakbizottságok, társaságok tagsága, szakmai kitüntetések és díjak, aktív részvétel konferenciákon és a tudományos közéletben elvárhatók és értékelendők.

Főiskolai tanár

Oktatói tevékenység. Folyamatos és rendszeres oktatói gyakorlat szükséges. Az eredményes oktatás-szervező és -fejlesztő tevékenység értékelhető.

Publikációs tevékenység. Az utóbbi 10 év publikációs tevékenysége számottevő és értékelhető legyen, olyan, melynek eredményeképpen a szakterület mértékadó körei előtt ismertté vált már a pályázó. Ennek ismérvei, pl. a szakmai testületekbe való meghívás, elismert szakmai közéleti tevékenység, szakmai kitüntetések, díjak stb. A publikációs listák érdemben csak a hivatkozások jegyzékével együtt értékelhetők.

Tudományos, szakmai tevékenységének gyakorlati hatása, alkalmazási lehetősége.
Bizonyítható, dokumentált eredményesség a szakterületen.

3030 SZOCIOLÓGIATUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA

Egyetemi tanár

Oktatói tevékenység. Lehetőleg 5–10 év folyamatos és rendszeres oktatói gyakorlat elvárható. Elismert eredményes tevékenység az oktatás és kutatás-szervezés és fejlesztés területén figyelembe vehető, értékelhető.

Iskolateremtő (tudományos műhelyt termő) hatás. Doktori iskola vezetése, vagy meghatározó szerep a képzésben, doktoranduszok, tudományos fokozatot szerzett tanítványok, elnyert pályázatok és abba bevont munkatársak értékelendők.

Tudományos tevékenység. A Bizottság értékeli a tudományos fokozat (PhD) megszerzése után a folyamatos, rendszeres tudományos és oktatói tevékenységet.

A Magyar Tudományos Akadémia doktora cím megléte a pályázó szakmai, tudományos kiválóságának egyik ismerte. Ennek hiányában tudományos publikációs tevékenysége bizonyítja legalább tíz év eredményes tudományos alkotó munkáját, megfelelő hazai és nemzetközi ismertségét.

Publikációs tevékenység. Az utóbbi 10 év publikációs tevékenysége és az azt megelőző időszak kiemelkedő eredményei, publikációi értékelhetők. Számottevő publikációs teljesítménynek minősíthető a legalább 20, ismert szakfolyóiratban megjelent közlemény vagy könyvrészlet – ebből legalább 5 idegen nyelvű, nemzetközi folyóiratban –, s legalább 2 megjelent könyv.

Hivatkozások és idézettség. Bár a szakterületen a SSCI (Social Science Citation Index) hozzáférhetősége, használata nem általános, a kialakult gyakorlatnak megfelelően azonban a – teljes tudományos pályafutás alatti – belföldi és külföldi hivatkozások listája a publikációs jegyzékkel együtt csatolható.

Hazai és nemzetközi ismertség. A hazai és nemzetközi tudományos szakbizottságok, társaságok tagsága, szakmai kitüntetések és díjak, aktív részvétel konferenciákon és a tudományos közéletben elvárható és értékelendők.

Főiskolai tanár

Oktatói tevékenység. Lehetőleg 5–10 év folyamatos és rendszeres oktatói gyakorlat szükséges. Az eredményes oktatás-szervező és -fejlesztő tevékenység hangsúlyosan értékelhető.

Tudományos tevékenység. A Bizottság értékeli a PhD-fokozat megszerzése után végzett rendszeres oktató-kutató tevékenységet.

Publikációs tevékenység. Az utóbbi 10 év publikációs tevékenysége számottevő és értékelhető legyen, olyan, melynek eredményeképpen a szakterület mértékadó körei előtt ismertté vált már a pályázó. Ennek ismérvei, pl. a szakmai testületekbe való meghívás, elismert szakmai közéleti tevékenység, szakmai kitüntetések, díjak stb.

Tudományos, szakmai tevékenység gyakorlati hatása, alkalmazási lehetőségei. Bizonyítható, dokumentált eredményesség a szakterületen.

3040 HADTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA**Egyetemi tanár**

Oktatói tevékenység. Lehetőleg 5–10 év szakmai és/vagy oktatási gyakorlat, ebből minimum 5 év felsőoktatási gyakorlat szükséges. A Bizottság értékeli az eredményes tevékenységet az oktatás, kutatás-szervezés és fejlesztés területén.

Iskolateremtő hatás. Doktori iskola vezetése, vagy meghatározó szerep a képzésben, doktoranduszok, tudományos fokozatot szerzett tanítványok, elnyert pályázatok, sikeresen lezárt nemzetközi K+F projektek vezetése, illetve részvétel. A tudományos vezetésre való alkalmasság megítélése során a Bizottság pozitívként értékeli a jelölt vezetési gyakorlatát a tudomány- és rendszerszervezésben.

Tudományos fokozat/cím. Ha a pályázó a Magyar Tudományos Akadémia doktora, akkor az a tudományos kiválóság elismerése, egyébként e címmel egyenértékű tudományos tevékenységet kell felmutatnia. Ennek megítélése:

A követelmény teljesítéséhez legalább 10 éves szakmai vagy oktatói gyakorlat, ebből minimum 5 év felsőoktatási gyakorlat szükséges.

A követelmény teljesítettnek tekintendő a szakmai és tudományos tevékenységért kapott köztársasági elnöki, kormány- és miniszteri szintű díjjal kitüntetett pályázók esetében.

A követelmény teljesítéséhez a kiemelkedő szakmai tevékenységet egy, az átlagos színvonalat meghaladó, és öt, a hadtudományok, katonai műszaki tudományok, a rendvédelem szakterületét érintő kisebb alkotás, pl.

- új hadi-, biztonságtechnikai eszköz megvalósításával;
- új technikai vagy minőségbiztosítási rendszer kidolgozásával;
- új kiképzési módszerek tűzvezetési, felderítési, felismerő, rejtjelző, informatikai rendszer koncepció kidolgozásával;
- a nemzetközi szakirodalomban publikáltak hazai adaptálási lehetőségének feltárásával;
- a katonai műszaki-gazdasági összefüggések alapján egyes fejlesztési korszerűsítési koncepciók, beszerzési tenderek, elvek kidolgozásával;
- az ENSZ-, a NATO- és az EU-elvárásokkal és szabályzatokkal ekvivalens kompatibilis védelmi, rendvédelmi környezet és katasztrófavédelmi szervezeti struktúrák, hadműveleti-harcászati eljárásai, alkalmazási és vezetési rendszerelvek kidolgozásával és létrehozásával;
- a honvédelmi alapelvek és a szövetségesi elvárásoknak megfelelő új doktrínák, valamint rendszertervek csapatpróbák és kísérletek kidolgozásával, irányításával kell igazolni.

Az alkotások a pályázó önálló tevékenységének eredményei kell legyenek, illetve csapatmunka esetében a pályázónak a koncepció kialakításában meghatározó részvétele szükséges.

A fentiekén kívül a követelmény teljesítéséhez a jelölt publikációs tevékenységét – az értékelő táblázat alapján – az utolsó tíz év legjelentősebbnek ítélt tudományos írásaival (cikk, értekezés, tanulmány, jegyzet, előadás, könyv stb.) kell igazolnia és az értékelő táblázat alapján legalább 40 ponttal kell hitelesítenie.

Publikációs tevékenység, szakmai kiválóság. A kiemelkedő szakmai tevékenység mutatójaként a szakterület sajátosságait figyelembe vevő, mellékelt táblázat szerint legalább 40 pont elérése szükséges. (Ez pl. 2 szakkönyv, vagy 5 nemzetközi tudományos folyóiratban megjelent cikk és 10 hazai, magyar nyelvű, vagy 5 idegen nyelvű közlemény, 10 konferencia-előadás, 5 magyar szabadalom esetén teljesül. Külföldi, illetve hazai szabadalommal azonos módon értékelhetők a szakmai alkotások, mint pl. megvalósult technikai eszköz, végrehajtott szervezetfejlesztés, jelentős, elfogadott koncepció, elv, terv, stb.) Kiemelkedő munkásságot jelez a szakmai és tudományos tevékenységért kapott állami elismerés, kitüntetés, díj.

Hivatkozások és idézettség. A szakterületen az idézettség figyelése, hivatkozások nyilvántartása, SCI (Science Citation Index) vagy SSCI (Social Science Citation Index) hozzáférhetősége, használata egyáltalán nem általános, az idézettségi mutatók, analízis bemutatása nem várható el a pályázóktól.

Hazai és nemzetközi ismertség.

A követelmény teljesítésének pozitív megítéléséhez az alábbiakat lehet figyelembe venni:

- szakmai, tudományos testületi tagság;
- külföldön, illetve nemzetközi fórumokon tartott előadások;
- külföldi szakmai meghívások;
- tudományos folyóirat szerkesztése;
- tudományos társaságokban tisztségviselés;
- tudományos konferencia szervezése;
- szakmai kitüntetések, díjak.

Főiskolai tanár

Oktatói tevékenység. A pozitív megítéléshez bizonyított, folyamatos szakmai és/vagy oktatási gyakorlat, ebből legalább 4 év folyamatos és rendszeres felsőoktatási gyakorlat szükséges. Az eredményes oktatás-szervező és -fejlesztő tevékenység, mint új szakok, modulok, szakirányok, stb. előterjesztésének és bevezetésének irányítása, hangsúlyosan értékelhető.

A tanulmányi és tudományos munka vezetésére való alkalmasság megítélése.

A tudományos vezetésre való alkalmasság megítélése során pozitívumnak számít, ha a jelöltnek van vezetői gyakorlata a tudomány- és rendszerszervezésben, vagy tudományosan megalapozott szakmai, fejlesztési, alkalmazási koncepciók, rendszertervek, szabályzat, doktrína, kiképzési, fenntartási rendszer kidolgozások irányításában.

Publikációs tevékenység. A szakterület széles körű ismeretét bizonyítandó, a publikációs tevékenységnek a mellékelt táblázat mutatói alapján legalább 20 ponttal értékelhetőnek kell lenni.

Szakmai tevékenység.

A pozitív megítéléshez bizonyított, folyamatos szakmai és/vagy oktatási gyakorlat, ebből legalább 4 év felsőoktatási gyakorlat szükséges. A jelöltnek szakterülete széles körű ismeretét publikációkkal kell igazolni. Ezenkívül pozitívan értékelendők a következő tevékenységek:

- kutatási jelentéssel dokumentált, színvonalas K+F tevékenység;
- jelentős oktatásszervezői tevékenység (új szakok, modulok, szakirányok, stb. előterjesztésének és bevezetésének irányítása);
- elnyert és sikeresen megvalósított pályázatok irányítása;
- elismert szakmai közéleti tevékenység;
- szakmai kitüntetések és díjak, szakmai alkotásainak elismerése;
- a szakterületen új eljárások, módszerek kimunkálása;
- a védelmi szektor fejlesztését, alkalmazását érintő tudományosan megalapozott tervek, elvek, alkalmazási koncepciók kidolgozása;
- szakkönyv, tankönyv, jegyzet írása, illetve abban való részvétel;
- külföldi meghívások (konferencián kívüli előadások, vendégprofesszori működés stb.);
- tagság szakmai folyóiratok szerkesztőbizottságában;
- részvétel konferenciák tudományos bizottságaiban, szakmai zsűrikben;
- részvétel a védelmi szektort országosan érintő oktatási koncepció kidolgozásában, oktatáspolitikai testületek munkájában.

A felsorolt tevékenységek közül legalább négyet teljesíteni kell.

A szakmai testületekbe való meghívás, elismert szakmai közéleti tevékenység, szakmai kitüntetések, díjak, szakmai alkotások elismerése stb., vagyis bizonyítható, dokumentált eredményesség a szakterületen.

A hadtudományi publikációs tevékenység értékpontjai

Szakkönyv, tankönyv	8–20	pont
Könyvrész, - fejezet	3–6	pont
Szerkesztett könyvben cikk	4	pont
Egyetemi, főiskolai jegyzet (nyomtatott vagy elektronikus)	4–6	pont
Tudományos folyóiratban cikkek		
Lektorált		
külföldön	6	pont
itthon idegen nyelven	4	pont
magyar nyelven	2	pont
Nem lektorált		
külföldön	3	pont
itthon idegen nyelven	2	pont
magyar nyelven	1	pont
Nemzetközi konferenciakiadványban megjelent		
idegen nyelvű konferencia-előadás (lektorált)	4	pont
idegen nyelvű konferencia-előadás (nem lektorált)	3	pont
Hazai konferenciakiadványban megjelent		
idegen nyelvű konferencia-előadás	2	pont
magyar nyelvű konferencia-előadás	1	pont
Külföldi szabadalom	3	pont
Magyar szabadalom	2	pont
Műszaki leírás, dokumentáció	2	pont
Szaktanulmány	3–6	pont

3050 TÖRTÉNELEM-, NÉPRAJZ- ÉS KULTURÁLIS ANTROPOLÓGIAI, MŰVÉSZET- ÉS MŰVELŐDÉSTÖRTÉNETI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA

Egyetemi tanár

Oktatói tevékenység. A tudományterület több önálló kérdéskörében folyamatosan, magas színvonalú egyetemi előadások tartása; az előadások tankönyvként történő publikálása.

Iskolateremtő (tudományos műhelyt teremtő) hatás.

Főbb szempontok:

- elnyert hazai és nemzetközi pályázatok és abba bevont munkatársak száma;
- részvétel doktori iskolában (vezető résztvevő);
- témavezetésével megvédett PhD értekezések;
- doktori értekezés témavezetése (hallgatók száma);
- doktori képzésbe fölvetett hallgatói (hallgatók száma).

Tudományos fokozat/cím.

A Magyar Tudományos Akadémia doktori cím vagy – kivételes esetekben – a szakma vezető képviselői által különösen kiemelkedőnek minősített tudományos kutatói, illetve művészeti munkásság.

A PhD fokozat megszerzése az önálló tudományos munkásságra való alkalmasságot jelenti (Ftv. 92. § 1. bek.), ezért szükséges a fokozat megszerzésétől számított hosszas, értékelhető, folyamatos és rendszeres, kiemelkedő tudományos kutatói munkásság értékelése. Ez az értékelés mind a habilitáció előtti, mind az az utáni időtartamot magában foglalja.

Az utóbbi 10 év publikációs tevékenysége. A kinevezés előfeltétele legalább két, megjelent tudományos mű. (Könyvön legalább 5 szerzői ív terjedelmű /200.000n/, tudományos apparátussal elkészített önálló kötet, könyvrészlet értendő. Tankönyv, tudománynpszerűsítő könyv nem fogadható el tudományos monográfiának.)

- Az egyik a PhD megszerzése után, attól eltérő tartalommal a habilitáció előtt, vagy maga a PhD átdolgozott formában.
- A másik a habilitációra, vagy azután megjelent munka legyen.
- A bibliográfiát az összevont tudományterületi szakbizottság által meghatározott szempontok (lásd feljebb) szerint kell elkészíteni.

További szempontok:

- a) külföldön kiadott könyv vagy könyvrészlet;
- b) belföldön kiadott könyv vagy könyvrészlet;
- c) nemzetközi folyóiratban vagy gyűjteményes kötetben megjelent tanulmány (tanulmány alatt legalább 20 000n terjedelmű, tudományos apparátussal megírt és tudományos szakfolyóiratban megjelent cikk értendő, tudományos közleménynek csak szerkesztett, tud. folyóiratban kinyomtatott cikk számít);
- d) hazai folyóiratban vagy gyűjteményes kötetben megjelent tanulmány (tanulmány alatt legalább 20 000n terjedelmű, tudományos apparátussal megírt és tudományos szakfolyóiratban megjelent cikk értendő, tudományos közleménynek csak szerkesztett, tud. folyóiratban kinyomtatott cikk számít);
- e) szövegkritikai közreadás külföldi kiadványban;
- f) szövegkritikai közreadás belföldi kiadványban;
- g) külföldön vagy belföldön kiadott kötet szerkesztése;
- h) tudományos munka bírálata;
- i) kisebb tudományos érdekű közlemények.

Hivatkozások és idézettség. A kialakult gyakorlatnak megfelelően a – teljes tudományos pályafutás alatti – belföldi és külföldi hivatkozások listája a publikációs jegyzékkel együtt *mellékelendő*.

Hazai és nemzetközi ismertség.

Folyóirat, sorozat szerkesztője;
sorozat szerkesztője;
folyóirat, sorozat szerkesztőbizottsági tagja;
tudományos műhely, iskola, kutatócsoport vezetése;
kongresszus, konferencia szervezője;

nemzetközi kongresszus, konferencia-előadás (inkább meghívott, vagy elfogadott, mint delegált résztvevője, szervezőtitkár);
országos testület (MAB, FTT, OTKA, MTA tudományos bizottság) tisztségviselője, tagja;
tudományos társaság tisztségviselője, vezetőségi tagja;
MTA doktori, az egyetem habilitációs, doktori cselekményben való opponensi, bizottsági tagi részvétel;
könyv lektorálása (kiadó megnevezése);
nemzetközi tudományos testület tagja.

Főiskolai tanár

Oktató tevékenység. Bizonyított, magas szintű, folyamatos oktatói gyakorlat.

Tudományos/szakmai tevékenység. A Bizottság értékeli a PhD megszerzése után folytatott tudományos, fejlesztő tevékenységet.

3060 FILOZÓFIAI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA

Egyetemi tanár

A tudományos teljesítmény tekintetében a pályázat támogatásának egyik feltétele az MTA doktora cím vagy kivételesen az MTA doktora cím elnyeréséhez szükséges színvonalú tudományos teljesítmény. Ezekben a kivételes esetekben a pályázó teljesítményének megítéléséhez a Bizottság az MTA doktori követelményrendszerét alkalmazza.

A tudományos teljesítmény jellemzésére alkalmas meghatározásokat a Társadalomtudományok tudományterületének összevont szakbizottsága táblázata részletezi. (Lásd feljebb.)

Főiskolai tanár

Oktatói gyakorlat. Bizonyított folyamatos, magas színvonalú oktatói gyakorlat. A Bizottság pozitívan értékeli a habilitációval rendelkező pályázókat.

Tudományos tevékenység. A Bizottság értékeli a PhD fokozat megszerzése után végzett rendszeres oktató-kutató tevékenységet.

Publikációs tevékenység. Az utóbbi tíz év publikációi az általános tartalmi előírások II.2.3. pontja szerint.

3070 NEVELÉS- ÉS SPORTTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA**Egyetemi tanár**

Oktatói tevékenység. Bizonyítottan folyamatos és rendszeres, magas színvonalú oktatási tevékenység.

Iskolateremtő hatás.

- legalább 3 PhD dolgozat vezetése, a jelöltek közül legalább egy már védett;
- tudományos intézmény, csoport vezetője (meghatározó alakja).

Tudományos tevékenység. A Magyar Tudományos Akadémia doktora cím megléte esetén külön bizonyítás nem szükséges. Ellenkező esetben az alábbi feltételeknek kell megfelelni.

Publikációs tevékenység az utolsó 10 évben (amely a pályázat benyújtása előtti öt esztendőben intenzív).

A PhD-disszertációtól eltérő

- legalább 3, saját eredményeket is tartalmazó könyv (felsőoktatásban oktatott tankönyv);
- 20–30 tudományos cikk vagy könyv fejezete, melyből legalább 4 nemzetközi folyóiratban, illetve kiadónál jelent meg.

Hivatkozások, idézettség. Legalább 60, a publikációs jegyzékkel becsatolandó, az önhivatkozásokat meghaladó (független) magyar és/vagy külföldi hivatkozás.

Hazai és nemzetközi ismertség

(a felsoroltak legalább kétharmadának teljesülnie kell).

- szereplések hazai és nemzetközi konferenciákon vagy fórumokon;
- meghívások rangos fórumokra, konferenciákra;
- részvétel vagy tisztség nemzetközi és hazai tudományos társaságokban;

részvétel tudományos testület(ek) munkájában;
tagság folyóirat szerkesztő bizottságában;
külföldi vendégprofesszorság, vendégoktatói, vendégkutatói munka;
tudományos tevékenységért, tudományszervezésért kapott kitüntetések, díjak, díszdoktorság;
részvétel nemzetközi és magyar tudományos pályázatokon;
pályázatok vagy külföldi tudományos teljesítmények elbírálására való felkérés.

Főiskolai tanár

Oktatói tevékenység. Bizonyítottan folyamatos és rendszeres, magas színvonalú oktatási tevékenység.

Iskolateremtő hatás

TDK-dolgozatok vezetése, melyből legalább egy díjazott pályamunka;
tudományos és/vagy kutatást-fejlesztést végző pedagógiai intézmény, szakmai csoport vezetője (meghatározó alakja);

Tudományos/szakmai tevékenység. A Bizottság az alábbiak szerint értékeli a PhD megszerzése után folytatott tudományos, fejlesztő tevékenységet.

Publikációs tevékenység az utolsó 10 évben (amely a pályázat benyújtása előtti öt esztendőben intenzív).

A PhD-disszertációtól eltérő

- legalább 1 saját eredményeket is tartalmazó önálló könyv;
tankönyv, jegyzet, kézikönyv vagy egyéb szakkönyv;
- 15–20 tudományos cikk vagy könyvfejezet.

Hivatkozások, idézettség. A publikációs jegyzékkel becsatolandó.

Hazai és nemzetközi ismertség (a felsoroltak legalább kétharmadának teljesülnie kell).

Szereplések hazai és/vagy nemzetközi konferenciákon, fórumokon;
részvétel vagy tisztség nemzetközi és hazai tudományos társaságokban;
részvétel tudományos és/vagy pedagógiai testület(ek) munkájában;
külföldi vendégoktatói, vendégkutatói munka;
tagság folyóirat szerkesztő bizottságában;
tudományos tevékenységért, tudományszervezésért, pedagógiai munkásságért kapott kitüntetések, díjak;
felkérés pedagógiai tárgyú tantervek, tankönyvek, oktatási segédanyagok, programok készítésére, összeállítására, lektorálására;
felkérés jelentős nemzetközi/országos és/vagy egy egész szakterületre kiterjedő, rendszeres pedagógiai események megszervezésére.
országos kutatási projektek vezetője.

3080 PSZICHOLÓGIAI TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA

Egyetemi tanár

Oktatói tevékenység. Bizonyított, folyamatos és rendszeres, magas szintű oktatói tevékenység vagy legalább két önállóan írt tankönyv.

Iskolateremtő (tudományos műhelyt teremtő) hatás. Szakok, programok, tárgyak indításában játszott vezető szerep.

Tudományos fokozat/cím. A pályázat elnyerésének feltétele a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím, vagy kivételesen a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím elnyeréséhez szükséges színvonalú tudományos teljesítmény. Ezekben a kivételes esetekben a pályázó tudományos teljesítményének megítéléséhez a Bizottság a Magyar Tudományos Akadémia doktori követelményrendszerét alkalmazza. Szükséges a *habilitáció* pszichológiából, de nem szükséges a pszichológiai alapidiploma és a pszichológiai „akadémiai doktori cím”.

Az utóbbi 10 év publikációs tevékenysége. 50 publikáció, ebből minimum 10 az utóbbi öt évben.

Hazai és nemzetközi ismertség. *Hazai elismertség* az oktatói, tudományos és közéleti pályán. Bizottsági munkák az intézményben s azon kívül, lektori, szerkesztői munka. Kapcsolat más szakmákkal. *Nemzetközi elismertség:* az életrajz bizonyító elemei a külföldi oktatási és kutatási meghívások, kongresszusi meghívott előadás (3–4).

Főiskolai tanár

Oktatói tevékenység. Bizonyított, folyamatos és rendszeres, magas szintű oktatási tevékenység.

Tudományos fokozat/cím. Tudományos teljesítményként elfogadható a pszichológiai habilitáció, illetve a pszichológiai habilitációval egyenértékű teljesítmény. Nem szükséges a pszichológiai alapidiploma.

Az utóbbi 10 év publikációs tevékenysége. 30 publikáció, ebből legalább 10 az utóbbi öt évben.

Szakterületének mértékadó körei előtti ismertség. Bizottsági, társasági, közéleti munka.

Tudományos, szakmai tevékenységének gyakorlati hatása, alkalmazási lehetőségei.
Szakdolgozat vezetése; részvétel szakok, programok, tárgyak indításában.

3090 IRODALOM-, MÉDIA- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS TUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA

Egyetemi tanár

Általános meghatározás. Egyetemi tanár az lehet, aki – kimagasló oktatói munkája mellett – az átlagosnál lényegesen magasabb színvonalú tudományos eredményeket ért el. A pályázó legyen szűkebb szakterülete országosan is elismert kutatója, egyúttal pedig, szakirányának keretei között, egyenrangú résztvevője a nemzetközi tudományos életnek, akinek eredményeit határainkon túl is ismerik és értékelik.

Oktatói tevékenység. Előfeltétel a habilitációt követő legalább egy tanév eredményes oktatómunkája.

Tudományos tevékenység. A Magyar Tudományos Akadémia doktora cím, vagy ennek hiányában: szakirodalmi tevékenység bemutatása a Társadalomtudományok tudományterületének összevont szakbizottsága által összeállított táblázat szerint (lásd feljebb):

- önálló monográfiák, szövegkiadások,
- tudományos folyóiratokban, tematikus gyűjteményes kötetekben megjelent, legalább harminc nagyobb tanulmány,
- ezeknek mintegy fele idegen nyelven jelent meg, és
- **fontos szempont** az idegen nyelvű munkák között a külföldön publikáltak minél nagyobb aránya.

A külföldi publikációkkal kapcsolatos követelmény nem kötelező a sajátosan magyar témával foglalkozó pályázó esetében.

A bibliográfiát az alábbi szempontok szerint kell elkészíteni:

- a) külföldön kiadott könyv vagy könyvrészlet;
- b) belföldön kiadott könyv vagy könyvrészlet;
- c) nemzetközi folyóiratban vagy gyűjteményes kötetben megjelent tanulmány;
- d) hazai folyóiratban vagy gyűjteményes kötetben megjelent tanulmány;
- e) szövegkritikai közreadás külföldi kiadványban;
- f) szövegkritikai közreadás belföldi kiadványban;
- g) külföldön vagy belföldön kiadott kötet szerkesztése;
- h) tudományos munka bírálata;
- i) kisebb tudományos értékű közlemények (népszerűsítő cikkek, megemlékezések stb.).

Főiskolai tanár

Oktatói gyakorlat. Bizonyított folyamatos, magas színvonalú oktatói gyakorlat. A Bizottság pozitívan értékeli a habilitációval rendelkező pályázókat.

Tudományos tevékenység. A Bizottság értékeli a PhD fokozat megszerzése után végzett rendszeres oktató-kutató tevékenységet.

Publikációs tevékenység. A szakirodalmi tevékenység bemutatása az általános tartalmi előírások II.2.3. pontja szerint.

3100 NYELVTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA**Egyetemi tanár**

A pályázat elnyerésének feltétele a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím, vagy kivételesen a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím elnyeréséhez szükséges színvonalú tudományos teljesítmény. Ezekben a kivételes esetekben a pályázó tudományos teljesítményének megítéléséhez a Bizottság a Magyar Tudományos Akadémia doktori követelményrendszerét alkalmazza.

Főiskolai tanár

Oktatói gyakorlat. Bizonyított folyamatos, magas színvonalú oktatói gyakorlat. A Bizottság pozitívan értékeli a habilitációval rendelkező pályázókat.

Tudományos tevékenység. A Bizottság értékeli a PhD fokozat megszerzése után végzett rendszeres oktató-kutató tevékenységet.

Publikációs tevékenység. Az utóbbi tíz év publikációi az általános tartalmi előírások II.2.3. pontja szerint.

3110 MŰVÉSZETI ÉS MESTERKÉPZÉSI BIZOTTSÁG**Egyetemi tanár**

Oktatói tevékenység. Oktatói, oktatásfejlesztési tevékenység a művészképzésben, a készségfejlesztés terén elért eredmények.

Iskolateremtő (tudományos műhelyt teremtő) hatás. Művészeti műhely kialakítását eredményező iskolateremtő képesség, fiatal oktatók irányítására való alkalmasság.

Tudományos fokozat/cím. DLA, habilitáció és a MAB által elfogadott művészeti díj, illetve azzal egyenértékűnek tekinthető alkotói munkásság.

Az utóbbi 10 év publikációs tevékenysége. Kiállítások, hangversenyek, előadások, műjegyzék/publikációk.

Hivatkozások és idézettség. A művésről és alkotómunkájáról megjelent publikációk jegyzéke.

Hazai és nemzetközi ismertség. Kiemelkedő értékű művészeti alkotások, hazai és nemzetközi elismertség, társadalmi hatás, jelenlét a művészeti közéletben, kedvező kritikai értékelés.

Megjegyzés:

Figyelembe vehetők még a Kjt. módosításáról szóló 1996. évi XXVIII. törvény 25. §-ának (6) bekezdésében meghatározott művészeti díjak vagy a MAB által ezekkel egyenértékűnek tekintett külföldi művészeti elismerés.

A MAB által jelenleg elfogadott hazai díjak a következők:

Kossuth-díj
Kiváló Művész fokozat
Érdemes Művész fokozat
Köztársaság Érdemkereszt
Ferenczy Noémi-díj
Szent-Györgyi Albert-díj
Erkel Ferenc-díj
Liszt Ferenc-díj

Szabolcsi Bence-díj
Jászai Mari-díj
Balázs Béla-díj
Munkácsy Mihály-díj
Harangozó Gyula-díj
Ybl Miklós-díj

Főiskolai tanár

Oktatói tevékenység. A művészképzésben bizonyított oktatói eredmények.

Tudományos fokozat/cím. DLA vagy a MAB által elfogadott művészeti díj, illetve azzal egyenértékűnek tekinthető művészeti munkásság.

Az utóbbi 10 év publikációs tevékenysége. Kiállítások, hangversenyek, előadások, műjegyzék/publikációk.

Hivatkozások és idézettség. A művésről és alkotómunkájáról megjelent publikációk jegyzéke.

Szakterületének mértékadó körei előtti ismertség. Jelentős alkotói eredmények, kedvező kritikai visszhang és elismertség.

Tudományos, szakmai tevékenységének gyakorlati hatása, alkalmazási lehetőségei. Részvétel a hazai művészeti közéletben.

Díjak, kitüntetések. A MAB által elfogadott valamennyi díj, továbbá javasolható még:

- A népművészet mestere
- A népművelésért
- Pro Architektura

3120 HIT- ÉS VALLÁSTUDOMÁNYOK BIZOTTSÁGA

Ajánlás: egyházi fenntartású hit- és vallástudományi egyetemek és főiskolák tanárainak kinevezési feltételeire (akadémiai doktori címmel egyenértékű tudományos teljesítmények figyelembe vétele PhD-fokozattal és habilitációval rendelkező pályázók egyetemi tanári kinevezéséhez, illetve a főiskolai tanári kinevezésekhez); állami fenntartású intézményben vallástudományi szak és tanszék lehetséges!

Egyetemi tanár

Oktatói tevékenység. Legalább 5 évi tanítás hittudományi felsőoktatási intézményben (csak egyházi fenntartású intézmény esetén); állami fenntartású intézmény esetén: legalább 5 évi tanítás vallástudományi szakterületen. Hazai vagy külföldi kurzusokon tartott idegen nyelvű előadás. Tanszéki vagy egyéb szakmai területen vezetőként eltöltött 3 év.

Iskolateremtő hatás. Kinevezéshez előnyös, ha doktori programban tudományos vagy oktatási tevékenységet végzett.

Tudományos tevékenység. Önálló vagy társakkal közösen végzett, a tanítani kívánt szakterületre vonatkozó tudományos kutatás, amelynek eredményét kiadott könyv vagy tudományos folyóiratban közölt tanulmány, esetleg kéziratban bemutatott publikáció bizonyítja.

Publikációs tevékenység. Az utóbbi 10 évben legalább 1 könyv és évente átlag 1 megjelent tanulmány.

Idézettség/nemzetközi ismertség. Külföldi publikációkban történő hivatkozás, illetve külföldön felsőoktatási intézményben vagy szakmai konferenciákon tartott előadás.

Szakmai gyakorlat. Ennek tekintendő, ha az oktatáson kívül más hitéleti területen is működött (csak egyházi fenntartású intézmény esetén); (állami fenntartású intézmény esetén): vallástudománnyal a gyakorlatban is foglalkozott.

Főiskolai tanár

Oktatói tevékenység. Legalább 5 évi tanítás hittudományi felsőoktatási intézményben (csak egyházi fenntartású intézmény esetén); állami fenntartású intézmény esetén: vallástudományi oktatási szakterületen. Hazai vagy külföldi kurzusokon tartott idegen nyelvű előadás. Tanszéki vagy egyéb szakmai területen vezetőként eltöltött 3 év.

Tudományos tevékenység. Önálló vagy társakkal közösen végzett, a tanítani kívánt szakterületre vonatkozó tudományos kutatás, amelynek eredményét kiadott könyv vagy tudományos folyóiratban közölt tanulmány, esetleg kéziratban bemutatott publikáció bizonyítja.

Publikációs tevékenység. Az utóbbi 10 évben legalább 1 könyv és évente átlag 1 megjelent tanulmány.

Szakmai gyakorlat. Ennek tekintendő, ha az oktatáson kívül más hitéleti területen is működött (csak egyházi fenntartású intézmény esetén); egyébként (állami fenntartású intézmény esetén): vallástudománnyal a gyakorlatban is foglalkozott.

Megjegyzések: A hit- és vallástudomány területén az 1950 és 1990 között fennállt negatív diszkrimináció miatt nem lehetett akadémiai doktori fokozatot szerezni. A Magyar Tudományos Akadémia máig sem oldotta meg ezt a helyzetet. PhD fokozatot is csak a MAB által 1995-ben kezdeményezett átminősítések révén kaptak a korábban teológiai doktorátust szerzett professzorok. Azóta az egyetemi hittudományi karokon a MAB által elismert doktori programok működnek, és így új PhD-fokozatot szerző doktoranduszok képzése folyik. Vallástudományban csak külföldi doktorátusok hazai elismerése révén lehetett és lehet jelenleg is PhD-fokozatot szerezni.

A hitélettel összefüggő tudományok oktatásánál, de általában az egyházi fenntartású felsőoktatási intézményekben az illető egyház szellemiségét is biztosítani kell. A tanárok, oktatók kiválasztásánál erre tekintettel kell lenni. Állami egyetem vallástudományi szakjára vagy tanszékére történő kinevezéshez is hasznos alapnak tekinti a bizottság ezt az ajánlást.

KÖZLEMÉNY

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó megjelentette a

HAJÓZÁSI SZABÁLYZAT

című, A/4 formátumú, 96 oldal terjedelmű kiadványt.

A kiadvány a víziközeledés rendjéről szóló 27/1993. (IX. 23.) KHVM rendeletet tartalmazza, amelynek mellékletét képezi a Hajózási Szabályzat.

A kézirat lezárva: 2001. szeptember 1-jén.

Ára: 1512 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a

HAJÓZÁSI SZABÁLYZAT

című kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Közlöny különszámaként megjelent az

**I.
SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS
JOGSZABÁLYOK**

(2000. évi C. törvény a számvitelről)

című, A/4 formátumú, 88 oldal terjedelmű kiadvány.

A kézirat lezárva: 2001. október 1.

Ára: 588 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az

**I.
SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS
JOGSZABÁLYOK**

(2000. évi C. törvény a számvitelről)

című kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Közlöny különszámaként megjelent a

**II.
SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS
JOGSZABÁLYOK**

című, A/4 formátumú, 376 oldal terjedelmű kiadvány.

A kötet a 2001. január 1-jétől hatályos, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény végrehajtására kiadott kormányrendeleteket tartalmazza, így a különböző gazdálkodók (a biztosítók; a betétbiztosítási és az intézményvédelmi alapok, valamint a befektetővédelmi alap; a befektetési alapok; a kockázatitőke-társaságok és a kockázatitőke-alapok; a Pénztárak Garancia Alapja; az egyházi jogi személyek; az ÁPV Rt.; az árutőzsde, az értékpapírtőzsde és az elszámolóházak; az MNB; a magánnyugdíj-pénztárak; az önkéntes nyugdíjpénztárak; az államháztartás szervezetei; a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások; a befektetési vállalkozások; az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak; a Magyar Államkincstár; illetve egyes egyéb szervezetek) beszámolóképzési, könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól, továbbá a felszámolás és a végelszámolás számviteli feladatairól rendelkező jogszabályokat.

A kézirat lezárva: 2001. április 2-án.

Ára: 2380 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a

**II.
SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS
JOGSZABÁLYOK**

című kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

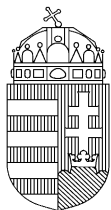
Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

A MAGYAR HIVATALOS KÖZLÖNYKIADÓ megjelentette a

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK HIVATALOSGYŰJTEMÉNYE 2000

című ötkötetes jogszabálygyűjteményt.

A kiadványt az Igazságügyi Minisztérium és a Miniszterelnöki Hivatal a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan név- és tárgymutatóval, kiegészítő jegyzetekkel, valamint változásmutatóval látta el.

A jogszabálygyűjtemény I., II., III., IV. és V. kötetének ára: **130 200 Ft áfával.**

A kötetekre szóló megrendelést a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) kérjük eljuttatni. Fax: 266-5099 vagy 267-2780.

M E G R E N D E L Ő L A P

Megrendeljük a

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK HIVATALOSGYŰJTEMÉNYE 2000

című ötkötetes kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára.

Keltezés:.....

.....
cégszerű aláírás

MAGYAR KÖZLÖNY

KÜLÖNSZÁM

A MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVE (1992. évi XXII. törvény)

A módosítások kihirdetését követően megjelent Magyar Közlöny különszám a Munka Törvénykönyvét már az aktuális, európai jogharmonizációs célú (2001. július 1-jén hatályba lépő) változásokkal egységes szerkezetben tartalmazza.

Ára: 728 Ft áfával.

MEGRENDELŐLAP

☐ Megrendelem a Magyar Közlöny különszámot (A Munka Törvénykönyve) példányban
Ára: 728 Ft + postaköltség. A befizetéshez számlát kérek/csekket kérek. (A megfelelőt kérjük aláhúzni).

Megrendelő neve: _____

Megrendelő címe: _____

Dátum: _____

Aláírás: _____

Megrendelését küldje el a Magyar Hivatalos Közlönykiadó postacímére: 1394 Budapest, Pf. 361.
Fax: 267-2780 vagy 338-4746. A kiadvány megvásárolható a kiadó közlönypoltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) és az elektronikus közlönypoltban (www.mhk.hu/kozlonybolt) is.

TiszteltElőfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2002. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel).

Azesetlegesen módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest 62. Pf. 357. Fax: 318-6668.)

A 2002. évi lapárak

Magyar Közlöny	56 784 Ft/év	Magyar Közigazgatás	5 376 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	10 752 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevele	2 688 Ft/év
Bányászati Közlöny	2 688 Ft/év	Oktatási Közlöny	13 776 Ft/év
Belügyi Közlöny	14 448 Ft/év	Önkormányzatok Közlönye	3 360 Ft/év
Cégközlöny	59 136 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	18 144 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	14 784 Ft/év	Pénzügyi Szemle	13 104 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	10 416 Ft/év	Statisztikai Közlöny	7 728 Ft/év
Határozatok Tára	13 104 Ft/év	Szociális és Munkavédelmi Közlöny	10 416 Ft/év
Házi Jogtanácsadó	2 688 Ft/év	Turisztikai Értesítő	6 720 Ft/év
Hírközlési Értesítő	3 696 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	4 032 Ft/év
Hivatalos Értesítő	8 400 Ft/év	Vízügyi Értesítő	7 392 Ft/év
Ifjúsági és Sport Értesítő	2 688 Ft/év		
Igazságügyi Közlöny	9 072 Ft/év	Élet és Tudomány	6 384 Ft/év
Gazdasági és Foglalkoztatási Közlöny	13 776 Ft/év	Ludové Noviny	1 680 Ft/év
Környezetvédelmi Értesítő	8 064 Ft/év	Neue Zeitung	2 688 Ft/év
Közlekedési és Vízügyi Értesítő	13 776 Ft/év	Természet Világa	3 696 Ft/év
Kulturális Közlöny	11 088 Ft/év	Valóság	4 032 Ft/év
Külgazdasági Értesítő	11 424 Ft/év		

Az árak a 12%-os áfát is tartalmazzák.

A **Házi Jogtanácsadó** című lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címén:

Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. 1394 Bp. 62. Pf. 357 vagy faxon: 318-6668, vagy a www.mhk.hu/hj internetcímen található megrendelőlapon.

Telefon: 266-9290/234, 235 mellék.

Éves előfizetési díja 2688 Ft áfával.

A CD-JOGÁSZ hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteménye 2002. évi éves előfizetési díjai:

Önálló változat	48 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	64 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	112 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	80 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	128 000 Ft

Egyszeri belépési díj: 6000 Ft. (Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2001. évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

Hatályos jogszabályok online elérése: a 3 naponta frissített adatbázis az interneten keresztül érhető el a www.mhk.hu címen. További információ kérhető a 06 (80) 200-723-as zöldszámon.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Bártfai Béla.

A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Korda Judit vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2002. évi éves előfizetési díj: 56 784 Ft. Egy példány ára: 140 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána + 8 oldalanként + 112 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

02.0071 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.